

PHẠM CHÂN NHƯ (Chánh Hiền)

Nói với chính mình

Sách không bán

PHẠM CHÂN NHƯ
(Chánh Hiền)

NÓI VỚI CHÍNH MÌNH

Tên gì? Ta đâu có tên gì?

NHÀ XUẤT BẢN
ĐẠI HỌC QUỐC GIA THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

*“Ta đến từ vô thủy
Ta về với vô chung
Vui bên dòng Sinh Tử
Xin lữ khách vui cùng
Ta - Người, không đổi mặt
Giữa biển trời mênh mông”.*

PHẠM CHÂN NHƯ
(Chánh Hiền)

NÓI VỚI CHÍNH MÌNH

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
- 2022

2 - Nói với chính mình

Lời tựa

Nghĩ cũng vui, khi chúng ta ra đời có gì đâu. Theo năm tháng, chúng ta khoác lên cái thân này đủ thứ vai: nào là vai con, vai anh, vai em, vai người tình, vai cha, vai mẹ, vai ông bà rồi vai giám đốc, kỹ sư, v.v. Từ đó nhập vai luôn không biết mình là ai. Lỡ ai chạm vào những vai ấy rồi cũng giận, cũng hờn. Quên mình tự lúc nào không biết nên chúng ta mới khổ mãi cho đến nay. Nếu chúng ta nhớ mình chỉ là diễn viên trong các vai thì chúng ta nào có khổ đau, chỉ cười thôi.

Chúng ta đến đây cũng chẳng ai mời, chúng ta ra đi lúc nào chính chúng ta cũng không biết. Bao nước mắt vui buồn vào những vai diễn cuộc đời, nay cũng là quá đủ.

Để thấy được ánh sao mai của buổi bình minh từ muôn thuở, sao bình yên cho đến ý niệm bình yên cũng không có. Từng giọt sương, từng hạt nắng, một áng mây,... cũng đã có tự thuở nào.

Qua “Nói với chính mình”, xin được dâng đời một chút tâm tư.

Kính bút

Chân Như

(Chánh Hiền)

4 - Nói với chính mình

HOA THẬT

Sáng nay, trên bàn trà có bình hoa hồng lung linh. Một cậu học trò từ ngoài cửa bước vào, trên tay ôm một bó hoa hồng tươi kính dâng lên Thầy. Thầy hoan hỷ đón nhận. Bên ly trà thơm, Thầy trò hàn huyên.

Nhìn cánh hồng tươi vừa cắt xong, Thầy hỏi:

- Hoa mà con vừa đem đến đó là hoa thật hay hoa giả?

- Dạ thật mà Thầy, *trò đáp*.

- Vậy bình hoa trên bàn này đây là hoa thật hay hoa giả? *Thầy lại hỏi*.

- Hoa này là hoa giả mà Thầy, *trò đáp*.

Lúc này, Thầy dạy:

- Hoa của con vừa đem đến gọi là hoa thật, vài hôm nữa Thầy phải bỏ đi. Còn bình hoa kia bao năm rồi vẫn bên Thầy. Những gì con cho là thật, con cố công đầu tư chăm sóc dù cho con có được cũng sẽ rời xa con trong khoảnh khắc. Còn bình hoa kia bao năm rồi vẫn bên Thầy không phân, không nước, không đầu tư không mong gì ở bình hoa ấy. Thầy không đòi hỏi gì ở hoa, hoa cũng không mong gì ở Thầy. Nên hoa và Thầy không rời nhau. Tánh và Tướng có phút giây nào mà không viên dung.

Học trò lặng yên..., rồi hỏi:

- Kính bạch Thầy, vậy mà xưa nay con cứ tưởng...!

- Ừ, là vậy. Hương trà vẫn đang thơm phải không con...

CÂY KHÔNG RỄ

Đã hơn 2600 năm, Chánh pháp đã mưa xuống nhân gian này. Trải qua thời gian dài như thế, cây cỏ thụ cho đến cây cỏ đều có lợi lạc bình yên trong Chánh pháp của Thế Tôn. Những loài cây ấy khi gặp mưa Pháp liền bén rễ, liền được an vui giải thoát. Chỉ có một loài cây tươi bao nhiêu thế kỷ cũng không thể phát triển được, hoặc có rễ bám quá sâu trong vô minh phiền não, đó là Cây Không Rễ.

Ngày ngày trong cây ấy luôn phát sinh những ý niệm não phiền. Đời này như vậy thì nhân quả ở vị lai thế nào chắc chúng ta cũng biết. Vậy từ khi gặp mưa Pháp đến nay nhìn lại thấy cũng lạ, thường ngày chúng ta đang sống trong sự chi phối của vô thường thì có còn kịp thời gian cho chúng ta suy nghĩ điều này không?

MÃI CHƯA XONG!

Một năm sẽ hết,
Một ngày sẽ hết, Đời mình cũng sẽ hết,
Mà tâm ta sao không hết những buồn vui?
Bao nhiêu đêm trong đau khổ ngậm ngùi
Chợt tỉnh giấc mới biết mình mộng mị.
Những yêu thương,
Những bạn lòng tri kỷ.
Những công trình,
Hoài bão vẫn chưa xong.
Chuyện ngàn đời
Là những chuyện chưa xong
Những ưu tư lo lắng ở trong lòng.
Đời sẽ hết,
Sẽ xong,
Ta nào biết?
Xong quá vội, không kịp lời từ biệt
Đời chưa xong...
Ta cũng đã xong rồi!

Tĩnh mộng

KHÔNG CÓ NGƯỜI XẤU

Người nói xấu mình là người tốt. Nếu người ấy đem chuyện xấu trao hết cho mình rồi thì phần còn lại của người ấy đều là việc tốt. Vậy người ấy là người tốt. Có ai giận người tốt bao giờ?

Ta nhận hết những sự xấu ác về mình như cây xanh được bón phân cho tốt. Từ những phân bón ấy, lá nhẵn nhụi xanh tươi, hoa đực hạnh tỏa hương. Có cây nào xanh tươi không nhờ phân bón, có hạnh phúc nào không bước ra từ những khổ đau. Khi đau khổ đến với ta, cũng chính là lúc ta được cuộc đời bón phân cho ta, bộ rễ được cắm sâu vào những ưu phiền, chuyển hóa thành những hoa Vô Ưu. Hương từ bi tỏa ngát. Đó cũng là ân đức cuộc đời cho ta cúi đầu tri ân tất cả.

Ta đi vào đời bằng hai chân trái và phải, giá trị nào có khác nhau. Vậy xấu và tốt, vinh và nhục đều có giá trị như nhau đối với ta, như người đủ hai chân với những bước đi vững chãi vào đời, bỏ đi một chân sẽ khó khăn với cuộc hành trình về phía trước. Khi nhìn lại, hai chân ấy từ một thân sinh ra. Vinh và nhục cũng từ Tâm này mà có. Ưu phiền từ đây dứt sạch, cười mãi không thôi. Ngờ ngẩn gần hết một đời với việc đúng, việc sai.

NGHỈ NGƯỜI

Cái chết là niềm vui
Sao người lại đau khổ?
Sự sống là đau khổ
Sao người lại là vui?
Một em bé ra đời
Vui hành trình đau khổ
Kết thúc một đời khổ
Sao đời lại không vui?
Kết thúc của một ngày
Đêm về mong giấc ngủ
Sao kết thúc một đời
Yên nghỉ, lại không vui?
Tôi cứ mãi buồn cười
Sao đời tôi khó hiểu
Thôi hiểu để làm gì?
Khỏi hiểu, lại an vui.

HAI CHÂN

Chân trái và chân phải luôn song hành với nhau. Những bước chân thật bình yên hay hối hả, lúc nào cũng song hành, đưa ta đi đến mọi nơi như ta mong muốn.

Vậy đúng, sai, phải, trái là đôi chân của đời người. Ta lúc nào cũng vui với cái được, còn cái mất ta lại khổ đau. Gặp sự ca ngợi lại vui, chê bai lại buồn. Bỏ đi chân trái thì rất khó cho ta trong từng bước. Chỉ bằng chấp nhận cả hai chân để bước đi bình yên không ngăn ngại. Khổ đau và hạnh phúc như hai chân của người trí tuệ đức hạnh, đi qua đời này, đi qua luôn hai bờ sinh tử.

Từng bước an vui. Chẳng vui khi sanh, không buồn khi tử. Tự ngàn xưa bước chân này có bao giờ ngưng nghỉ. Mọi việc xưa nay là vậy. Không thêm cũng không bớt. Nơi đó không dung chứa một ý thức nào. Vẫn an yên từ muôn thuở...

HÃY IM LẶNG

Hãy im lặng, lắng lòng, trước khi bạn muốn nói một điều gì đó.

Hãy im lặng, khi bạn làm phước bố thí hoặc giúp đỡ cho người khác.

Hãy im lặng, khi thật sự cần im lặng để lắng nghe tâm người.

Bàn tay trắng, bàn tay đen

Xin người hãy tắt ngọn đèn cho em.

TÂM NIỆM

Vào trong thất biết ơn sâu Tam Bảo
Ơn chúng sinh lặng lẽ đồng hành
Ơn huynh đệ từng chén cơm bát nước
Ơn người thân lặng lẽ gánh việc nhà
Đời vô thường sống chết thoáng qua
Ai biết được còn vài ngày để sống?
... Ai đánh thức trong vô minh tỉnh mộng?
Tiếng chuông ngân trầm lặng bình yên
Ngồi tĩnh tọa muôn duyên qua biết rõ
Ta lặng nhìn như những khách ghé thăm
Ánh đèn Tâm, lặng lẽ, không làm
Tịch và Chiếu muôn duyên còn đang đó
Đóng lục căn ngay đây ta tỏ rõ
Trong thất Tâm, đâu ở bốn vách tường
Vô tâm thất, chiếu soi không dính mắc
Có ai nghe tiếng vọng những ngàn năm?
... Ai? Ai?
Sóng vỗ ngàn năm...

ĐỂ DÀNH

Thấy cũng lạ! Người thích món gì trong đời này thì thường để dành những món ấy mà sử dụng cho mình hàng ngày. Như thích trà để dành trà, ấm trà, loại trà ngon mà sử dụng cho mình. Tất cả những sở thích khác trong đời thường muốn tích chứa để sử dụng riêng cho mình. Nếu chưa có, chưa đủ thì cũng gần hết một đời ngày tính, đêm lo mong cho được đủ đầy để sử dụng cho mình bằng được.

Ấy thế mà bao nhiêu năm qua, mình cũng tích chứa Chánh pháp, lời dạy của bậc Thánh Đức một đời truyền trao, chứa đầy trong chúng ta một kho tri thức và những phương pháp ứng dụng cho tâm chúng ta được an vui, hạnh phúc trong hiện tại... Nếu năng lực Chánh pháp tích chứa trong nội tâm được phổ ra bằng lời nói từ bi, đức hạnh, trí tuệ, làm cho đời cho người được an vui thì như thế mới đúng nghĩa của sự để dành cho riêng mình. Cho đến nay, nhìn lại thấy cũng lạ, không biết để dành kiến thức về Chánh pháp để làm gì?

LÀ GÌ?

Ta là gì? Là gì? Là ai...?
Là chuyện đúng,
Chuyện sai,... từ đâu mà có?
Được gọi là đúng, từ sai mới rõ
Đã đúng rồi sao vẫn có chuyện sai?
Đã lâu rồi, Mai - chẳng phải là Mai
Tự như thế chẳng có tên gì cả
Nay ngẫm lại với bao điều rất lạ
Ai đặt tên, ai đặt tự bao giờ?
Lúc chào đời như thuở ban sơ
Cũng biết khóc, biết cười không tên tuổi
Rồi đặt tên, theo thời gian, thêm tuổi
Trên từng hạt bụi, với mọi danh xưng.
Hạt thời gian, hạt bụi của thời gian
Đã là bụi. Đúng, sai cũng là bụi
Chuyện buồn vui như hạt bụi đi hoang.
Hạt bụi nào hóa kiếp lang thang,
Quên tên tuổi,
Quên thời gian hóa ra là hạt bụi.
Hạt bụi này trong hừng sa hạt bụi
Hạt bụi đời người là như thế
Mãi đi hoang...

CHUYỆN LỚN

Học trò:

Kính bạch Thầy, *chuyện lớn** an vui chúng con không làm, nhưng chúng con thường hay làm *lớn chuyện* để không an vui. Đó là vì sao ạ?

Thầy:

- Đúng vậy, chuyện lớn là của người thường tỉnh giác, tin sâu lời Phật dạy mà ứng dụng, sẽ được an vui, giải thoát. Còn làm lớn chuyện thì... là kinh nghiệm của thí chủ, Con không biết ạ!

(*): *Chuyện lớn* tức là *Giải thoát, Tự do*.

LÀ HOA LÀ RÁC

Phan Thành* đứng yên
Bên dòng sông lặng lẽ,
Soi lại chính mình,
Những khổ nhọc hôm qua.
Bến đỗ bình yên hơn mọi món quà
Chợt nhận ra ta,
Giữa hai bờ mộng thực.
Hôm nay là hoa
Ngày mai là rác
Nhưng rác để thành hoa,
Bao cơ cực kiếp người!
Xin kính tặng đời
Một cánh hoa tươi
Hoa vẫn lung linh, giữa hai bờ Sinh Tử.

(*): Thành phố Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận.

NGHĨ CŨNG LẠ

Để có thật nhiều tiền hay thật nhiều tình, để có được địa vị trong xã hội,... có khi hết một đời, ta mãi đi tìm.

Để có được như thế, ta nghĩ đó mới là hạnh phúc, mà sao ta mãi không an? Thật nhiều tiền lại rơi vào nơi lao lý, bao âu lo, sợ hãi. Thật nhiều tình lại sống trong ai oán hận thù. Có được địa vị cao ta lại ngồi trong lo âu.

*Gần hết một đời rồi,
Thôi xin dừng lại.
Ngồi xuống đây,
Hãy trả lại cho đời đi
Bao nhiêu nhọc nhằn
Ta đã cố hết sức.*

Cũng may đôi chân biết mệt mỏi, biết ngồi xuống mới nghe dòng đời xưa nay đang là như vậy. Ta còn một chút thời gian để sống với chính mình, nhìn mây trời tan hợp, nghe những cung bậc thăng trầm của cuộc đời. Trong tâm ta và cuộc đời nào khác, nhìn sâu hơn để tìm Ta ở đâu? Ta cũng không thấy Ta, khổ vui cũng không thấy nhưng vẫn nghe, vẫn thấy, vẫn có tất cả... mà tìm xem trong đó không có ai cả. Nghĩ cũng lạ...!

Ý NGHĨA GÌ?

Mở mắt trong đêm ý nghĩa gì
Mắt đâu tự thấy những vật chi
Không nhờ Nhật Nguyệt quang minh ấy
Đôi mắt này đây ý nghĩa gì?
Thấy nghe hiểu biết từ muôn thuở
Đâu ở thân này mới thấy nghe
Tôi nghe, Tôi thấy đều không thể
Chẳng có Tôi nào ở Thấy Nghe.
Từ lâu cứ ngỡ là Tôi thấy
Cứ ngỡ từ lâu việc Tôi nghe
Chẳng có Tôi nào nghe thấy cả
Không Tôi, Nghe Thấy vẫn đang là.
Cúi xuống bên đời nhặt cánh hoa
Thì ra hoa ấy chẳng phải hoa
Nở ra từ thuở không tên tuổi
Vũ trụ không tên vẫn đang là...
Hỏi tên, hỏi tuổi Ta nào biết
Chỉ biết rằng Ta chẳng phải Ta
Rõ ràng như thế từ vô thủy
Mãi đến vô chung, vẫn đang là.

BẤT HẠNH

Mẹ ơi, sao con bất hạnh quá?

Này con, nếu đời tặng tiền, tặng vàng cho con thì đời con sẽ tăng trưởng lòng tham. Nếu đời đem đến những bất hạnh cho con thì đời tặng phước điền cho con. Con chọn phước điền hay chọn lòng tham?

Phước điền hay lòng tham cũng từ cái Tôi mà chọn lựa. Con nên nhớ rằng, hành trình cuộc sống của con do nhân xưa con đã lập, nay quả ấy sẽ hình thành cho đời con hiện tại. Con không tránh khỏi vì đó là Luật. Điều đó cũng không do sự mong cầu mà được.

Vậy, con là người trí tuệ thì ngay nơi nhân hiện tại quyết định cho đời con trong tương lai. Con hoan hỷ nhận quả mà khéo khéo lập nhân, hãy trách quá khứ của mình không rõ được đạo lý ấy. Con có tin hay không tin cũng không ra ngoài *định luật* này.

Đôi lời Mẹ dành cho con. Con nhé!

MƠ CHIẾC BÓNG

Mơ chiếc bóng tương lai
Mơ đời em hạnh phúc
Chờ đời người qua bao nỗi đắng cay
Chợt tỉnh cơn say
Bỗng dưng em có mặt.
Đến với đời này
Với những việc đúng, việc sai
Việc qua rồi,
Cho đến việc tương lai
Việc không thể,
Em mãi mơ là có thể.
Vì như thế nên đời thành dâu bể
Giữa biển đời,
Biển khô,
Mộng thôi em.
Chợt tỉnh lại
Thấy đời mình như sương sớm
Mộng tan rồi,
Chưa kịp... ngắm hoàng hôn.

RỪNG XƯA

Kính trên Thầy, con thấy hết thấy mọi hình tướng trên thế gian này đều không thật. Thân con đây cũng vậy, cũng là thân sinh diệt sớm còn, tối mất. Con thấy như vậy là con đã thấy đạo, ngộ đạo chưa ạ?

Thầy cười bình yên nhìn tôi.

- Thầy trò mình một đời tu hành mà thấy được đạo thì đạo ấy cũng sớm còn, tối mất như thân con thôi.

- Thầy ơi, trước những vô thường chi phối nhân sinh, ít phút nữa đây con không biết còn hay mất. Vậy kính trên Thầy làm sao cho con được giác ngộ?

Đàn chim bay qua ở cuối chân trời nơi hoàng hôn buông xuống. Thầy hỏi:

- Con có thấy hoàng hôn không? Tiếng chim gọi bầy bên dòng suối con có nghe rõ không?

- Kính trên Thầy, con thấy và con nghe rất rõ.

Thầy cười từ bi. Ân cần Thầy hỏi:

- Vậy khi con thấy nghe, con khởi tâm không muốn thấy nghe nữa thì sự *thấy nghe* ấy có theo ý con mà mất đi không?

- Kính trên Thầy, dạ không ạ.

- Có ý hay không có ý của con đều không động. Vậy sự *thấy nghe* ấy có phải của con không? Có diệt đi không?

- Cung kính trên Thầy, tất cả đều không thể. Xin Thầy thương con mà chỉ dạy.

Thầy cúi xuống nhặt chiếc lá vàng vừa rơi xuống. Nụ cười hiền từ, Thầy nói:

Thầy cũng không biết ai đang nhặt chiếc lá này, lấy gì để chỉ dạy con đây!

Bóng Thầy khuất dần về nơi rừng xưa trong sương chiều tĩnh lặng...

TRỊ ÂN THẦY

Cúi xuống với Thầy lắng nghe Thầy chỉ dạy
Thầy của chúng con là sự sống bao đời
Là an vui mãi mãi, Thầy ơi!
Con nghe được lời Thầy trong gió thoảng
Là sương mai cùng chúng con bầu bạn
Là cội nguồn,
Là hơi thở của ngàn thông...
Con về nguồn nghe tâm sự của dòng sông
Con mới biết muôn đời
Thầy từ bi, bao dung và độ lượng
Theo chúng con ngàn sông, trăm hướng
Không nơi nào
Không ân đức... Thầy ơi!

KHÔNG LƯU TRÚ

Việc gì đến, Ta chỉ biết việc ấy đang đến, dù cho bất cứ việc gì đến với Ta.

Hãy quan sát việc ấy lưu trú, việc ấy tự ra đi, tâm không đi theo. Xưa nay tâm chưa từng đi theo sự sinh diệt của những nhân duyên mà sao Ta cứ mãi buồn, mãi vui không ngưng dứt, vì Ta luôn ở trên những nhân duyên sinh diệt nên khổ hoài.

Buồn vui, giận hờn, thương ghét..., những trạng thái này do cái Tôi của mình sinh ra. Khi được thì nó vui vẻ, khi mất thì cái Tôi của mình khổ đau.

Khi tìm lại *cái gì là Tôi* thì không thấy đâu cả, khổ vui như chiếc bóng mà nước mắt cứ rơi hoài. Vậy là sao?

HƯƠNG TRÀ

Chiều buông xuống
Bóng lại dài thêm
Buồn vui là bóng
Như chuyện ngày đêm.

Ngày dài bóng đổ
Đêm về bóng không
Mãi có mãi không
Cũng là chiếc bóng.

Cuộc đời cuộc mộng
Em biết không em
Hương trà đọng lại
Thơm cả ngày đêm.

Ngàn năm không thêm
Ngàn năm không bớt
Ai nếm hương trà
Triệu Châu ngày ấy?
Đến nay cũng vậy
Hương trà còn thơm.

ĐỪNG XẢ RÁC

Mỗi người đều mang theo một dòng sông thanh bình và tĩnh lặng. Vì chúng ta không biết nên ta cứ vô tư đổ những rác rưởi vào cuộc đời, làm dòng sông của ta bị ô nhiễm nặng. Những rác rưởi đó là tâm đồ kị, thù ghét, tham lam, ích kỷ, tâm sân giận, tự ti, mặc cảm,...

Hãy làm sạch dòng sông tâm của mình bằng tâm từ bi, bao dung, độ lượng, hiểu, thương và chia sẻ. Chỉ cần không xả rác, không thêm rác vào dòng sông nữa thì dòng sông sẽ trở về trong lành, thanh tịnh của ngày xưa.

Nguồn nước trong lành, muôn loài lợi lạc. Tâm thể từ bi trải khắp, nhân sinh an bình hạnh phúc.

MƠ HOA

Anh biết em đến đây
Em về từ mộng mị
Em gặp được anh từ mộng mị trở về
Em không tỉnh nên cố hoài nắm giữ
Chợt trẻ, chợt già,
Chợt nhớ, chợt quên.
Có những nỗi buồn, có giữ được đâu em
Lại có niềm vui, mím môi cười, chợt khóc
Thật vô thường
Sao em thường mãi khổ
Nay anh tặng em cánh Hoa Hồng
Rời khỏi tay em, hoa kia thành rác
Nhưng rác thành Hoa,
Bao cơ cực kiếp người.
Anh không tặng đời những cánh hoa tươi
Vì anh biết
Đời biết anh là mộng
Em có biết
Ai biết anh và em là mộng?
Hãy tìm người biết mộng
Giấc mơ hoa...

NGỚ NGẦN

Nước mắt cứ rơi như vậy từ lâu lắm rồi vì luôn mong cầu Hạnh Phúc. Mình không có được hạnh phúc nên mình mới đi tìm hạnh phúc. Người kia cũng không có được hạnh phúc nên mới tìm đến mình. Cả hai đều không có được hạnh phúc mà gặp nhau nên mới cho nhau khổ đau.

Khi khổ đau, lại bỏ nhau đi tìm nơi khác, nơi ấy nào khác nơi này?

Hết một đời *ngớ ngẩn*.

NHỚ AI?

Thương thì...

Chẳng biết thương ai

Nhớ thì...

Chẳng biết nhớ ai bây giờ?

Thôi thì ta nhớ lại ta

Bỗng dưng nhớ lại chính ta là người

Cười hoài,

Cười mãi,

Không thôi

Cười thôi nước mắt

Tặng đời càn mai.

RƠI BÌNH AN

Xưa có cặp vợ chồng già, mỗi buổi chiều bà lão đều đặn làm lễ gõ mõ tụng kinh. Ông lão thì thích lao động và ngồi ngắm người đi qua lại. Bà lão là một người khó tính và sạch sẽ, còn ông lão thì hiền hơn nhưng hay quên và đánh rơi đồ. Bà lão ngày nào cũng nhắc ông:

Ông đánh rơi thứ gì kìa...

Đôi lúc, bà đang ngồi thiền hay tụng kinh thì ông lão làm rơi đồ tạo ra tiếng động lớn khiến bà giật mình và khó chịu. Lúc đó, bà quay ra trách mắng ông, còn ông thì không phản ứng gì cả. Việc đó cứ lặp đi lặp lại. Một lần, hai ông bà cùng nhau dọn dẹp nhà cửa, khi ông làm rơi đồ, lần này bà lão mắng ông rất thậm tệ. Ông nghe bà mắng xong liền nhẹ nhàng nói:

Bà đánh rơi gì kìa...

Bà lão giật mình. Nhìn quanh mà không thấy rơi thứ gì, quay lại lớn tiếng với ông:

Tôi rơi cái gì?

Ông cười nhẹ nhàng và nói:

Bà đã đánh rơi sự bình an của mình.

Ông bà cùng cười an nhiên tĩnh lặng...

TỪNG NHỊP BƯỚC

Cứ muốn bước lối nào cho ta đến
Cứ muốn đi vào muôn lối cuộc đời
Không như gió ta bay về muôn lối
Không như mây tan biến đến vô cùng
Em có biết anh và em là chiếc bóng
Cùng hợp tan như những áng mây trời
Và như thế bao đời rồi như thế
Cười lên em nhớ lại chuyện cành mai.

HƯƠNG TRÀ (2)

Bên ly trà, Thầy lắng nghe người học trò của Thầy thưa:

Thầy ơi, sao đời con có quá nhiều nỗi khổ. Khổ với chồng con, với bạn bè, với tiền bạc, cứ mãi theo con cho đến hôm nay. Kính mong Thầy chỉ dạy cho con, con phải làm sao cho hết khổ ạ?

Thầy cười hiền từ:

Con uống trà đi, rồi Thầy hỏi:

Những nỗi khổ ấy là con, hay *cái Biết* những nỗi khổ ấy là con?

Kính thưa Thầy, những nỗi khổ ấy con vừa kể cho Thầy không phải là con. Con đang biết tất cả những nỗi khổ. *Cái Biết* này mới chính là con.

Thầy cười:

Thì ra là vậy. Sao không là chính con thì những nỗi khổ ấy làm sao chi phối con được? Những nỗi khổ ấy là của nhân sinh, của cuộc đời, đâu phải của riêng con. Vậy hãy là chính mình con nhé! Hương trà bao năm rồi có khác đâu con...

GHÉP...!

Từ khi ta được ghép... Tên!

Ghép thêm dòng họ

Ghép thêm mọi người

Ghép thêm cha mẹ

Ghép đời,

Ghép bao nỗi khổ đứng ngồi không yên.

Nay ngồi lặng lẽ bình yên

Thì ra mộng mị

Đảo điên một đời...

VẤN THẾ

Mọi việc xấu, tốt, vinh, nhục xưa nay vẫn bình thường. Trước lúc ta chưa có trong đời này, vấn đề ấy vẫn có. Khi ta có mặt trong đời này, việc ấy cũng có. Khi ta lìa đời này, việc ấy vẫn còn với cuộc đời.

Việc thị phi, vinh nhục hiện hữu với nhân sinh. Đâu phải việc của ta! Ta biết như vậy, ta đi qua cuộc đời này có gì chi phối ta được. Vậy xưa nay ta đồng hành với những *thị phi, vinh nhục, đúng, sai,...* bởi từ đâu?

Trăm năm trước và bây giờ, trăm năm sau và trăm năm sau nữa vẫn bình thường như vậy. Do ta không bình thường trước mọi việc nên ta khổ.

Vậy mà xưa nay ta cứ tưởng...

HOA GIÁC NGỘ

Em có biết một loài hoa
Sẽ làm cho em hết khổ
Hoa ấy sẽ làm em Giác ngộ
Hoa Vô Thường
Như mộng mị hôm qua.
Khắp mọi nơi nở khắp Ta Bà
Em không thấy nên đời em mãi khổ
Cành hoa ấy bao ngai vàng sụp đổ
Bao cuộc tình hoa ấy đã phân ly
Trong khổ đau hoa ấy rất diệu kỳ
Em cúi xuống
Nâng cánh Vô Thường, yên lặng...
Từng bước em đi
Trong nỗi lòng sâu lắng
Nhận cánh hoa Vô Thường
Tâm lặng lẽ bình yên.

THẮNG MÌNH

Muốn chiến thắng người, kiểm soát người, tâm thái mình luôn bất an. Thắng được mình, kiểm soát được mình thì mọi lời nói hành động sẽ không làm tổn thương đến người khác dù người đó có đối xử với mình như thế nào. Chúng ta vẫn bình yên trong tâm từ bi, bao dung, hòa ái.

Đã từ lâu, ta đã từng làm tổn thương, đau khổ đến cho mọi người từ những tâm ích kỷ, sân si của mình. Thật ra, ta có lỗi với chính mình, tạo ra cho mình những ác nhân như vậy. Những nỗi đau mà ta đang trải nghiệm trong hiện tại, ta mới nhận ra ta quá nhấn tâm đối với đời, với người trong quá khứ.

Nay người đã trả lại cho ta những nỗi đau ấy. Hãy bình tâm để thương người đã vì ta mà khổ đau như vậy. Không oán trách, không hận thù, không tạo thêm ác nhân trên ác quả của mình.

Chỉ một *Từ Tâm* thương lên tất cả mới thật sự thương mình, mới giúp được mình không còn phải khổ đau trong tương lai bằng tâm từ bi, bao dung trong hiện tại này.

Hãy bình yên đi qua...!

TIẾNG SƯƠNG ĐÊM

Chân lê bước,
Cho đường thêm ngắn lại
Cho đời mình ngắn lại lúc hoàng hôn.
Xin cúi xuống
Lắng lòng
Nghe đêm xuống,
Nghe đời mình
Vọng lại tiếng sương đêm.
Nghe hơi thở
Của mây ngàn trong đêm vắng.
Nghe thì thầm...
Sóng vỗ giữa ngàn thông.

QUÊN

Đôi khi ta có một giờ để yêu thương một người, mà cả một đời không quên được một người. Cái gì làm cho ta như thế? Suy ngẫm...! Say rượu thì có thể tỉnh. Say tình, say tiền và còn bao nhiêu thứ say khác đến bao giờ mới tỉnh?

Từ những ngàn năm trước cũng là *Ta* và bây giờ không ai ngoài *Ta*, cũng chỉ là con khỉ đang ngồi đây, sao gọi là không? Những buồn vui cũng đồng hành với *ta* không biết tự bao giờ, buông bỏ vào đâu?

Thôi kệ nó...! Vớt trăng hoài nào có được?

MƯA

Mưa ở nơi này, mưa cũng ở nơi kia
Nước mắt ở nơi người này,
Rồi cũng ở người kia và ở chính ta.
Cũng có lúc cười, lúc khóc
Lúc quá khôn ngoan
Lúc thật là ngu ngố
Lúc thật vô minh
Lúc thấy mình giác ngộ
Lúc lại thờ ơ, lúc lặng lẽ đau buồn
Lúc lòng đau, lúc lại muốn buông
Lúc muốn chết, lúc muốn buông xuôi để sống
Quá nhiều lúc
Đời người là những lúc
Có lúc nào là lúc nhận ra Ta?
Tâm thể ấy bao la trùm khắp
Là hương hoa, là mây trời tan hợp
Là sinh sinh, diệt diệt đến vô cùng
Nhận lại ta rồi
Ta lặng lẽ thông dong
Những bước ta đi từ những ngàn năm trước
Mãi đến ngàn sau bước mãi đến không cùng.

CÓ NHỮNG GÌ?

Dù ta có chuẩn bị hết một đời, ngày tính, đêm lo để có được những điều mình mong muốn, dù cho có tất cả những điều ấy, ta đem về ta để ở đâu? Cũng chỉ để đâu đó ở bên ngoài từ tiền của và người thân, v.v... thì sao gọi là *của mình* được? *Của mình* thì phải bỏ vào bên trong chứ! Nhưng tìm lại bên trong, ta không thấy có gì cả. Kể cả những vui buồn, tốt, xấu, việc đúng, việc sai tìm mãi cũng không thấy gì trong đó cả. Trước cũng không, hiện tại cũng không, tương lai cũng không. Ba thời quá khứ, hiện tại, tương lai cũng đều không.

Vậy, xưa nay ta khổ vì điều gì?

Thật ngớ ngẩn một đời người đuổi hoài theo những chiếc bóng. Không những một đời này như thế, mà lâu lắm rồi, nhiều kiếp rồi, cũng mãi hoài theo những chiếc bóng kia. Từ nơi những bóng ấy mới có bóng người này. Những lúc ta đến nơi hoang vắng không một bóng người, vậy người cũng là bóng. Ai thấy những bóng ấy, đi tìm người ấy, nếu tìm được cũng là bóng. Vậy ai không là bóng? Xin để lại cho đời câu hỏi của trời mây...

BUÔNG

Tí tách sương đêm,
Trăng đêm lặng lẽ,
Tìm về quê mẹ,
Tìm lại ánh Trăng.
Trăng vẫn trong ngần,
Ngàn năm đứng lặng,
Lao xao mưa nắng,
Nào thấy ánh Trăng.
Buông xuống một lần,
Trăng đêm hiển hiện,
Ưu phiền tan biến,
Phiền nào rụng rơi.
Ánh Trăng muôn đời,
Bình yên tĩnh lặng...

NÀY CON

Khi trong tâm còn phiền não, còn khổ đau chi phối là còn nhân khổ đau được hình thành cho đời vị lai. Biết như vậy sao con không tự cứu mình? Có việc gì quan trọng hơn là việc giải thoát không con?

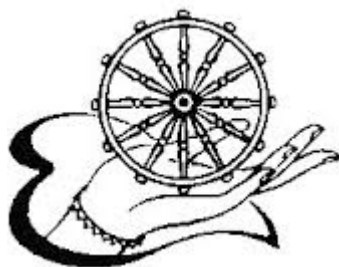
Người còn phiền não, khổ đau mà đi giúp người khác an vui là điều không thể. Hãy dùng mọi việc đánh giá, nhận xét người khác theo định kiến của mình vì thắng trầm, vinh nhục của người nào khác gì ta.

Nếu còn mang đầy bệnh trong tâm và thân mà đi chữa bệnh cho người thì kết quả như thế nào chắc con biết rồi. Trong khi mọi bệnh nhân đều đổ xô vào tin vị thầy thuốc chưa tốt nghiệp như con, vậy con nghĩ sao? Có phải phụ lòng tin, đoạn dứt duyên lành, đời sau có còn gặp lại? Hãy dành thời gian để trị lành vết thương cho mình trước thì mới có kinh nghiệm giúp người con ạ.

Thương con, Thầy nhắc những lời này khi còn có thể. Con cố gắng trị lành vết thương trước khi cứu người nha con! Nhân trong quá khứ rất tuyệt vời khi nhìn quả hiện tại của con đã gặp được Chánh pháp. Nhưng còn nhân đời này thì sao?

Hiện tại an vui, tương lai mới giải thoát. Hiện tại
phiền não khổ đau, nhân như vậy sao có quả vị giải
thoát được, phải không con?

Vài dòng cho con đầu năm.

DÃ TRÀNG

Như dã tràng mãi hoài xe cát
Biển vẫn vui khi xóa hết thành trì
Và như thế, bao đời là như thế
Xây mãi, xây hoài những ước vọng còn đâu?
Biển đời này ai biết chỗ nông sâu
Ai ngờ hết những niềm đau, hạnh phúc
Ai ở thiên đường
Ai vào địa ngục
Biết từ đâu Ta biết những chốn này?
Cứ mãi hoài với những cơn say
Trong tình ái, công danh, sự nghiệp
Ta mãi lang thang đi trong nhiều kiếp
Xây dựng đời mình những việc đúng việc sai.
Bao đời rồi mãi khổ với đúng sai
Vì nhân ấy ta gieo hoài không dứt
Nay tỉnh giấc đơn đao chặt đứt
Việc đúng sai đâu việc của mình
Đã lâu rồi con vẫn mãi vô minh
Chợt nhớ lại,
Đã quên từ nhiều kiếp.

THUỐC TRONG TỬ

Thuốc trong tử của con trị bệnh gì cũng có. Con nghe ở đâu có thần y ra đời, con cũng lặn lội tìm đến để có thuốc đem về. Hôm nay, con nghe trong người không khỏe, con đi khám tổng quát, kết quả con có quá nhiều loại bệnh đều ở giai đoạn cuối Thầy ơi. Trong khi những căn bệnh này đã được chuẩn bị thuốc từ lâu rồi mà con đem về cho vào tử, con chỉ dùng để khoe với người. Trước lúc con lìa đời, con xin cúng dường số thuốc này và những kinh nghiệm của đời người mà con đã trải qua: “Xin hãy uống thuốc ngay khi có bệnh, đừng để như con có thuốc mà phải ra đi”.

Thầy nở nụ cười:

Này con, trước khi lìa đời, con hãy an tâm ra đi, vì con và tử thuốc kia cũng đều là thuốc, là phước cúng dường. Con không nên bận lòng. Ngoài kia mưa vẫn rơi, hoa vẫn khoe sắc, vẫn tàn phai đã tự bao giờ.

HẢI TRIỀU

Bỗng nghe được tiếng Hải Triều
Ngàn xưa vang vọng bao điều thịnh suy
Bao lần sum hợp chia ly
Bao lần vinh nhục sầu bi kiếp người
Đau thương nước mắt nụ cười
Ai thương, ai biết, chuyện đời của ai?

BỎ LẠI NỤ CƯỜI

Những lần gặp nhau không phải là thiên thu mãi mãi. Sao ta bỏ lại nụ cười với tất cả và những người yêu thương mà ôm những nỗi buồn theo ta như vậy? Nặng nề lắm chứ!

Chúng ta còn lạ gì với những đổi thay của đời mình, những vui buồn mà ta đã đi qua. Hãy biết ơn người ra đi kịp lúc để cho ta tỉnh một giấc mơ, cứ tưởng là mãi mãi. Ta chưa bao giờ mất đi qua những lần thay đổi. Sao phải đuổi theo những đổi thay mà buồn đau đến vậy?

Hãy như Sư Tử đi về phía trước, ngại gì tiếng thú hoang! Như áng mây vô tư ngại gì vách núi...?

THỊNH ÂM

Phật nghe hết mọi khổ sầu
Phật nghe hết mọi nỗi đau kiếp người
Trên môi Ngài vẫn mỉm cười
Vì Ngài cũng chính là người đó thôi.
Vui buồn bao kiếp xa xôi
Trôi hoài trôi mãi nay ngồi bình yên
Ngài về từ chốn đảo điên
Ta từ nơi chốn đảo điên không về.
Từ nơi mộng mị mãi mê
Gieo bao nỗi khổ nay về cầu xin
Cầu hoài cầu mãi,... có linh?
Lắng nghe hai tiếng "Tâm kinh" vọng về
Vọng từ trong những cơn mê
Vọng trong trí tuệ vọng về Tánh Không...

BÓNG CÒ

Cò tìm mãi những thức ăn, những nhu cầu cho sự sống của mình. Cò lội qua ao nước này không biết bao năm rồi, Cò chưa bao giờ thấy được mình. Cò cũng không biết mình là ai, có mặt tự bao giờ. Một ngày, Cò đứng yên, không lao xao tìm kiếm, mặt nước cũng lặng yên. Cò bỗng nhận ra bóng mình giữa hồ nước mênh mông...

Bỗng dưng ta có mặt trong cuộc đời này, không biết ta là ai? Mẹ cha tạm đặt tên gì đó, rồi tên đó là mình, rồi cũng lao vào đời mãi tìm kiếm cho cái tạm đặt tên này mọi nhu cầu, cho cái gọi là mình. Về tiền, tình, công danh, sự nghiệp, vợ, chồng, gần hết một đời với bao đổi thay được, mất, bại, thành... Một đời mỗi một.

Nay ngồi xuống bên dòng sông, ánh trăng vàng lặng lẽ. Tiếng sương đêm nặng hạt. Trong tiếng vạc kêu sương nơi rừng xưa vọng lại, chợt thấy mình là hơi thở của dòng sông.

THẤY EM

Ta thấy em trong tiền kiếp
Khi còn là một loài cây
Ta thấy em đang thành kính
Xin mặt trời ngủ say
Ta thấy em, em nào biết
Ta chỉ là, gió lay
Ta tìm ta chẳng thấy
Gió thu về. Ai hay...?

CĂN NHÀ

Cả đời dành dụm bao cay đắng, khổ luyện công phu, nhịn ăn phiền não, bớt mặc thị phi mới có được căn nhà Chánh Pháp, ai mà không vui.

Có nhà rồi thì còn phải sắm sửa nội thất mới đón khách chú! Vườn hoa đức hạnh, cây gươm trí tuệ, bình nước cam lồ, bộ ghế thiền định, giường nằm an vui, khẩu đức ái ngữ, thùng rác phiền não. Thỉnh thoảng gió nghiệp thổi vào, còn có cây chổi bao dung, bộ ly khiêm hạ, ấm trà Triệu Châu. Chư Thánh Đức cho con áo *Vô Tướng* nữa. Lúc này trong nhà đầy đủ một kho pháp thực thì con đã có lời nói đức hạnh, dịu dàng,... đãi khách không ngần ngại.

GIÓ CUỐN

Đôi chân giờ đã mệt
Xin em ngồi xuống đây
Cùng nhau nghe câu hát
Bên đời xa...

Cơn mưa chiều nặng hạt
Để làm gì em có biết không?
Để gió cuốn đi,
Còn lại gì?
Ta và em,
Ngồi chờ gió cuốn đi.
Không ngồi chờ, gió cũng cuốn đi.

Gió chỉ để cuốn đi
Gió về không có chỗ
Gió đi không có nơi
Sao không là gió thoảng
Sao không là mây bay?

Phiền nào nào không là mây
Niềm vui nào không là gió?
Bao năm rồi không rõ
Cứ theo gió theo mây
Em biết ai ngồi đây?
Nhìn mây trời tan hợp...

THƯƠNG MÌNH

Ta có lòng từ bi với nhân sinh thì ta phải thương chính ta, hướng dẫn ta đến con đường an vui, giải thoát. Đánh giá, chê bai, chỉ trích mình thiếu tỉnh giác để cho những ác tâm phát sinh, làm tổn thương đến với đời, với người bằng tâm ích kỷ của mình, tạo ra những hạt giống khổ đau cho chính mình trong tương lai. Vậy ta đã không có lòng từ bi với chính ta rồi thì làm gì ta có lòng từ với nhân sinh.

Trong quá khứ, ta đã không thương mình nên ta đưa ta vào đời này bằng thăng trầm khổ đau đến vậy.

Trong đời này, ta gieo những hạt giống gì cho ta trong tương lai ta cũng không biết. Thật đáng thương cho ta bao đời rồi cứ mãi như vậy. Ta tốn quá nhiều thời gian của đời mình vào những việc gì ta có biết không?

Nay có chút thời gian tâm sự với áng mây trời tan hợp. Nghe câu hát bên đời xa vọng lại: *Sao không là mặt trời gieo hạt nắng vô tư.**

Mời trà nhé!

(*): Trích bài hát *Khát Vọng* – NS. Phạm Minh Tuấn.

GÁNH ĐỜI

Đôi vai mẹ
Gánh đời...
Mưa nặng hạt
Chẳng ai mua
Nước mắt mẹ rơi dài
Cơn mưa buồn
Còn đọng lại trên vai
Chân lê bước
Trong đêm dài...
Ai biết?
Gánh hàng rong
Như một lời từ biệt
Lối đi về, ai biết
Mẹ...
Đêm nay?

TẠI AI?

Tại sao ta cung kính những bậc Thánh Hiền? Vì quý Ngài có lòng từ bi, bao dung, độ lượng. Lời nói từ ái, đức hạnh, tâm thái thanh tịnh dịu dàng. Khi quý Ngài mở lời hoặc tiếp xúc với ai thì người nghe sinh tâm hoan hỷ, cung kính.

Ta ứng dụng lời chia sẻ của quý Ngài thì tâm được an vui giải thoát. Quý Ngài thường sống như vậy nên ai cũng thích được gần gũi, luôn được bình yên, hạnh phúc. Những đức tính ấy không một đấng linh thiêng nào ban cho quý Ngài cả. Không do cầu xin, luyện tập, tu hành gì mới có được. Những đức tính ấy sẵn có trong quý Ngài. Quý Ngài thường đem ra ứng xử với đời nên cuộc sống của quý Ngài được chúng sinh tôn kính là bậc Thánh Hiền.

Nhìn lại trong mỗi chúng ta đâu không có những đức tính cao quý đó. Trong ta tự đầy đủ một kho tàng như quý Ngài, nhưng ta không sử dụng. Ta lại dùng ngược lại với đời bằng tâm ích kỷ, tham lam, thị phi, sân hận. Kết quả làm cho ta đau khổ là từ những hạt giống ta đã gieo cho đời, cho người rồi lại đi cầu xin cho con bớt khổ. Đúng một đời ngớ ngẩn! Có ai ban cho sự khổ đau ấy ngoài mình ra. Hạnh phúc, an vui cũng tự nơi mình. Cầu xin để làm gì?

Trong chúng ta và quý Ngài không khác. Chỉ khác cách ứng dụng “*cái sẵn có*” ở nơi mình mà thôi. Nay nhớ lại, thật ra ta đâu có thiếu gì.

ĐƯỜNG EM ĐI

Con đường em đi qua
Phố chiều mưa gió nhẹ
Hỏi lá vàng
Còn nhớ tóc em thơm?
Mùi hoa biển
Ôm cảnh dương đứng lặng
Cuối đường xa
Nghe tiếng sóng vọng về
Xin lũ khách có về nghe câu hát
Chuyện đêm qua
Xuân trước một cành mai...!

BÓNG THẦY

Tất cả chúng ta ai cũng có một vị Thầy luôn ở bên, giúp đỡ ta ngày đêm để sớm nhận ra tất cả những chiếc bóng vô hình như buồn, vui, hận, thù, thương, ghét. Hữu hình như người thân của ta, những phương tiện tiền bạc, tài sản,... gần hết một đời chúng ta tạo lập để đổi lấy bao thăng trầm mới có được. Ngày tính, đêm lo gìn giữ, sợ chết, sợ phải mất đi. Đến một ngày sức cùng lực kiệt không giữ được, phải bỏ hết và bám theo ta là nỗi khổ đau tận cùng khi chấm hết một đời, chỉ vì ta không tin nổi lời Thầy: *"Chỉ là chiếc bóng"*. Nên đời người thường chấm dứt trong nỗi đau như vậy.

Ta thường nói hình bóng anh, hình bóng em, bóng thầy,... tất cả đều là bóng mà sao khổ đau đến vậy? Là bóng hay vô thường gì đó, ngàn người ai mà không biết, sao nước mắt vẫn rơi?

Bậc Thánh Đức đã dạy chúng ta từ mấy ngàn năm về chiếc bóng. Bao đời rồi nước mắt vẫn không ngừng rơi từ những chiếc bóng này. Có bao giờ ta hỏi lại bóng mình: *Sao ta mãi hoài đuổi bóng?*

Cho đến một ngày, ta thực sự nhận ra được bóng Thầy, bóng mình cũng mất. Một *cõi bình yên* cho đến *ý niệm bình yên* cũng không có. Những chiếc bóng

vẫn còn đó. Chim vẫn bay, mây vẫn trôi về nơi không
xứ sở. Thầy của con vô tướng, vô cùng.

TRI ÂN

Cảm ơn cha mẹ
Cho con vào đời.
Cảm ơn thầy cô
Cho con kiến thức.
Cảm ơn cuộc đời
Cho con
Những buồn vui được mất.
Cảm ơn Tam Bảo
Cho con Giác ngộ
Trên những buồn đau và nước mắt.
Cảm ơn mẹ cha
Cả một đời tất bật
Mong cho nhận lại
Một kiếp người.

TRUNG TÂM THẨM MỸ

Thuốc từ bi, bao dung, độ lượng, nếu được dùng đúng cách, trong vòng ba mươi ngày sắc diện của bạn sẽ trở nên thù thắng trang nghiêm, ai cũng muốn được gần gũi yêu thương, kính trọng bạn. Lời nói ái ngữ, dịu dàng, khiêm hạ, khiến cho môi của bạn đẹp tựa cánh sen, đó là phần dược liệu của chúng tôi. Nếu bạn có đủ can đảm và tài chính đi phẫu thuật thẩm mỹ cắt bỏ khối u ác tính *hận thù, đố kỵ*, dùng thêm thuốc tiêu độc *thị phi* thì cơ thể của bạn hiện rõ ba vòng Chân, Thiện, Mỹ. Có được một vẻ đẹp như mong muốn. Trung tâm thẩm mỹ tại đường Vô Ưu, phường An Vui, thành phố Giải Thoát.

Trung tâm chúng tôi lúc nào cũng vắng khách nên sẵn lòng đón tiếp quý vị.

Hình ảnh chụp lại tại trung tâm. Bác sĩ đang khám và phẫu thuật thẩm mỹ cắt bỏ khối u phiền não.

CHIẾC ÁO

Tôi vừa mua chiếc áo
Áo cũ lại bỏ đi
Tôi không là chiếc áo
Áo không phải là tôi.
Bao năm lắm chiếc áo
Tôi cứ mãi âu sầu
Đời người là chiếc áo
Nay chấm dứt lo âu!

THẦY TÔI

Sáng nay bên tách trà, Thầy nhìn từng cơn sóng vỗ. Hương trà thơm trong đôi mắt từ hòa, Thầy quay sang hỏi tôi:

Vì sao con phải tu?

Kính bạch Thầy, vì thương chúng sanh nên con phải tu.

Với nụ cười bình yên, Thầy gật đầu:

Đúng vậy! Bao đời rồi, từ những tâm tham lam, ích kỷ, đố kỵ, hận thù của con đã làm đau khổ chúng sanh và những người yêu thương con. Họ đã chịu khổ vì con qua bao nhiêu kiếp rồi nên con phải tu để không còn làm tổn thương đến nhân sinh nữa. Những tâm niệm xấu xa ấy không còn trong con, thì chúng sanh sẽ bớt khổ. Phải không con?

Nghe lời dạy của Thầy, bao năm qua tôi cứ mãi lầm tưởng rằng tu hành giác ngộ để độ chúng sanh còn trong mê muội. Như tỉnh cơn mê. Tâm ngã mạn của tôi với mục đích để độ người, đâu biết rằng tu để độ chính mình.

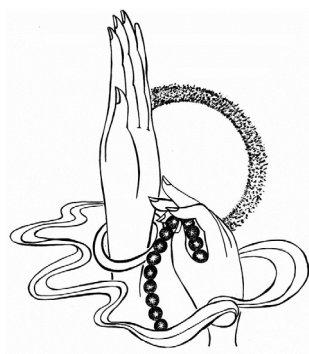
Thầy nói tiếp:

Đừng gây thêm khổ đau cho đời, cho người từ những tâm niệm xấu xa của con.

Tôi quỳ xuống bên chân Thầy với bao tâm niệm xấu xa lúc nào cũng thấy hơn người. Giờ này mới biết hai tiếng “Thầy ơi” đối với tôi sâu sắc thế nào.

Thầy vẫn ngồi bình yên. Hương trà vẫn còn thơm. Lòng tôi nhớ lại từng chữ của tiền nhân:

“Nghĩa Ân Sư muôn kiếp khó đáp đền”.

THÔNG ĐONG

Mặc cho,
Những chuyện thị phi...
Mặc cho vinh nhục chi chi ngoài đời
Ta về vui với ta thôi!
Bạn lòng chi, những việc đời hôm qua.
Dạo chơi đi... khắp sơn hà
Có ai biết được Hương Trà còn thơm?

CÂY VÀ LÁ

Con hãy vững mạnh như Sư Tử vương. Bước đi giữa muôn ngàn phiền não. Là hương vị cuộc đời nuôi lớn đức hạnh của con. Rất tuyệt vời khi con là biển, có ngại gì sự sinh diệt của cá. Nếu là cây, có ngại gì những chiếc lá rơi. Nếu là tâm, hãy bình yên qua những lần sinh tử.

Bao năm rồi, lá vẫn rơi, nhưng cây vẫn đâm chồi nảy lộc. Những chiếc lá vàng rơi như đời người nằm xuống. Cành nở mầm non, em bé lại ra đời. Lá không phải là cây, nhưng cây thường sinh lá. Lá nhận biết cội nguồn, mãi rơi rụng vô tư.

*Nay lá biết cội nguồn,
Sao người mãi lang thang?
... Về nguồn.*

HOA VÀ CỎ

Nếu thấy người vô minh
Thầm cho mình giác ngộ
Nếu thấy người giác ngộ
Thầm trách mình vô minh.

Chọn hoa không chọn cỏ
Làm sao đẹp vườn hồng
Trong vườn, hoa và cỏ
Có bao giờ rời nhau.

Hoa xinh nhờ cỏ dại
Giác ngộ nhờ vô minh
Ở hoài trong đối đãi
Sao thấy hết vườn hồng.

Xưa nay là như thế
Vô sự thế là xong.

KHỔ LẠI KHỔ THÊM

Sân hận nó không phải là mình, chỉ là cảm xúc nhất thời thôi, nhưng nó có công năng đưa ta vào tù tội, vào địa ngục ngày mai. Mọi người sợ hãi xa cách, thăng trầm khổ đau hiện tại của đời mình cũng từ tham, sân trong quá khứ ta tạo nên bây giờ ta phải gánh chịu. Nước mắt khổ đau, được, mất, trong hiện tại cũng quá đủ cho ta nhìn lại.

Là người trí tuệ thông minh, con phải biết định hướng đời mình trong tương lai. Vui lòng chấp nhận những đắng cay trong hiện tại, bằng lòng từ bi thương lấy chính mình. Không dại gì gieo những hạt giống đau thương cho đời, cho người, bằng những tâm tham lam, ích kỷ của mình. Nếu con để tương lai con khổ hơn bây giờ thì sao gọi là người khôn ngoan, phải không con?

Hãy để cho tâm từ bi, bao dung, độ lượng, lời khiêm hạ, ái ngữ, dịu dàng đang sẵn có trong con làm chủ đời mình. Được như vậy, hiện tại con an vui, tương lai sẽ an vui. Cứ để tham sân làm chủ đời mình thì sao gọi là trí tuệ, phải không con?

Thầy trò mình bao đời đã dạy, nay tiếp tục dạy nữa sao con? Sáng nay, bên ly trà, nhớ đến con như nhớ lại đời mình. Hương trà thơm!

TÔI ƠI!

Em đến không ai hay
Em đi nào ai biết
Không một lời từ biệt
Chẳng biết em về đâu,
Qua những cuộc bể dâu
Buồn vui và được mất
Một đời em tất bật.
Ta lặn lội tìm em.
Nơi khổ đau ta đến
Nơi hạnh phúc qua rồi
Ta chờ mãi không thôi
Xin ngưng dòng nước mắt
Lặng nhìn cánh hoa trôi...

CON KHỔ À?

Thầy luôn ở bên con lúc này. Nhớ, không đi lối mòn của quá khứ từ những tâm tham lam ích kỷ, đổ ky hận thù mà hiện tại đời con phải gánh chịu quả. Dùng tâm hoan hỷ chấp nhận cúi xuống đời này, quyết đi vào đời bằng từ tâm, bao dung, độ lượng, lời nói từ ái, dịu dàng, đức hạnh với đời, với người. Dù phải khổ đến đâu, vẫn bình tâm cúi xuống. Tri ân đời dạy con từ những ác nhân xưa trong pháp học đời mình. Không có gì bất công đâu con. Đó là sự bình đẳng, công bằng từ nhân đến quả. Trong đất nước, chúng ta sống đúng, không trái với pháp luật là ta tự do đi mọi nơi trên đất nước. Tâm bình an, không lo âu sợ hãi. Nếu vi phạm pháp luật thì khổ đau, tù tội, mất tự do.

Trong pháp giới cũng có luật nhân quả rất bình đẳng. Chúng ta đã vi phạm trong quá khứ từ những tâm tham lam, ích kỷ, đổ ky, hận thù, làm cho nhân sinh khổ đau biết bao nhiêu, nào ta có biết?

Đời này, Thầy trò mình phải thi hành án thôi. Cúi xuống và hoan hỷ đón nhận thôi con. Buổi sáng uống trà. Vài dòng cho con với nhân quả đời người.

*Tĩnh giác từ nhân, bình yên nơi quả
Lặng lại tâm mình, giải thoát an vui.
Hương trà thơm...*

TRĂNG ĐÊM

Trăng lặng lẽ không ai mà không có
Sao mãi hoài trăng chỉ có riêng em?
Trăm năm trước ta và em chưa có mặt
Vầng trăng kia lặng lẽ như bây giờ.
Ta vắng bóng, trăng không hề theo bóng mất
Buồn vui chỉ được mất một đời người.
Xin tặng cho đời một nhánh hoa tươi
Hoa không nở, không tàn, không tương mạo
Cành hoa ấy vẫn lung linh
Giữa muôn ngàn mưa bão
Từ ngàn xưa ta nhận lại, tặng em
Chợt tỉnh giấc trăng đêm lặng lẽ
Lặng lẽ một đời, lặng lẽ với trăng đêm
Đã bao đời ta cứ mãi tìm em
Ta đâu biết, ta và em là chiếc bóng
Ta và em cùng về trong giấc mộng
Biết mộng một đời
Tỉnh mộng ngắm trăng đêm...

BÊN LY TRÀ

Mẹ Cha là để yêu thương cung kính, là một nơi cho phước điền của các con phát sinh. Bao nhiêu hạnh lành của các con được nhân sinh cung kính cũng từ nơi Cha và Mẹ. Hiền nhân, Thánh Đức cũng từ hiếu hạnh mà nên đó con. Mẹ Cha khi về già là để các con phụng dưỡng kính yêu.

Như ngày xưa tung tăng khắp xóm, gặp bất cứ chuyện gì cũng chạy nhanh về bên Cha Mẹ, *"Con đừng sợ, có mẹ đây... có cha đây..."*, một sự bình yên rất lạ trong vòng tay ấy. Câu nói ấy trong đời các con không một ai mà chưa từng nghe.

Điều gì đã khiến các con đối xử với Mẹ Cha như vậy? Chắc là những tâm tham lam, ích kỷ của mình. Đôi bàn tay ôm các con vào lòng ngày ấy vẫn còn ôm các con vào lòng bây giờ. Cho đến lúc Mẹ Cha không còn, vẫn mãi ôm các con đó thôi. Mẹ, Cha chưa từng giận các con dù các con quên đi, hoặc đối xử như thế nào. Chỉ rơi nước mắt một mình qua mỗi lần nhớ các con đến thăm. Phải thở dài khi sức cùng lực kiệt sau mỗi đêm về, qua những đại khờ của các con. Các con chỉ trách đời, trách người, trách cả Cha lẫn Mẹ khi không thỏa được sự mong muốn của mình.

Rồi sẽ có một ngày bỏ hết mọi việc dù có quan trọng đến đâu, chạy về bên Cha Mẹ, khóc thương,

lễ lạy bên thi hài bất động của Người trong nỗi nhớ thương con.

Thầy biết đám tang cũng lớn lắm, vì hoàn cảnh và rất nhiều lý do phải không con?

Ừ, các con là vậy. Uống trà đi...

Bao trang sách

Một đời con từng học,

Hai chữ Sinh Thành

Con chưa thuộc, Thầy ơi!

CHỈ LÀ MỘT MÀ THÔI

Xuân về mai lại nở
Xuân đi mai lại tàn
Cành mai vẫn còn đó
Đâu tàn theo mùa xuân.

Cành lại mãi sanh hoa
Tâm lại mãi sanh người,
Vạn loài từ tâm ấy
Như đất sanh vạn loại

Vạn loại thường sanh diệt
Đất ấy vẫn như nhiên
Như vạn loài sanh diệt
Trong tâm thể bình yên.

Ai biết cành hoa ấy
Đâu ngại những mùa xuân.
Ai về nơi tâm ấy,
Tâm ấy chẳng ai về.

Nơi trùng dương biển hát
Gió lay nhẹ cành dương.

LÀ AI?

Kể từ khi mình có mặt ở đây, mình cũng chẳng biết là tên gì, loài gì. Thế hệ trước sinh ra mình chẳng có tên tuổi gì. Theo thời gian, họ cũng tự mất đi, rồi lại sinh ra, giống loài không tên tuổi không biết có tự bao giờ.

Ai đó gọi là Chó, nhưng có đúng đâu! Thế hệ trước sinh ra mình đâu có đặt tên. Loài này đặt tên cho loài khác sao được. Còn nói mình bị đọa gì đó, khó hiểu thật. Sao biết mình bị đọa? Mình đâu có thấy gì đâu. Đang thành thai đây mà. Không tên không tuổi không biết mình là ai, thì ai bị đọa, sao không rõ cội nguồn?

Mình cũng thấy mây trời. Mọi âm thanh vang lên, chúng sinh đều nghe bình đẳng như nhau nào khác.

Có ai biết Tôi là ai? Xin mượn văn ngữ của người. Ở nơi tạm gọi là Tôi, không có văn tự ngôn ngữ gì. Xin hỏi là ai?

Ai biết được Tôi, người đó cũng không còn. Tìm lại hương trà là điều không thể.

Hương trà vẫn còn thơm.

EM CHƯA BIẾT

Chắc bao đời em không để ý
Ngồi xuống đây ta nói em nghe
Âm thanh ấy bao đời không tên tuổi
Như hải triều vang mãi những ngàn năm.
Như đưa tay - Chớp mắt - Hỏi ai làm?
Bước chân anh
Bước chân em
Bước chân muôn loài
Ngàn năm như thế
Đã bao đời qua bao thế hệ
Tiếng cười vui, mây trắng
Hỏi về đâu?
Và bây giờ, ta hỏi nhỏ một câu
Ai nâng bước em đi, bao năm rồi em có biết?
Và như thế cho đến ngày em vĩnh biệt
Em không biết là ai
Hiểu biết để làm gì?
Việc nay buồn, mai giận, biết làm chi
Sao không hỏi cái gì đang biết,
Để cùng người lặng lẽ ngắm sao mai...

BỒ TÁT LỄ TA

Xưa nay chúng con thường cúi đầu đánh lễ chư Bồ Tát, chư Hiền Thánh. Nhưng chúng con đâu biết quý Ngài cúi đầu lễ chúng con, cầu xin chúng con tỉnh giấc. Đừng dùng ác tâm, tham lam, ích kỷ mà đối xử với nhau.

Đã bao đời rồi theo chiều dài sinh tử, máu và nước mắt đã đổ xuống từ những tâm tham lam, ích kỷ làm đau khổ cho nhau. Nỗi đau của chúng con, trầm luân trong nước mắt chính là nỗi khổ của quý Ngài. Chỉ cho chúng con con đường đi đến những nguyên nhân khổ đau và con đường giải thoát mọi khổ đau. Cả một đời quý Ngài cúi xuống chỉ xin chúng con tỉnh giấc. Chúng con không nhận.

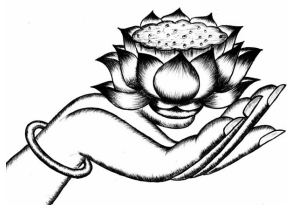
Lần nào chúng con về cũng chỉ cầu xin những thứ mà các Ngài không có, các Ngài đã bỏ đi từ bao đời rồi. Vẫn mãi xin, biết đến bao giờ mới hết cầu xin.

Mỗi mùa Vu Lan về, con ca ngợi ân đức mẹ cha vài câu rồi cũng đầu vào đó, lễ Ân Sư vài ý tôn kính rồi về lại với đời chờ tháng bảy năm sau. Như điệp khúc lặp đi, lặp lại. Bao người đã ra đi từ những điệp khúc này.

Đại nguyện của quý Ngài cúi xuống với lòng từ bi qua mỗi lần gặp chúng con. Nguyện cho chúng con tỉnh giấc.

Báo hiếu mẹ cha chính là đức hạnh của chúng con. Báo ân Thầy tổ, y giáo phụng hành. Nhận lại nguồn xưa, an vui giải thoát.

Mùa Vu Lan, con xin kính đến cuộc đời.

PHẬT BÌNH THƯỜNG

*Phật không ở tượng
Phật chẳng ở tường
Phật ở nơi em bé rất dễ thương.
Phật từ đôi mắt, đôi tay ấy
Phật hóa muôn duyên
Phật bình thường...*

TỰ TỬ

Tự tử rất tuyệt vời trong mỗi chúng ta. Ai có thể làm chết đi những tâm tham lam ích kỷ, đố kỵ, hận thù, cái Tôi sĩ diện? Không dám đối diện với hậu quả của sự ích kỷ là do những tâm tham lam, đố kỵ, hận thù gây nên. Đó là những nguyên nhân đưa ta đến sự bế tắc, khổ đau. Nên tự tử đi những tâm ấy, mà ta lại không làm. Ta đi hủy cái thân cha mẹ một đời trân quý, tạo hóa ban cho. Cái đáng phải tử mà không tử, đi tử cái thân vô tội này. Lỗi đâu phải tử thân. Người có trí tuệ phải biết gốc từ đâu chứ?

Ta không biết trân trọng thân này, mà hủy đi. Với cái nhân như vậy, liệu có được thân nữa cho ta không? Nên tự tử đi cái Tôi yếu đuối, tội lỗi của mình. Làm sống lại cái Tâm chưa từng sinh tử, chẳng phải của ai, đã có tự bao giờ.

Xin trân trọng!

LẠ QUÁ!

Ồ, lạ quá.
Cớ sao buồn mãi?
Này em ơi, chuyện cũ đấy mà
Chuyện đời mình như một bông hoa
Sớm nở tối tàn ngàn năm như thế
Từ ngàn xưa trải bao thế hệ
Nghe chuyện đời
Kể mãi đến ngàn năm
Theo chuyện đời, hãy dừng lại nghe thôi
Vì chuyện ấy có bao giờ ngưng dứt
Những cung bậc thăng trầm như khúc nhạc
Hải triều âm,
Vang vọng - Hải triều âm
Sóng vỗ bờ ai tạo những âm thanh
Lúc cuộn cuộn gầm vang
Lúc dịu dàng sâu lắng
Từng bước em đi trong đêm dài yên lặng
Lắng nghe đời trong mỗi bước chân qua
Xin dừng bước, em nghe điều rất lạ
Sóng hải triều em biết sóng về đâu
Hỏi mây ngàn sẽ biết việc đêm thâu
Từng bước em đi, trăng vàng cũng biết
Chia tay em không một lời từ biệt
Ta tìm trăng nơi sóng nước trùng dương...

ĐỐI MÌNH

Lời dạy của Thánh Hiền không có giá trị với chúng ta. Niềm tin của chúng ta không có, nên không ứng dụng lời dạy của quý Ngài. Chỉ sử dụng vốn xưa, nghiệp cũ của mình. Khổ đến lại cầu xin, cầu học. Có thêm kiến thức đem về thể hiện với đời, bản thân mình vẫn đường xưa lối cũ.

Mỗi lần về cúng tri ân Thầy tổ, nguyện xin y giáo phụng hành. Đến nay, mỗi chúng ta nhìn lại, chúng ta đâu không đủ duyên lành. Lời dạy của quý Ngài ta không ứng dụng, khổ đau, hận thù có ngày nào yên đối với chúng ta. Ta nào có bớt khổ. Thầy cho thuốc không uống, bệnh không bớt nhưng vẫn đến tri ân. Làm sao trọn được câu:

"Nghĩa Ân Sư muôn kiếp khó đáp đền".

CƯỜI!

Trăm năm chỉ với nụ cười
Ngàn năm cũng chỉ niềm vui bây giờ
Giận hờn sao quá ngây thơ
Buồn vui được mất đâu ngờ chiêm bao
Chồng con nhà cửa hôm nào
Đi vào lối mộng cửa vào hư không
Ai cười ai có biết không
Ai cười ai có biết không ai cười?

THÁNG CÔ HỒN

Cô hồn là những tâm hồn cô đơn, khổ đau trong những cảnh thiếu phước, nghèo khổ, lại đây áp tham lam, sân si, hận thù, đố kỵ.

Trong tháng Bảy, sau ba tháng trang nghiêm tu hành của chư Thánh Đức, Tăng Ni, có đủ năng lực sưởi ấm chúng ta bằng lòng từ bi, trí tuệ, cứu khổ, ban vui, chỉ rõ cho chúng ta biết mọi nguyên nhân đưa đến khổ đau trong hiện tại.

Khi biết rõ như vậy, mỗi chúng ta định hướng lại đời mình. Xa lìa những *ác nhân* từ tâm đố kỵ, hận thù, tham lam, ích kỷ làm tổn thương đời, tổn thương người, chuyển thành những *thiện nhân* bằng tâm từ bi yêu thương, cảm thông, độ lượng, lời nói từ ái, đức hạnh. Báo đáp ân sinh thành Cha mẹ, Thầy tổ. Ân bạn hiền. Ân đất nước.

Đó là một tháng đầy tính nhân văn đức hạnh cho tất cả mỗi chúng ta có duyên được gặp những bậc Hiền nhân, Thánh đức. Được chuyển hóa hết những tâm niệm Cô hồn trong mỗi chúng ta, thành những người thông tuệ, từ bi. Được mọi người yêu thương, kính trọng. Đó là phước duyên để chúng ta cung kính tri ân. Chứ không phải tháng Cô Hồn mà chúng ta thương cho là những điều không tốt đẹp.

Vài dòng gửi đến bạn hiền.

TĨNH LẶNG

Trúc Lâm Thiền Thất
Lặng lẽ bình yên
Chúng con mọi miền
Nương về tĩnh lặng.
Chìm trong sâu lắng
Bao nỗi khổ đau
Khởi tâm mong cầu
Hóa thành mộng mị.
Bao nhiêu luận lý
Nào đúng, nào sai
Như giấc mộng dài
Như vừa chợt tỉnh
Như trong thiền định
Như hạt sương rơi
Như gió không lời
Về nơi biển cả.
Sóng xô nghiệt ngã
Vách đá định yên...

ĐỪNG

Đừng phiền não nhận xét, hay đánh giá trên những sai lầm của người khác. Ta không có quyền đó. Ta chỉ cảm thông và yêu thương thôi. Chẳng ai muốn mình là người sai cả. Vốn sống của người ấy cũng chỉ đến như vậy thôi.

Sân si, thô lỗ, là lối tự vệ của người yếu đuối. Họ là người đáng thương. Kỹ năng sống của họ chỉ đến như vậy. Họ không còn cách nào khác nên phải thô lỗ, sân si để bảo vệ cái tôi yếu đuối của mình. Không kiểm soát được hành vi, ngôn ngữ nên thật đáng thương như vậy.

Ta là người có lòng từ bi và trí tuệ, phải hiểu mà thương, chứ sao lại không vui nơi phiền não của người? Tự đánh mất mình qua thái độ của người khác, để rồi cũng phiền não theo... Vậy, ta nào có khác người đâu. Sao gọi là từ bi?

*Người trí tuệ thương lên tất cả
Nỗi khổ người nào khác ta đâu
Ước mơ và muốn được
Mãi là điều không thể
Sao mãi hoài, mãi khổ vậy - Em tôi...*

TỰ TÌNH

Em chỉ thấy anh của bây giờ
Đâu thấy anh được của ngày mai
Là ông lão,
Lưng còng, răng rụng.
Kìa!

Em đã dùng biết bao là mỹ phẩm
Em đắp chỗ này lại sặc xệ chỗ kia.

Em đã tiễn đưa bao cuộc chia lìa
Là cô bác, ông bà, là người thân em đó.
Đến phiên em một ngày nào không rõ
Vĩnh biệt cuộc đời, em biết không em?
Ngày tính đêm lo,
Lo cho ai, em có biết?

Có một người không bao giờ vĩnh biệt
Biết rõ ngàn xưa, biết mãi đến vô cùng
Em muốn biết thì xin em dùng lại
Mộng mị hôm nào,
Mộng mãi, đến ngàn sau...

LẮNG NGHE

Một nụ cười bình yên, từ bi, vắng lặng, giải thoát. Khi đối diện với tất cả mọi nhân duyên, ta lắng nghe thôi cũng vui đi bao nỗi khổ cuộc đời. Không bình phẩm, phán xét. Chỉ ngồi lại với nhau thôi.

Ta nghe hết mọi âm thanh khổ đau, hạnh phúc của đời người, đã đồng hành với nhân sinh từ lâu lắm rồi. Cho đến bây giờ và mãi về sau, ta vẫn đang nghe. Không nói lời nào. Chỉ ngồi yên lắng nghe. Những âm thanh khổ đau và hạnh phúc vang mãi từ ngàn xưa, như sóng của biển đời vỗ mãi ngàn năm. Như nghe tiếng hải triều không tư duy nhận xét. Chỉ ngồi yên lắng nghe. Không ta, không người. Chẳng có ai nghe. Hiện bày như vậy không biết tự bao giờ!

Hương trà mãi thơm.

CON ĐƯỜNG

Con đường nằm yên
Nghe bước chân qua
Con đường nằm yên
Nghe người nằm yên. Đi qua...

Con đường nằm yên
Nghe người đứng sai
Nghe việc bây giờ
Việc của ngày mai
Nghe bước chân người đông đầy nước mắt
Đường vẫn nằm yên, nghe trong yên lặng.

Một người nằm yên. Đi qua...
Nước mắt buồn đau
Đường vẫn nằm yên
Nằm nghe mưa nắng
Đường không nói gì.

Từng bước chân đi, ngàn năm không dứt
Đường vẫn nằm yên, nghe trái tim người
Trong từng chiếc lá, từng hạt sương đêm
Không một bóng người, trăng đêm tịch chiếu.
Đường vẫn nằm yên, đường không nhớ mình
Từng bước chân qua, chẳng ai nhớ đường
Đường chẳng nhớ ai
Đường vẫn nằm yên...

HƯỚNG VỀ

Thay vì ta dành thời gian nghĩ đến nỗi đau gấp ngàn lần của nhân sinh, máu và nước mắt không ngày nào không rơi xuống trên thế giới và đất nước ta, ta lại dành quá nhiều thời gian nghĩ về những đau khổ bất hạnh của mình.

Hãy yêu thương chia sẻ đến tất cả, những đau thương ấy như chính nỗi đau của mình từng ngày, từng giờ. Có phút giây nào ngưng được dòng nước mắt. Một chút bất hạnh của mình không là gì với những nỗi khổ của nhân sinh. Hãy sẻ chia, hãy hướng về, quên đi cái Tôi yếu đuối nhỏ bé này. Phụng sự cho nhân sinh là hạnh phúc, là an vui.

*Thấy mình trong tất cả
Một vòng tay yêu thương
Sẻ chia người cùng khổ
Nỗi đau người đau lắm
Thấu hiểu để mà thương...*

NHÌN LẠI (1)

Ngồi nhìn lại một đời,
Hay ngàn đời không biết
Biết từ đâu ta hiện hữu ngồi đây
Nhưng buồn vui một kiếp đong đầy,
Hay muôn kiếp buồn vui mình không biết?
Ai buồn,
Ai vui
Hỏi ai,
Ai biết?
Xin hỏi một đời,
Ai biết ngày mai...
Xin hỏi một giờ,
Ai biết việc tương lai...?
Đã không biết sao việc gì cũng biết
Sao không biết ngày nào ta vĩnh biệt
Và ngày nào ta biết việc ngày mai?
Tôi không biết. Xin hỏi người có biết?
Ai ngồi đây,
Xin hỏi...
Ai ngồi đây?

TRƯỚC LÚC HOÀNG HÔN

Ta đã dành quá nhiều thời gian cho việc lo toan mọi thứ trong cuộc sống. Những nhận xét, phê phán qua những lần tiếp xúc, nghe ngóng những gì đang xảy ra, rồi ta lại buồn vui theo từng ngày với những khổ đau, phiền não qua những điều không như ý đến với mình. Bao năm rồi, cuộc đời chúng ta sống như vậy với đời với người, không phút giây nào bình yên cho đến bây giờ. Ấy vậy mà ta cứ cho mình thông minh hiểu biết. Mong gì, muốn gì? Có được đâu! Sao cứ mãi lầm tưởng, khổ hoài như vậy?

Hãy để tâm bình yên không phán xét. Chỉ nghe thôi, thấy thôi, vắng vẻ trên mọi vấn đề đi qua đời này. Ta cũng là chiếc bóng đang đi qua đời này đó thôi. Xưa nay, mọi việc qua rồi có việc gì ta không biết!

Thân này qua những tháng ngày thế nào, ta đều biết, rồi mất đi ta cũng biết.

Có một chứng nhân thông suốt mọi việc như vậy. Đã có từ bao giờ. Bình yên thanh tịnh. Khéo nhận ra trước khi chiếc bóng này mất đi, trước lúc hoàng hôn.

HỎI RỪNG

Xin hỏi rừng cây đã bao lần thay lá
Rừng ngẩn ngơ không đáp được một lời
Xin hỏi đời người đã bao lần sinh tử
Ai biết mình
 Bao lần tử - Bao lần sinh?
Mãi buồn vui trong những lúc nhục vinh
Mà ai nhục - Ai vinh
Hỏi ai - Ai biết?
Xin hỏi lại mình
Ai đang biết chuyện nhục vinh?
 Là chuyện cuộc đời,
 Chuyện ấy của nhân sinh
 Như chiếc lá của rừng cây từ muôn thuở
 Những buồn vui với ta
 Hóa thành duyên nợ
 Nhặt chiếc lá vàng nghe vọng tiếng rừng xưa...

KIỆM KHÁCH

Có một kiếm khách cả thế giới ai cũng cúi đầu cung kính. Hằng ngày, không lúc nào không chém, ngày cũng như đêm. Ai thấy cũng đứt đầu. Không thấy đầu cũng rơi. Xưa nay chưa ai gặp. Tìm Kiếm Khách.

HOA VÔ THƯỜNG

Hoa vô thường tặng em từ vô thủy
Hoa với em - mãi mãi đến vô cùng
Bờ mi khép qua những buồn vui được mất
Những sầu lo tan hợp mãi không ngờ.
Hoa hiển lộ như vàng thơ nhật nguyệt
Trước mắt em lung linh lặng lẽ cánh Vô Thường
Nhìn đi em - tâm trải rộng yêu thương
Đời là thế - hoa vô thường bất diệt
Hoa là em - là anh - là hoa sinh diệt
Là vô thường - thường mãi thế em ơi
Em có biết,
Ai biết vô thường em nhỉ?
Biết được rồi - ngồi mãi ngắm hoa rơi...

TRI ÂN

Mẹ Cha cho chúng ta hình hài, ngoài công nuôi dưỡng cũng không thiếu nước mắt vì chúng ta. Thầy cô truyền thừa tri thức, mong cho ta sống đúng nghĩa một con người. Trường đời cho chúng ta những tháng ngày thẳng trầm đau thương để trải nghiệm. Thiện hữu tri thức cho chúng ta ánh sáng Chánh pháp giác ngộ trên những đau thương, vinh nhục của kiếp người.

Về nơi bến đỗ bình yên, nhìn những duyên đi qua đời mình như mây trời tan hợp. Xin cung kính pháp giới niêm hoa.

*Xin cúi xuống
Lắng lòng nghe đêm xuống,
Nghe đời mình
Trong từng hạt sương đêm...*

AI BIẾT?

Gần hết đời người ta không biết - Là ai?
Trước lúc cha mẹ đặt tên, thời gian cho tuổi
Tên tuổi đời người với ta
Ngày nào là ngày cuối
Mà tên của ai và tuổi của ai?
Việc bây giờ và việc của ngày mai
Ta không biết - Ta không thể biết
Ta không biết sinh ly và tử biệt
Mà ai sinh, ai tử giữa đời này?
Có ai biết một điều rất lạ
Ta không biết,
Mà không việc gì không biết
Từ ngàn xưa có tuổi tác gì
Chẳng phải là người
Chẳng phải cái chi chi
Chỉ một thể thường tri, thường biết
Chưa sinh ra cũng chưa từng diệt
Biết làm thơ, biết nói, biết cười
Biết tung cánh bay vào vũ trụ
Biết tung tăng vùng vẫy khắp Đại dương
Và bước đi trên khắp mọi nẻo đường
Ai bước được bước chân không tuổi
Ai cúi xuống nhặt từng viên đá cuội
Sẽ biết ta có mặt tự bao giờ...

KHÔNG CỦA RIÊNG AI

Tất cả mọi việc từ lâu lắm rồi vẫn như vậy. Có ta cũng như vậy, không ta cũng như vậy. Mọi sự *hiểu, biết, thấy, nghe* hằng ngày không của riêng ai. Không có cái Tôi nào đang nghe, đang thấy cả. Việc sống chết của thân này không ảnh hưởng gì đến chỗ đó cả. Vui, buồn, thương, ghét là tài sản vô giá của pháp giới. Thấy như vậy, biết như vậy.

Hãy để yên cho dòng sông tự chảy. Vô sự khổ từ đâu! Không có cái thấy của ta, cái biết của ta. Còn thân cũng *thấy - nghe*. Mắt thân cũng *thấy - nghe*. Không ý niệm sinh, làm gì có ý niệm tử?

Vạn sự xưa nay như vậy, đâu có sinh thêm, đâu có tử đi bao giờ. Tìm người đang viết những dòng này cũng không thấy. Không tu cũng như vậy, có tu cũng như vậy. Chẳng có pháp môn nào. Nguồn linh tĩnh lặng. Không tịch, thường biết.

NGƯỜI HỎI

Nghe đi nghe lại thật nhiều
Điều ta nghe được thật nhiều ngoài ta
Khi nào nghe được trong ta
Thì ra muôn sự là ta thuở nào.

Chuyện xưa, xưa tựa trăng sao
Nghe rồi ta lại đem vào đem ra
Trà thơm vừa thoáng bay qua...
Người biết hương trà
Chẳng phải Nữ, Nam.

Biết ăn, biết nói, biết làm
Hỏi xem ai biết ngàn năm thế này?
Hỏi ra mới biết mình say
Hỏi ra mới biết ai đây...
Hỏi Người.
Ai?...

CÙNG THẦY (1)

Chiều nay con có duyên được cùng dạo bước bên Thầy trên bãi cát. Nghe sóng vỗ vào bờ hòa cùng hương thơm của biển.

Thầy hỏi tôi:

Con có nghe sóng vỗ không?

Thưa Thầy con nghe rất rõ những âm thanh và hương thơm của biển.

Thầy cười nhìn tôi, Thầy đáp:

Xưa nay Ta không giấu giếm con điều gì. Không dạy gì thêm ngoài tiếng sóng vỗ vào bờ, những mùi hương của biển.

- Hỏi đáp của Ta và con có khác gì âm thanh của biển. Hương thơm của gió, dạo bước cùng con cũng tự bao giờ. Bao đời rồi lúc nào mà không có những bước chân. Không một Tôn Giáo nào, chủ thuyết nào, không một sự khổ luyện nào làm nên điều đó cả. Hải triều âm có lúc nào mà không thuyết!

- Nghe âm thanh của người như sóng vỗ vào bờ, là hương thơm của biển. Cổ nhân xưa đã dạy "*Không một pháp cho người*". Những thấy nghe hiểu biết này không phải của con cũng chẳng phải của Thầy. Những thấy nghe ấy chưa từng sinh ra và tử đi qua

sinh diệt của kiếp người. Những lời này Thầy nói với con như cùng nghe âm thanh của biển, chỉ vang lên thôi nào có ai trong đó phải không con?

Cung kính trên Thầy từ bi chỉ dạy. Con chợt nhận ra bước chân đi qua, như tuổi đời của biển. Bóng thầy về nơi biển cả mênh mông. Bóng con cũng không ngoài nơi ấy.

*Trăng vô tình rụng rơi trên biển
Hóa ngàn trăng ôm sóng nước vỗ về
Thuở vào đời Ta ôm mảnh trăng quê
Quên từ thuở, mãi về trong mộng tưởng
Ta tìm ta, qua bao mùa hoa phượng
Lối đi về chợt nhớ mảnh Trăng xưa...*

HẠT NẮNG VÔ TƯ

Từng hạt nắng vô tư
Trong cơn mưa chiều nắng hạt
Cúi xuống thật gần
Nghe hơi thở của ngàn thông
Nhìn lên trời, ta chỉ thấy hư không
Nhìn xuống đất, với vô vàn thống khổ
Hạt bụi đi hoang nơi nào là bến đỗ
Bến đỗ đời người như hạt nắng vô tư
Quá ngại ngùng đầy ắp những suy tư
Chợt tìm lại những suy tư,...
Là bóng nước
Biết như thế, vẫn đưa ta lạc bước
Mãi buồn vui qua bao kiếp trôi dài
Lặn hụp mãi tìm trăng trong bóng nước
Chợt thấy mình như hạt bụi đi hoang.
Trong đêm dài ta từng bước lang thang
Bỗng nghe lại bước chân qua
Từ những ngàn năm trước
Là hư vô, là mây ngàn - Bóng nước
Hóa đời mình vào biển Tánh mênh mông...

TÊN GÌ

Hôm nay, Thầy khỏe rồi. Sau thời gian lâm bệnh, Thầy trò bên ly trà thơm, trong đôi mắt từ hòa, bỗng dung Thầy hướng về phía tôi, Thầy hỏi:

- Lâu rồi Thầy không nhớ tên các con. Thử nói tên cho Thầy nghe?

- Dạ kính trên Thầy, con pháp danh là Tánh Không ạ.

Thầy nhìn qua sư đệ đang ngồi bên tôi, mẹ cha vừa mới qua đời.

- Kính trên Thầy, mọi danh xưng trong tất cả có chỗ nào chẳng phải tên con!

Nụ cười bình yên, hương trà thoang thoảng, bên rừng xưa vọng lại tiếng Hạc kêu sương.

- Ủ, Thầy lại ngớ ngẩn nữa rồi. Thầy trò ta đâu có tên gì...

Quỳ dưới chân thầy, những thấy biết của tôi không ngoài tiếng Hạc kêu sương. Âm ngữ từ hòa của Thầy. Thầy trò ta đâu có tên gì.

TÔI ĐI TÌM TÔI

Tôi đi vào đời, Tôi mãi tìm Tôi
Tôi tìm mãi không thấy Tôi đâu cả
Gần hết một đời có một điều rất lạ
Tôi là ai? Có mặt tự bao giờ?

Ai là người ngồi viết những vần thơ
Ai cười nói giận hờn,
Ai buồn vui hạnh phúc
Ai vui lên thiên đường,
Ai buồn vào địa ngục
Ai tạo tội - Tội chỗ nào dung chứa,
Tạo phúc rồi - Phúc được để vào đâu?

Xin hỏi cuộc đời, hỏi nhỏ một câu
Tội và phúc để chỗ nào xin cho biết
Cho tôi xin,
Xin cho lời từ biệt
Để khi nào từ biệt khỏi phải xin
Ừ...! Ngổ ngẩn - Có ai đâu từ biệt
Từ biệt ai - Ai từ biệt bây giờ!

Ngổ ngẩn rồi
Thôi dừng lại những vần thơ
Thơ thần mãi cùng mây trời thơ thần
Là hư vô - Sao một đời lặn dạn
Chợt nhận ra...
Ta lại hóa vô cùng.

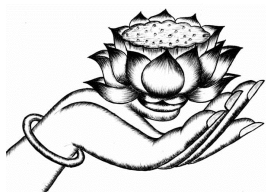

AI BIẾT? (2)

Khi mình đang khổ đau, mình biết đang khổ đau. Người khổ đau mình cũng biết như vậy. Mình hay người đau khổ, đều biết tất cả. Phàm điều gì mà mình biết đến đều không phải là mình. Nỗi khổ, niềm vui đã có với nhân sinh bao đời rồi. Đâu phải của ai đâu? Vậy nỗi khổ vui của nhân sinh đâu phải của mình.

Như ta thấy núi sông, sinh tử, ta đâu phải núi sông, sinh tử. Thấy núi sông, sinh tử như thấy buồn vui. Khổ vui tự nó không có tên khổ vui. Khổ vui như hoa thơm, cỏ dại. Chỉ hiển bày như vậy, chẳng có danh xưng nào trên các hiện tượng ấy. Vô sự. Khổ từ đâu...?

Chỉ thấy biết vậy thôi. Ai thấy như vậy cũng chẳng ai biết.

TA ĐÂU BIẾT

Ta đâu biết lần này là lần cuối
Để chia tay không gặp lại bao giờ
Ta sẽ mất, hay người kia sẽ mất
Vì ta và người là chiếc bóng bay qua.
Trong đời người như một cánh hoa
Hoa đang nở, đang tàn, hay khoe sắc
Hãy yêu thương qua những lần gặp mặt
Vì người kia thân phận khác gì ta.
Cũng phải chịu bao gian truân buồn khổ
Hãy từ bỏ, yêu thương
Qua những lần người phẫn nộ
Nhân khổ đau đang hiện rõ nơi người
Hạt giống ấy tương lai người sẽ khổ.
Cũng như ta từng gieo hạt khổ đau
Ta đã khổ
Sao không thương người đang khổ
Nỗi khổ của cuộc đời là nỗi khổ của ta.
Ta đã khổ, ta làm bao chiếc bóng
Buồn vui đi qua
Như mây chiều mùa hạ
Như bóng người lặn mất, mỗi hoàng hôn
Xin cúi xuống, lắng lòng nghe đêm xuống
Nghe đời mình trong từng hạt sương đêm...

SUỐI TỪ

Suối từ trong tâm ta đã khơi nguồn, chảy vào cuộc đời, vào nhân sinh. Xin đừng để ngưng dứt!

Dù bất cứ duyên thuận nghịch nào, dòng suối ấy vẫn chảy. Khi gặp chướng ngại, suối ấy tích đầy cao hơn chướng ngại rồi vẫn chảy qua. Dòng suối ấy chảy đến đâu, hoa cỏ xanh tươi hương thơm ngào ngạt. Những mảnh ruộng sân si, những ao hồ đổ kị ngập tràn dòng nước từ bi tưới vào quốc độ không ngăn ngại. Nước dịu dàng lách mình qua những bụi gai, tưới mát nhân sinh. Ngược dòng nước ấy về nguồn. Quốc độ trang nghiêm. Ta Bà thanh tịnh. Vũ trụ niêm hoa. Hoa nghiêm thị chúng. Trên đỉnh Cô Phong không một vật. Tiếng sương đêm muôn thuở vọng về. Từng hạt, từng hạt...

Ta vẫn nghe tiếng sương đêm từ những ngàn năm trước và bây giờ, mãi đến ngàn năm sau.

*Không nghe gì
Nên nghe tất cả,
Nếu nghe gì
Chỉ hạt bụi đi hoang.*

BIẾT CÌ

Chưa kịp nói lời gì, ngày đã hết
Chưa kịp thấy nhau, đêm lại về.
Em mãi tìm gì giữa những cơn mê?
Quờ quạng mãi giữa hai bờ sáng tối.
Em vào đời, em đi qua muôn lối
Nhưng buồn vui thương ghét đã qua rồi
Em đến với đời chỉ có em thôi
Ngày vắng em, chắc đời không ai biết
Em đến với đời chính em còn không biết
Đời biết chi thêm những việc của cuộc đời.

THẦN THÁI

Tinh THẦN chuẩn bị cho ta những gì trong tâm, thì THÁI độ của ta sẽ ứng xử như vậy.

Trong tâm ta thường ngày tích chứa những gì, khi va chạm với đời ta sẽ đổ ra điều đó. Thô lỗ, sân si, phán xét, chỉ trích... Khi va chạm với đời thì ta đổ cho đời những điều ta tích chứa, đưa đời mình và người vào nơi khổ đau, phiền não.

Nếu tinh thần chúng ta lúc nào cũng từ bi, yêu thương, tâm thái bình yên, nhẹ nhàng thì khi chạm vào đời chỉ có từ tâm cảm thông yêu thương lên tất cả.

Thái độ ứng xử thường ngày với đời, với người của chúng ta sẽ nói lên tất cả. Hãy bớt nhìn đời để có thời gian nhìn lại mình, thì đời sẽ vui hơn.

HÒA HỒNG

Sáng nay ngời tỉnh lặng
Bên thêm những hạt sương
Hương trà thơm đọng lại
Còn chút gì vấn vương.

Chuyện hôm qua thiện ác
Bao nhiêu người lầm lạc
Bao nhiêu kẻ đứng đường
Bao nhiêu người yêu thương.

Bao nhiêu người hờn trách
Bao nhiêu năm đèn sách
Nghe lời dạy Thánh Hiền
Cho tâm mình bình yên.

Tìm hoài Tâm không thấy
Chỉ thấy những ưu phiền
Tìm ưu phiền cũng mất
Chút bình yên cũng không.
Chỉ thấy cánh Hoa Hồng
Lung linh từ muôn thuở...

KHÔNG CÓ AI

Đa số chúng ta thường hâm mộ những nhân tài, những ngôi sao thành công trong mọi lĩnh vực. Ít có bao giờ ta hâm mộ Mẹ Cha trong những khó nhọc, thăng trầm như vậy vẫn nuôi dưỡng ta đến hôm nay. Hâm mộ những con người trong cuộc sống bi thương mà vẫn vượt qua được, hâm mộ những mảnh đời trong khổ đau, thất bại đến tận cùng vẫn bình yên đi qua, ta sẽ có những kinh nghiệm cho mình đi qua một cách bình yên.

Hai vế cuộc đời *thăng - trầm* ta có đủ. Sự khinh và trọng là hai chiếc bóng cuộc đời. Nhận lại quê xưa nơi chân thường tĩnh lặng. Sinh và tử, được và mất như những chiếc lá rơi. Khi thấy lá rơi đâu có thân tâm gì. Không có khái niệm ai đang thấy.

*Người rơi đồng với lá
Người lá khác gì nhau
Ngàn trước đến ngàn sau
Đời người như chiếc lá.
Ta không phải là người
Nên ta là tất cả
Tất cả là thân ta
Xin hỏi người có biết?
Chẳng thân nào của riêng ta.
Không Thân...*

TRĂNG

Trăng vô tình rụng rơi trên biển
Hóa ngàn trăng ôm sóng nước vỗ về
Thuở vào đời ta ôm mảnh trăng quê
Em còn nhớ...?
Nay em về trong mộng tưởng
Ta tìm em qua bao mùa hoa phượng
Lối đi về còn nhớ bước em qua.
Bước chân em trong khắp sơn hà
Chợt nhận ra
Em là tất cả
Là hương hoa, là mùa Đông - mùa Hạ
Là hương trầm trong gió thoảng đời thông
Trăng vô tình trong biển nước mênh mông
Trăng vẫn lung linh giữa muôn ngàn cơn sóng
Chợt nhận ra ta và em là chiếc bóng
Giữa biển đời
Sóng biển trở về không...

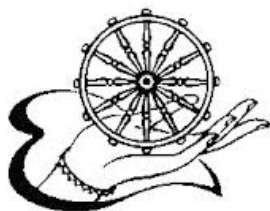
CÚI XUỐNG

Chúng ta không cảm nhận được nỗi đau của nhân sinh đang bị quả của tham, sân, si chi phối từng giờ trong nước mắt. Và từng giờ, chúng ta cũng sân si phán xét, chỉ trích cuộc đời. Có bao giờ ngưng dứt. Trong quả khổ đau, lại lập nhân đau khổ. Chúng ta đã như vậy bao đời rồi?

Có được chút duyên lành gặp Thiện hữu Tri thức nhắc nhở. Tri ân quý Ngài mà cúi xuống. Nguyên từ trong quả khổ đau của con mà lập nhân thiện lành, từ bi, đức hạnh. Đáng thương cho mình vô minh từ quá khứ nên giờ mới khổ đau đến vậy.

Nay được chư Thánh Đức thương mà chỉ dạy. Có được chút tỉnh giác mới thương được nhân sinh ngày đêm từ *tham, sân* tạo ra những ác nhân làm đau khổ cho đời cho người trong hiện tại, rồi lại hưởng quả khổ đau trong tương lai. Đó cũng là nhân duyên Thánh Đức ra đời mà chúng ta được gặp. Mới biết rằng nỗi đau của người chính là nỗi đau của ta. Ta không nỡ làm tổn thương người dù người có đối xử với ta như thế nào. Mới thấy được bốn loài là thân của ta. Nói gần hơn, người cũng chính là ta. Lòng từ bi của chúng ta mỗi ngày thêm lớn. Không đâu không từ bi.

Vài dòng con kính dâng lên Thầy. Âm thanh của Người là hải triều âm ngày đêm thường chỉ dạy. Từng hạt sương rơi, từng cơn gió thoảng,... âm thanh của muôn loài, đâu không phải Pháp âm.

RU MÃI NGÀN NĂM

Mẹ đến chợ chẳng ai cho ngồi bán
Mẹ đến đây thì chẳng có ai mua
Thân của mẹ già nua tóc bạc
Lời ru xưa - ru trọn những đời con
Mỗi ngày qua sức mẹ mỗi mòn
Mẹ không biết ngày con về có gặp...

MỜI TRÀ

Ta cung kính lắng nghe một vị Thầy, một bậc Hiền nhân, một Minh sư thì trong ta có được những hạt giống đức hạnh của quý Ngài.

Quý Ngài sẽ giúp chúng ta phát sinh trí tuệ đức hạnh trong ta. Vì chúng ta đã gieo hạt giống minh triết ấy, chúng ta cung kính những bậc Thầy, và cung kính tất cả nhân sinh. Vì nhân sinh là thân ta, là nhân cách của ta. Ta cũng biến mất vào nơi dòng sông tự Tánh. Mọi điều tốt, xấu, đúng, sai, thiện, ác như vườn hoa đủ màu sắc. Lúc này, mọi vấn đề của cuộc đời không thể chi phối chúng ta. Ta là tất cả. Không tướng nào là tướng của ta. Trong hằng sa hình tướng, không có tướng của riêng ta, nên gọi là *Vô tướng*. Không có tâm riêng của ta, nên gọi là *Vô tâm*. Từ ấy, mạch ngầm lưu chảy khắp nhân sinh. Như trăm sông về với biển, chẳng có sinh ra, chẳng tử bao giờ.

Hương trà của ngài Triệu Châu ngày ấy vẫn còn thơm. Pháp giới mời trà không người uống. Trà vẫn đang thơm. Xin cung kính.

NÓI NHỎ

*Em ngồi đây cứ mong người vừa ý
Này em ơi!
Không có được bao giờ
Cả một đời sao cứ mãi ngây thơ
Chuyện không thể
Em mãi đòi có thể
Từ ngàn xưa đến nay là như thế
Cười lên em
Ngớ ngẩn một đời người.
Hãy như ý trên những điều không như ý
Tâm an vui
Mãi mãi mỉm môi cười.*

NGƯỜI ĐIÊN

Khi con biết người ấy là một người điên chứ con, con còn giận nữa không?

Kính trên Thầy, dạ không ạ.

Tại sao?

Tại vì con biết sự thật. Là một người điên, từ nay mọi lời nói, hành động của người ấy sẽ không làm con dao động nữa. Dù ngày nào con cũng thấy nghe sự chửi mắng đang diễn ra như vậy. Tâm con rất bình yên.

Cũng vậy, từ khi con nhận ra được sự thật của tham, sân, si, ba gã điên ấy sẽ không còn chi phối được con nữa. Con sẽ được bình yên như vậy. Dù ba gã điên ấy có mặt chung quanh con, dạo khắp nhân sinh con vẫn bình yên. Ba gã điên ấy cũng chính là chúng ta. Thấy đúng như vậy. Phiền não rụng rớt. Ưu phiền tan biến. Chúng ta ngớ ngẩn một đời đuổi hoài những chiếc bóng.

AI NGHE?

Thị phi ngày nào cũng có
Nghe hay không là việc của mỗi người
Biết nghe,
Miệng vẫn mỉm cười
Không biết nghe,
Lòng dạ toí bởi khổ đau
Đời người ngàn trước, ngàn sau
Tích trong tâm ấy biết bao ưu phiền.
Nay về từ chốn đảo điên
Từ nơi gió thoảng bình yên thuở nào
Nghe mây vọng tiếng kinh cầu
Nghe trong hư vọng
Ngoài vòng tử sinh.

CHỈ CÒN LẠI

Chiều ba mươi, một đường hoa muôn màu muôn vẻ đón xuân. Qua một đêm thức dậy chẳng còn gì. Chỉ còn lại một con đường bình yên. Có ai biết con đường ấy đã chứa bao nhiêu nhọc nhằn, vất vả. Những vui buồn được mất của bao nhiêu mảnh đời bất hạnh khổ đau. Những mạng người nằm lại trên đường trong cuộc mưu sinh. Mới hôm qua đây. Tìm lại hình bóng *ngày hôm qua* là điều không thể. Ngồi kể lại chuyện hôm qua như một giấc mơ. Chuyện hôm qua của đời mình nào khác.

Bận lòng gì với những giấc mơ qua. Chỉ còn lại một con đường bình yên.

Mời anh, mời em cùng thưởng thức đời mình như những búp non của trà được nhào nặn, rang sấy. Dưới cái nóng của chảo lửa, co cụm lại. Sáng nay lại cho vào bình cho nước nóng vào. Thật kỳ diệu lại tỏa hương thơm. Chúng ta cùng thưởng thức đời mình khác gì hương trà vẫn còn thơm.

Nhìn lại đường đời mà ta đã đi qua,... chợt tỉnh giấc.

DUYÊN NỢ

Người đến bán trắng rồi
Còn đâu em ngắm,
Chiều Phan thành* - Mặc Tử biết về đâu.
Ai còn nhớ sương đêm mờ lối cũ
Cát vàng ơi, tìm lại dấu chân xưa.
Chiều ba mươi lặng lẽ khúc giao mùa
Như tiếp nối giữa hai bờ nỗi nhớ
Sóng vẫn vỗ với đôi bờ duyên nợ
Duyên nợ cuộc đời, duyên nợ với mây trôi...

(*): Phan thành: tức thành phố Phan Thiết.

ĐẸ VÀ KHÓ

Chửi người thì dễ, không chửi mới khó.

Đánh thì dễ, không đánh mới khó.

Cố chấp thì dễ, buông xả mới khó.

Khổ đau thì dễ, an vui mới khó.

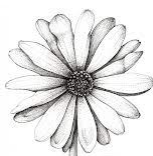
Nhận đúng thì dễ, nhận sai mới khó.

Ghét thì dễ, thương mới khó.

Tự cao thì dễ, khiêm hạ mới khó, v.v...

Người thiếu trí tuệ thường chọn những cái dễ ở trên, nên đời chìm đắm trong nước mắt và khổ đau. Cái gọi là khó, ở chúng ta ai cũng có thể làm được, đem lại an vui cho mình cho đời, thấy ít người vận dụng. Vậy sao gọi là người khôn ngoan được!

Tôi cứ nghĩ mình khôn ngoan với điều dễ nên khổ đến bây giờ. Khó hiểu cho tôi, luôn thấy mình hiểu biết. Thật là...

AI BIẾT? (3)

Suy nghĩ mãi, chống tay mà suy nghĩ
Nghĩ mãi không ra những việc cuộc đời
Cái chết đến cũng không hề hay biết
Hợp tử bao giờ, tan mất chẳng ai hay.

Đến bây giờ chưa tỉnh những cơn say
Say muốn được, muốn hoài nào có thể
Mãi mong muốn - nên đời thành dâu bể
Bao đời rồi ta vẫn mãi nghĩ suy.

Qua bao lần sum họp
Bao nước mắt chia ly
Biết sẽ mất - sao mãi hoài nắm giữ
Chuyện đã qua - xin làm người vô sự
Chuyện bao đời như những áng mây qua
Ai là người biết được giấc mơ hoa
Ai biết được đời và ta là mộng?
Xin hỏi người biết mộng giấc mơ hoa...

THIỆN THẤT

Sáng nay, con về Thiện Thất, vẫn yên bình trong Mười phương Tam Bảo. Thiện Bản vẫn lung linh trên từng ngọn cỏ.

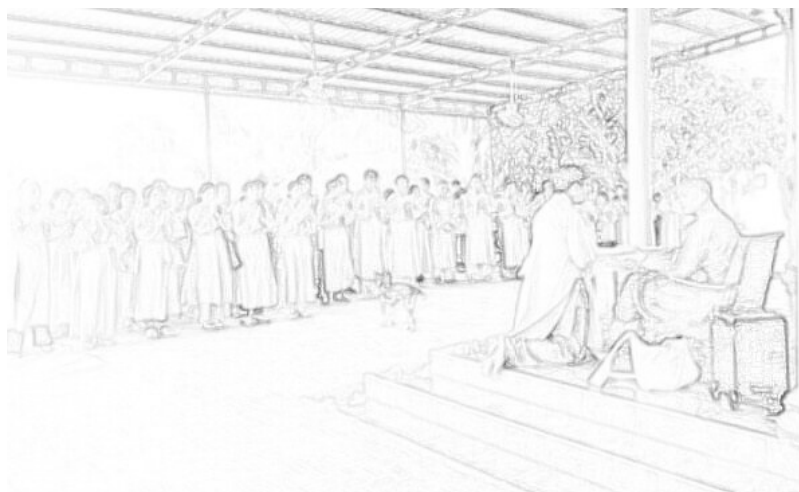
Cứ mỗi mùa an cư, chư Thánh Đức Tăng Ni trong Mười phương trang nghiêm tu tập. Chúng con cùng về bố tát, sám hạ, tịnh duyên, nhập thất. Những bước chân trang nghiêm của những huynh đệ hộ thất vẫn còn in trên từng viên sỏi. Huynh đệ chúng con trên mọi miền sắp xếp gia duyên cùng về ngồi yên nơi Thiện Thất.

Thầy của chúng con hôm nay sức đã cùng, lực đã kiệt. Thầy đi khắp nơi tìm chúng con khắp mọi miền, đưa chúng con trở về nhận lại quê hương, nơi chân thường tĩnh lặng. Có một số huynh đệ chúng con vẫn ngồi yên nơi Thiện Thất. Một số trong chúng con xuôi dòng sinh tử, cứ mãi lang thang nơi buồn, vui, được, mất. Chấp cát sỏi là nhà, tứ đại là thân, buồn vui là tài sản.

Thầy dùng mọi phương tiện cho chúng con nhận Viên Minh châu ấy, chúng con không đủ niềm tin. Vẫn thờ ơ, mãi vui chơi nơi chiếc bóng vô thường. Thầy vẫn chờ mong. Đến khi nào các con mới cúi đầu tri ân đánh lễ chúng sinh thì cũng là lúc các con mới lễ được chính mình.

Chờ mãi...

Hoàng hôn buông xuống, Thầy về nơi bóng tịch dương. Con đốt nén tâm hương tâm thành đánh lễ.

MỆT RỒI

Đôi chân này quá mệt
Hãy ngồi ghế thành thơ
Thân em giờ quá mệt
Hãy nằm xuống đất nghỉ ngơi.
"Xin hãy để trăng tàn theo đêm xuống"
Để đêm mai trăng ấy vẫn hiện về
Bao đời rồi trăng với khúc sông quê
Vẫn còn đó ánh trăng vàng rực rỡ.

MỤC ĐÍCH NÀO

Mục đích của con đã đạt được rồi. Con vừa nhận bằng tiến sĩ sáng nay. Thầy thấy đó, con muốn là con thực hiện cho bằng được. Tuần sau con đi làm. Từ nay, những vất vả khó khăn không còn nữa.

Thầy cười bình yên nhìn tôi:

Những giáo sư trong đời sao mà giỏi quá. Các con chỉ bỏ ra một phần ba thời gian của đời mình là tốt nghiệp đại học hay kỹ sư gì đó. Còn lại hai phần ba cuộc đời là phục vụ cho mình, cho đời, giúp đỡ cho mọi người có thêm thu nhập, cuộc sống dễ chịu hơn. Thầy chúc mừng con nha.

Tiếng chuông chiều vọng lại, hoàng hôn vừa xuống cuối trời xa. Cầm tay tôi, bình yên Thầy dạy:

Con ạ, giá như mục đích của sự an vui giải thoát được các con chọn làm mục đích của đời mình, thì đời các con mãi mãi an, muôn người lợi lạc. Chờ nơi các con mục đích này, Thầy mãi bao năm vẫn còn chờ.

Lời kệ trầm hùng ngân vang lên trong hoàng hôn tĩnh lặng:

“Một ngày đã qua

Mạng sống giảm dần,

*Như cá cạn nước
Có gì là vui..."*

Tôi như lạc bước giữa hoàng hôn trên từng viên sỏi lối về.

Thầy ơi! Một đời Thầy đồng hành bên chúng con, không mục đích gì, không có học phí nào, Không Môn đã mở tự bao giờ. Con là ai? Mục đích gì? Tiếng chim giật mình vỗ cánh. Tĩnh lặng, an yên, chẳng có lối về.

HƯƠNG XUÂN

*Xuân về xin chúc những đấng cay
Nuôi lớn cho ta những tháng ngày
Lặng giữa phong trần hoa mai nở
Nhặt vội hương đời thoáng mây bay
Ta về tìm lại xuân trong ấy
Một thoáng hương qua những tháng ngày.*

VỀ ĐÂU?

Kính trên thầy, con thấy hết thầy quý Thầy, cùng những bậc Thiện nhân, các Ngài đến đâu, thường đem an vui đến cho đời cho người, và cúi đầu chấp nhận những thăng trầm của đời mình mà nuôi lớn đức hạnh. Đó là *Chuyện Lớn*, là tâm nguyện của quý ngài khi đến với đời này. Con vô cùng kính phục. Còn bản thân con đi đến đâu, con thường làm *Lớn Chuyện*. Kính mong Thầy từ bi chỉ dạy.

Thầy cười:

Làm *Chuyện Lớn*, đem yêu thương đến với đời, cung kính cuộc đời đã cho tôi những thăng, trầm, được, mất. Cho tôi nhận ra sống đúng ý nghĩa một con người.

Còn làm *Lớn Chuyện*, chúng tôi... chúng tôi không có kinh nghiệm. Mong thí chủ cảm thông!

Tôi lặng lẽ đi về trên lối mòn xưa. Bóng đêm vừa buông xuống, tiếng chuông chiều hoàng hôn vọng lại, như chìm vào bóng tối. Tôi về đâu?

NGỦ ĐI EM

Đi vào giấc ngủ đi em
Trong giấc ngủ
Không thấy mình đâu cả,
Ở nơi ấy với bao điều kỳ lạ
Nhưng sầu thương, mong ước
Bỗng về không.
Nhưng niềm đau sâu hận ở trong lòng
Trong giấc ngủ
Không biết mình đang ngủ.
Ở nơi ấy mới thật là đầy đủ,
Không còn ta - ai khổ
Phải không em?
Không còn ta, ai biết việc ngày đêm
Ai buồn xuống
Mỗi đêm về trong giấc ngủ?
Thật kỳ lạ,
Bao đời rồi em chưa ngủ
Nên khổ hoài,
Thôi hãy ngủ đi em...
Mưa vẫn rơi trong đêm dài nặng hạt
Mưa ru đời,
Ru giấc ngủ bình yên.
"Hãy ngủ ngay khi còn đang thức".

NGHĨA ÂN SƯ

Gần hết đời người của con nay gói chùng chân mỗi. Đấu tranh với phải trái đúng sai. Vừa ý thì vui, trái ý thì con chê bai khinh miệt. Từ trong tương tượng hận thù đố kỵ của con, đã gây nên cho không biết bao nhiêu người khổ đau rơi nước mắt vì cách sống của con. Con trách cả đất trời. Quay lưng lại với ân đức sinh thành cha mẹ. Những bạn hiền chân thành góp ý con lại tránh xa. Con mãi chạy theo những cuồng si tham vọng. Với những điều không thể.

Còn một chút duyên xưa gieo trồng thiện căn nơi thiện pháp. Nay con đang quỳ dưới chân Thầy. Được Thầy thương mà chỉ dạy. Con vẫn không quỳ lâu được. Vì đời con chưa một lần cúi xuống với những ân đức cuộc đời Mẹ cha, Thầy tổ.

Chợt nhận ra đã gần hết một đời vô nghĩa của con. Với những vai diễn trên sân khấu cuộc đời, con cho là thật. Rồi nhập vào những vai diễn ấy không còn biết mình là ai? Quá đau thương khi không biết được mình. Những vai diễn đi qua đời con, con cứ ngỡ mình là người thông minh, hiểu biết.

Thầy ơi,

Ân nặng mẹ cha cho con hình hài này,

Ân thầy cô cho con tri thức,

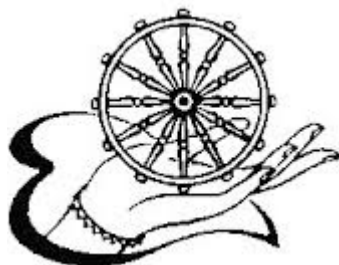
Ân cuộc đời cho con những khổ đau,

Ân Thiện hữu Tri thức cho con nhận ra những vai
diễn cuộc đời không thật mà tỉnh giác an vui.

Thầy ơi,

Kính lạy Thầy trong muôn ngàn muôn kiếp,

*Vẫn không tròn ba chữ **NGHĨA ÂN SƯ**.*

NGHE ĐÁ KỂ

Sáng nay nghe đá bên đường
Nói cho ta biết sầu thương kiếp người
Bên đường lặng lẽ đá vui
Đá nghe tất cả buồn vui cuộc đời.

Người vui cũng ghé đá chơi
Người buồn cũng kể bao đời đá nghe
Đá trơ vững giữa trưa hè
Bao nhiêu vui đập đá nghe bình thường.

Bao điều đá chẳng vấn vương
Bao điều đá vẫn bên đường lắng nghe
Nghe như thế bao đời rồi, như thế
Chuyện ngàn xưa như thế, đến ngàn sau.

Nay ngời quên hết trước sau
Mới nghe đá kể những câu thế này
Chuyện này xin gửi cho mây
Gửi trong tất cả cỏ cây muôn loài...

ÁNG MÂY TRỜI

Sau mỗi hoàng hôn, Thầy thường ngồi đây nhìn từng cơn sóng vỗ. Ở cuối trời xa, trăng đã lên tự bao giờ. Áng mây trời tan dần. Lòng cung kính con muốn thưa lên Thầy, để Thầy vui qua bao năm diu dặt. Như hiểu lòng tôi, Thầy mở lời:

Con nói cho Thầy biết qua những năm con ở bên Thầy.

Cung kính trên Thầy, tâm con giờ đây vắng vẻ, thanh tịnh, an vui, không còn dấn mắc, phiền não khổ đau cũng không làm tâm con dao động. Kính trên Thầy chứng minh cho con.

Nụ cười bình yên, lời Thầy như nói cùng hư không:

Giá như mọi phiền não, khổ đau vẫn còn nguyên đó, Thầy vui biết dường nào. Chỉ không thấy con thôi.

Tôi quỳ xuống bên Thầy. Tâm tôi bao nhiêu năm lầm tưởng, tự phong cho mình, mà tưởng chừng như đã... Kính lạy Thầy, Thầy ơi! Sóng vỗ vào bờ mấy ngàn năm rồi nào có bóng con.

Thầy là sóng vỗ ngàn năm

Là mây tan hợp, đêm rằm có trăng.

Lời Thầy đồng hành bên con từ mấy ngàn năm, là sấm sét, là mưa rơi, là chim trời vỗ cánh. Bóng

Thầy, bóng con bao đời như thế. Hai tiếng *Thầy ơi* vang mãi đến vô cùng.

Sương đêm từng hạt, từng hạt... nào có ai nghe, nhưng rõ ràng từng hạt. *Tôi thu tôi bé lại, làm mưa tan giữa trời**.

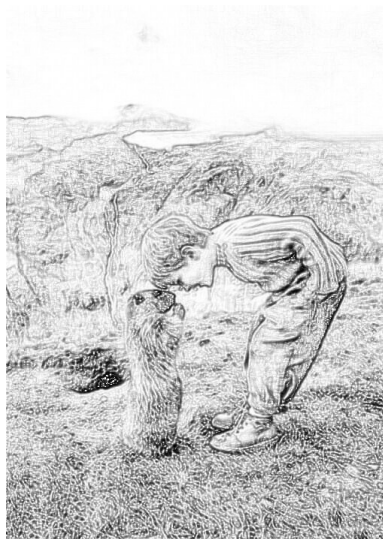

(*): Trích bài hát *Biết Đâu Nguồn Cội* – NS. Trịnh Công Sơn

EM CÓ BIẾT?

Em có biết mặt trời rạng rỡ
Soi khắp cùng trong vạn nẻo nhân sinh
Em có biết mây kia tan hợp
Mây về đâu,
Em biết - mây về đâu?
Như mưa xuống nơi núi đồi và biển
Cho núi đồi
Mưa ngoài biển cho ai?
Và bây giờ, em có biết việc ngày mai
Vài phút nữa ta và em thế nào
Em có biết?
Đã không biết,
Sao mãi hoài em muốn biết
Biết được rồi, cái Biết để vào đâu?
Và như thế có bao giờ em hỏi
Em là ai, có mặt để làm gì?
Bao năm rồi trong thống khổ sầu bi
Không biết được em
Ai là người đau khổ
Việc để biết, sao em không muốn biết?
Biết được rồi

Hết biết
Mộng thôi em.
Có một điều ta muốn nói với em
Việc trong ấy chính ta còn không biết
Nhưng rõ ràng,
Sinh ly và tử biệt
Từ ngàn xưa như thế, đến ngàn sau.
Những lời này xin gửi lại cho nhau
Việc như thế,
Không ai mà không biết...

BÌNH ĐẲNG

Những vấn đề gì đang xảy ra đối với chúng ta, đừng oán trách buồn phiền gì cả. Vì đó là sự công bằng. Còn buồn phiền, oán trách, khổ đau là chúng ta không tôn trọng sự công bằng. Trong Tánh bình đẳng ấy, tuần tự trả lại cho ta những kết quả từ những hạt giống mà chúng ta là người gieo hạt từ trước. Hãy vui vẻ gặt hái những gì mà ta đã từng gieo hạt. Cúi xuống tri ân tất cả những khổ đau được mất, đã đến, sắp đến với ta. Bao đời rồi máu và nước mắt của nhân sinh đổ xuống vì cái gọi là Ta này.

Ta xưa gieo hạt. Ta nay gặt hái. Bao đời rồi mãi như vậy. Trong tận cùng khổ đau ấy ta tỉnh giác tìm lại cái gì là Ta?

Người đang khổ là Ai?

Nỗi khổ của ta và người nào khác

Ngày nào nước mắt không rơi

Ngày nào nụ cười không có

Đâu chỉ có riêng ta

Hóa ra là tất cả.

Ai biết là tất cả cũng chẳng biết là ai. Có tên tuổi nam nữ gì đâu. Không biết có tự bao giờ!

Cơn mưa đầu mùa
Sấm gầm vang dội
Bốn loài đều nghe
Chẳng có ai nghe
Rõ ràng như vậy
Từng cơn sấm sét
từng hạt mưa rơi
khổ đau và hạnh phúc...
khác gì những cơn mưa.
Xin để lại cho đời,
Để lại những cơn mưa.

HAI BÀN TAY

Tay Trái không làm những việc làm tay Phải
Chẳng buồn vui khi tay Phải chạm vào
Lúc vô tình tạo những vết thương đau
Tay Trái biết
Nhưng không giận hờn oán trách,
Tay Trái biết
Nhưng không một lời bộc bạch
Không phân trần việc tay Phải gây nên
Ôm vết thương, tay Trái đứng một bên
Tay Phải biết
Nhưng không một lời xin lỗi.
Tay Phải biết
Hình như mình vô tội
Phải Trái biết gì?
Sao lặng lẽ vô tư...

KIẾN TRÚC SỰ

Muốn có ngôi nhà đẹp, bắt đầu từ những ý tưởng, tinh hoa của cuộc đời, văn hóa dân tộc để kiến trúc thành ngôi nhà tuyệt mỹ. Mọi người nhìn vào công trình ấy như một tinh hoa nghệ thuật. Chúng ta vào đời này đã góp nhặt những gì để kiến trúc đời mình thành những bậc Hiền nhân, Thánh đức, được mọi người nường tựa, an vui, thanh tịnh?

Kiến trúc đời mình trong tương lai như thế nào là do huân tập của ta trong hiện tại. Sự định hướng của đời mình trở thành tác phẩm trong tương lai tùy thuộc vào tự nơi chúng ta.

*Từ không là gì cả
Giải thoát hay khổ đau
Cũng là những bóng mây
Xưa nay là như thế
Chẳng thấy bóng ta người
Ngàn năm mưa vẫn rơi
Sấm vang trời muôn thuở,
Âm thanh của muôn loài
Đều không từ đâu cả.
Có một điều rất lạ
Chẳng ai biết điều này
Chính ta còn không biết...*

Từ những buồn vui phiền não hình thành tác phẩm khổ đau. Từ những an vui thanh tịnh hình thành tác phẩm từ bi an vui giải thoát.

NGƯỜI HỘ THẤT

Xin thành kính tri ân Người Hộ Thất
Không quản nắng mưa lặng lẽ một tấm lòng.
Xin một phút đền ơn sâu Tam Bảo
Tri ân Người với tâm niệm sáng trong.

Đêm về khuya với hoài niệm trong lòng
Mong huynh đệ tu hành luôn tinh tấn
Bao kiếp rồi trong vô minh lầm lẫn
Quay về thôi, tâm tịnh, thất định yên.

Xin cúi xuống lắng nghe, trăm sông về với biển
Bao suối nguồn về biển Tánh mệnh môn
Từng gói cháo trao tay, từng bó rau cảm động
Một chút tịnh tài xin hộ niệm thành tâm.

Tâm thầm ấy xin dâng Người Thanh Tịnh
Ngược dòng đời tìm lại mảnh Trăng xưa
Xin lữ khách thôi tìm trăng đáy nước
Ngước nhìn lên, vầng Nguyệt tự bao giờ.

TUYÊN LÂM TĨNH LẶNG

Đà Lạt đã vào mùa hạ, khí hậu mát mẻ. Tôi theo chân Thầy đến nơi đồi thông. Thầy ngồi bên hồ Tuyên Lâm nhìn xuống mặt hồ tĩnh lặng. Bên Thầy trong không gian tĩnh lặng, tôi nhớ đến việc tu hành, tôi cung kính thưa hỏi:

Kính trên Thầy, có phải con tu tốt thì sau này con được lên thiên đường, còn nếu tu không tốt sẽ vào địa ngục, hay đọa làm thân súc sinh chịu khổ? Ý này con chưa rõ, xin Thầy từ bi chỉ dạy.

Thầy cười bình yên như hiểu được nỗi lo của tôi. Thầy hỏi:

Con vừa nói về thiên đường, vừa nói về địa ngục. Con dùng một âm thanh phát ra hay là hai âm thanh?

Kính trên Thầy, chỉ một âm thanh ấy phát ra nói về địa ngục và thiên đường ạ.

Ta hỏi con, âm thanh ấy có thuộc về thiên đường địa ngục gì không? Nếu có thiên đường hay địa ngục, con thấy được *cái thấy* đó có thuộc về thiên đường hay địa ngục gì không?

Kính trên Thầy, tất cả *thấy nghe* không thuộc về đâu cả.

Cũng như thế, *thấy nghe* ấy cũng không thuộc về con. Ở tất cả nhân sinh đều thấy nghe như vậy.

Trong *thấy nghe* ấy không có thiên đường hay địa ngục, không có bóng dáng của con thì ai lên thiên đường, ai vào địa ngục?

Cung kính tri ân Thầy, vậy mà xưa nay con cứ tưởng...

Thầy cười bình yên. Hoàng hôn buông xuống, bóng Thầy vẫn an nhiên trong sương chiều lặng lẽ. Tiếng hạc vỗ cánh bên đồi thông. Rõ ràng như vậy. Chẳng có ai nghe...

CHẲNG HIỂU

Lời Thầy dạy con nghe con không hiểu
Nếu hiểu rồi, con chẳng hiểu gì đâu.
Tiếng thông reo nào có nông sâu
Nghe gió thoảng sao bình yên đến vậy.
Con đã hiểu nên đúng sai hiện rõ
Thì buồn vui theo đó mãi trầm luân
Hết một đời con cứ mãi băng khuâng
Chuyện chân lý không có gì để hiểu.
Mãi muốn hiểu,
Nên một đời con không hiểu
Nên hiểu rằng, chẳng hiểu mới an vui
Con hiểu gì nơi một đóa hoa tươi
Hiểu, không hiểu!
Hoa vẫn cười trong ánh nắng
Áng mây trôi bao đời rồi trong yên lặng
Cuối đường xưa
Mây trắng vẫn thênh thang...

CHA TÔI

Mới đó đã ba năm rồi, con Min năm nay to khỏe, làm việc liên tục từ sáng đến chiều.

Cách đây ba năm, Cha của Min được chọn vào Lễ tế Đình Làng, lúc đó Min còn nhỏ. Chỉ biết một đời của Cha hy sinh từ khi trời chưa sáng đến tối mới về, lúc đã quá mệt, Cha ăn vội nắm cỏ khô dưới làn roi. Min theo Cha mỗi ngày dưới sự hành hạ đánh đập.

Cha đã một đời cống hiến cho Người những hạt gạo thơm ngon đông đầy máu và nước mắt của Cha. Cho đến một ngày, Cha dâng cả xương thịt của mình cho lễ Cầu Phúc ở Đình Làng, nhận mấy búa vào đầu, nhưng Cha vẫn nhìn con trong hai dòng nước mắt.

Nay con đi làm về ngang qua sân Đình, nhớ lại Tổ Tiên gần nhất là đời Cha, sinh ra chỉ biết dâng hiến máu và nước mắt, thịt xương của mình. Lời Cha dạy khi con còn nhỏ:

Đức Phật khi thành Đạo, Ngài có nói:

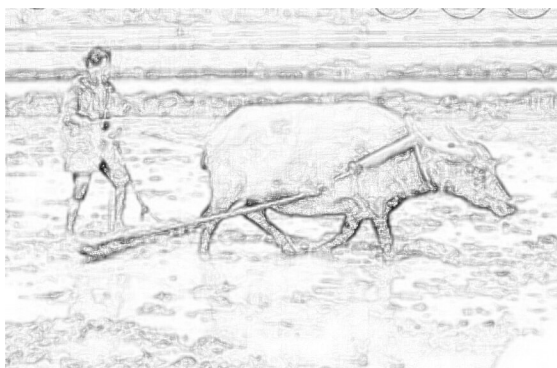
"Đâu ngờ tất cả chúng sinh trong bốn loài đều có đức tính từ bi, trang nghiêm, thanh tịnh của Như Lai".

Dù loài người có gọi là Trâu, là Bò hoặc hai chữ

súc sinh gì đó... thì thực ra, chúng con trong các loài đâu có tên tuổi gì. Chúng con sinh ra chỉ biết dâng hiến, hy sinh máu và nước mắt, thân mạng của mình. Đâu có ai có đức hy sinh như vậy phải không Cha? Có ai dám nguyện được hy sinh thầm lặng quên mình như thế đâu, còn nhận hai chữ *súc sinh*, hạ đẳng nữa chứ!

Xưa Đức Phật còn cúng dường thân mạng của Ngài cho mẹ con Hồ đối, nay Cha con mình noi theo gương hạnh của Ngài, đời đời xin được cúng dường.

Vài dòng cung kính đến Cha và những tâm hạnh Bồ Tát trong bốn loài chúng sinh, xin cho con đủ nghị lực trong tâm nguyện của mình.

ĐI TÌM

Đang thanh thoi con lại muốn đi tìm
Để có được, khổ ơ là khổ
Có được rồi, khổ càng thêm khổ
Khổ phải giữ gìn, khổ sợ mất đi
Đến bây giờ khổ phải chia ly
Lại khổ nữa, tìm chi cho khổ
Tin đồn nói không yêu sẽ lố
Nên... kiếm lời... hóa lố đến thê lương
Nay về nhà van vái khắp muôn phương
Xin cứu khổ. Thầy ơi! Xin cứu khổ
Con biết vậy con tìm chi cho khổ
Đang thanh thoi con lại muốn đi tìm.
Khi đầy đủ, đi tìm, nay mất hết
Hết một đời tìm kiếm hóa ngu ngơ
Lời Thầy dạy như giấc mơ không thật
"Tìm để mất, không tìm đâu có mất..."
Vẫn đang là, như giấc mộng hôm qua.

MẸ TÔI *

Mẹ ơi, thân của chị Hai bị bán gần hết rồi, chỉ còn lại đầu và dòng nước mắt chưa khô, con đau lòng quá, Mẹ ơi!

Bao đời rồi con ạ. Tâm nguyện của tổ tiên mình, sống thì hy sinh ăn cỏ rơm, uống nước suối nguồn và chịu phục vụ dâng hiến cho loài ấy. Từ máu thịt cho đến da của Mẹ con mình cũng được làm dép, làm giày. Có gì mà không bị dâng hiến hả con?

Nhà bác Trâu cũng vậy, có khác gì nhà mình, đức hy sinh thầm lặng cao cả của gia đình nhà bác ấy. Sau khi cúng dường thân mạng của mình, da cũng được căng ra làm trống thức tỉnh lòng người. Trong bốn loài chúng sinh từ thể Bình Đẳng ấy sinh ra, lớn như nhà bác Voi, nhỏ như gia đình nhà Tôm, nhà Tép. Có loài nào mà thoát được sự sát hại của loài Người? Họ vô tâm trên nỗi đau tương tàn của chúng ta. Như thân thể của Chị con còn treo nơi cửa chợ, làm thức ăn thường ngày cho họ. Như gia đình cô Tép, qua vài lần xúc vào nồi canh bầu của họ, sáng nay khi Mẹ con mình uống nước bên suối, còn thấy ai đâu.

Lúc Ngoại con còn sống có kể chuyện tổ tiên nhà chú Khi, thấy con người bị lạc trong rừng sâu, đói khát, chú hái trái cây đem đến cho ăn. Rồi khi tìm được đường về, quay bắn giết gia đình chú ấy. Chú

phải bỏ xứ ra đi khi cha mẹ, anh em bị giết, nấu cao tẩm bổ. Vậy họ vẫn cho là trí tuệ, thông minh, thường khoe mình là từ bi đức hạnh trong loài ấy với nhau. Còn cho nhà bác Trâu và nhà mình là ngu như Trâu Bò, mắng bốn loài chúng sinh là *súc sinh*, *hạ đẳng* nữa chứ. Mẹ không thể nói hết về loài ấy con ạ.

Cũng may trong Pháp giới, bậc Giác Ngộ hiện sinh trong loài ấy, hiện thân con Người, giáo Pháp của Ngài thức tỉnh hơn mấy ngàn năm rồi mà có được bao nhiêu đầu con.

Tôi từng bước theo chân Mẹ, uống cạn từng lời Mẹ dạy, như sống dậy trong tôi một tình thương vô hạn. Đầu biết trong bốn loài chúng sinh cũng biết yêu thương, cũng biết quý thân mạng, khổ vui buồn giận như nhau. Loài nào mà không xương, không thịt nên gọi là *cốt nhục*.

Con xin nhớ lời Mẹ dạy, nguyện trọn đời chỉ biết hy sinh để vui lòng những bậc Bồ Tát hiện thân trong bốn loài chúng sinh. Xin cúi đầu tri ân Mẹ, nguyện cho Chị con được an vui trong tâm nguyện của mình.

(*): Theo dòng tâm sự của mẹ con nhà Bò.

NHẬN XÉT

Nhận xét Thầy này, nhận xét đến Cô kia
Anh này đúng, còn Chị kia sai hết
Thời gian sống, xét hoài không thấy mệt
Hết một đời, xét mãi vẫn chưa xong.
Không biết từ đâu, canh cánh trong lòng
Muốn xét đời, xét người - theo ta mãi
Đã đến lúc ta bình yên nhìn lại
Xét - từ đâu? Sao có mặt để làm gì?
Xét thân này là một thể vô tri
Ai biết nói, biết cười nơi thân ấy
Ai biết yêu thương, thấy nghe như vậy
Đâu chỉ riêng ta, mà khắp cả muôn loài.
Xét làm gì, Trăng ấy vẫn đang soi
Không xét nữa, không hoài trong ngổ ngẩn
Thôi nhận xét. Thôi một đời lặn độn
Chuyện ngàn xưa thôi xét vẫn an yên...

ĐỪNG CHẾT TRƯỚC

Đừng bệnh trước khi chưa bệnh. Đừng sợ với những điều không đáng sợ. Đừng chết trước khi chưa chết. Đức Vua không sợ mất nước, chỉ sợ mất đi sự bình tĩnh.

Đất nước ta đã mấy ngàn năm nhờ vào sự bình tĩnh mà giữ yên bờ cõi. Các Ngài cùng với Dân tộc quyết tử cái Tôi ích kỷ, nhỏ bé, lo âu, sợ hãi này cho Tổ quốc quyết sinh. Truyền thống bao đời rồi như vậy.

Bao năm nay, có phút giây nào mà không có người chấp nhận hy sinh vì sự sống của người? Khi Đất nước lâm nguy, điều đó lại rõ nét hơn. Đất nước chúng ta mấy ngàn năm chưa tử bao giờ, vì mỗi cá nhân đều có một tinh thần bất tử ấy. Con biết đó, trong cái *tử*, để có cái *sinh*. Trong sự chết cho sự sống liền kề.

Thánh nhân quên mình vì chúng sinh. Đức Vua và người lính quên mình vì Tổ quốc. Chỉ có cái Tôi ích kỷ này đã chết ngay khi còn đang sống thôi con. Tâm mọi người đang sống cho mọi người. Thầy thấy con hình như đã chết rồi...

ĐÚNG VÀ SAI

*Nếu nói đúng thì đã sai rồi đó
Mà nói sai thì cũng đã đúng rồi
Sao lạ quá, thế nào là đúng
Nếu là sai, đúng bỏ đi đâu?
Thật là khổ tôi sai hay đúng
Nếu là đúng, sai tôi vẫn biết
Nếu là sai cũng biết đúng cơ mà.
Tôi là gì biết cả đúng cả sai
Biết tất cả, chết rồi cũng biết
Biết lúc sanh ly, biết luôn tử biệt
Thật diệu kỳ ai biết những ngàn năm...
Xin hỏi đời, hỏi bạn tri âm
Biết, không biết, đúng sai, là ai biết?
Tôi không biết. Xin kính người đang biết
Chẳng phải người,
Chẳng phải. Chẳng phải,
Bỗng thênh thang...*

VỀ VỚI BIỂN

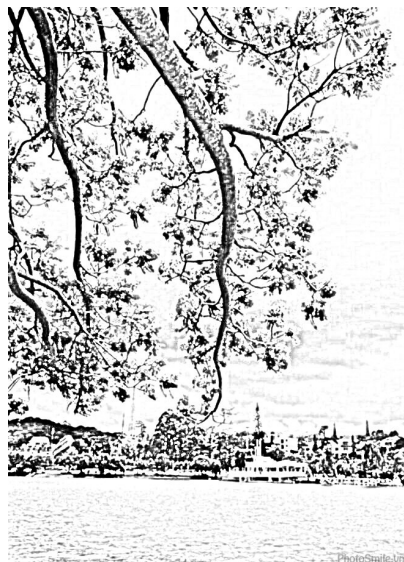
Muốn có một cơ thể khỏe mạnh, ta phải thường vận động cho cơ bắp được chắc khỏe. Muốn có một tâm hồn khỏe mạnh, hãy để tâm ấy định yên. Nhìn dòng sông tự chảy. Nhìn sóng vỗ vào bờ hòa cùng hương thơm ngọt ngào của gió, quện với mây ngàn từ muôn thuở. Chẳng có ai đang thấy, chẳng có người nào đang nghe. Không có sự hiện diện của ta nào ở đó. Là một sự thật đang hiện hữu không có nam, nữ, già, trẻ. Không tuổi tác không một tôn giáo hay một chủ thuyết nào. Không có phương pháp nào tạo nên cả. Không tốn công, tốn sức, khổ luyện thực tập gì mà có được. Lúc này có thấy được thân ta không khác gì thân phận những chiếc lá, đồng với cây cỏ núi rừng.

Gió thổi lá rơi. Đời người và tất cả vạn vật cũng đang rơi qua từng cơn gió cuộc đời. Sự hiện hữu này chưa từng rơi mất. Không của riêng ai, ra ngoài sự sống và chết. Không có chỗ cho hạnh phúc khổ đau. Không có được, mất nào ở đây cả.

Trăm sông về với biển. Biển thầm lặng sinh ra hằng sa loài cá. Biển chẳng thuộc về loài cá nào. Cá mãi vẫy vùng, biển mãi vô tư. Sao ta cứ mãi hoài muốn được!

Được gì? được để vào đâu?

Sao ta mãi buồn, mãi khổ! Tìm lại ai đang buồn
khổ lại chẳng thấy ai. Nhìn lại cái là gì là Ta. Tìm
chẳng thấy, vậy Ai khổ vui...?

NÓI CHO NHỚ

Phải thường trụ nơi thường chơn vắng vẻ không ta, không người, thanh tịnh từ bi. Ứng xử khiêm cung, từ tốn. Chứ không phải hiểu rồi không công phu, vẫn an nơi đường xưa lối cũ, mãi trong phiền não khổ đau. Uổng phí lắm!

Người ta không có họ khổ đúng rồi. Mình có cũng khổ là sao? Thường sử dụng cho quen chứ. Những phương pháp làm chủ đời mình đã học rồi mà không ôn tập. Mãi làm người nô lệ cho phiền não là sao. Cất lâu ngày không để ý, quên mất tiêu. Khi cần dùng phải đi tìm, khổ lắm. Có súng mà cất giữ chỗ nào không nhớ, giặc đến không nhớ súng để đâu. Chết chắc rồi...

ĐẢN SINH

Nhân ngày Đản Sinh của Đức Phật, chúng con thành tâm đánh lễ chư Phật, chư vị Bồ Tát, Thánh Hiền đã hiện thân trong bốn loài chúng sinh không tướng mạo. Uy nghiêm thanh tịnh. Phát ra hằng sa ngôn ngữ. Pháp âm như hải triều vang mãi đến vô cùng. Không những là ngôn ngữ loài người. Mà tiếng sóng trầm hùng của Biển. Âm vang của Gió với Mây ngàn. Sự yên lặng ngàn năm vách Đá. Hòa lẫn vào tiếng khóc, nụ cười của nhân sinh. Nước mắt của tài nguyên núi rừng. Của ánh Mây chiều tan hợp. Pháp âm của Người đã bao đời rồi như thế. Là một chân dung hoàn mỹ. Là ba mươi hai tướng tốt trong bốn loài chúng sinh đều là tướng trang nghiêm của Pháp Giới.

Hơn hai ngàn năm theo lời dạy của Người, không tướng nào là tướng của con, chẳng có tướng riêng của Ngài. Ngài là Đại Dương nơi vẫy vùng muôn loài Thủy tộc. Ngài là đất bằng của muôn Cây, là sự sống của muôn loài.

Nơi quê hương, chúng con chí thành đánh lễ Mười phương thường trụ Tam Bảo.

CHẤP NHẬN

Khi nào con chấp nhận được sự không hoàn hảo của người như sự không hoàn hảo của con thì tâm con bình yên, an vui. Con thường phiền não khổ đau vì mong đời hoàn hảo, đó cũng là nguyên nhân thăng trầm của con.

Một pháp giới từ ngàn xưa cho đến bây giờ, không chọn lựa lấy bỏ. Tự như vậy chẳng có thánh phàm, đúng sai gì trong đó cả. Những gì con thấy nơi người xấu xa tham lam, ích kỷ, mà con không ưa thích thì những tính xấu xa ấy nơi con cũng đầy đủ như vậy. Ta và người là một không sai khác. Chỉ vậy thôi.

Con và người cùng một tâm, một tánh. Có con, hay không có con thì xưa nay như vậy. Một bức tranh hoàn hảo như vậy. Muốn hay không muốn dòng sông tự chảy như vậy. Ta cũng không ngoài dòng sông ấy. CHẤP NHẬN là an vui.

KHÔNG LÀ GÌ...

Khi không phải là Người nên mới là tất cả
Nếu là Người hạn hẹp lắm em ơi!
Em biết hết muôn loài vạn vật
Chỉ là Người không biết thế đâu em
Khi không hiểu mới là hiểu hết
Nếu hiểu gì là chẳng hiểu em ơi
Ta nói thế em lại càng muốn hiểu
Nên muôn đời em chẳng thể hiểu Ta.
Em là Người nên mới gọi là hoa
Người đặt hết với muôn ngàn tên gọi
Nên pháp giới có muôn ngàn lời nói
Chỉ một lời vạn pháp vốn không tên
Ta có trước đời đặt tên để gọi
Trở về nguồn Ta vốn dĩ không tên
Em muốn biết phải có tên có tuổi
Không tên gì hiểu biết trở về không
Nhưng biết hết có gì Ta không biết
Suy cho cùng cái biết vẫn không tên...

THẤY BIẾT CHẲNG PHẢI

Sống với chính mình. Cái gì gọi là mình cũng không biết. Đã không biết sao gọi *sống với chính mình*? Hay mình là cái Tôi nhỏ bé này. Sống với cái Tôi nhỏ bé này gọi là mình thì thật đáng thương. Nướng vào thân này gọi là mình, thì thân này sớm còn, tối mất, sao mà nướng được. Nướng vào tâm này thì lúc buồn, lúc vui, lúc giận hờn, lúc nào là mình để mà nướng đây? Nướng vào chơn tâm thì không có tướng mạo, biết đâu mà nướng. Mỗi khi gặp những bế tắc trong cuộc đời, thường thì tôi về sống với chính mình. Nhưng ngồi yên tìm lại, chẳng thấy mình đâu cả.

Đúng là lúc *không thấy mình đâu cả*, lúc này chẳng có gì làm tổn thương. Chẳng có gì để mất, để được. Tội, phước cũng không. Thân cũng không phải. Tâm cũng không còn. Vắng vẻ thanh tịnh chẳng có cái Tôi, cái mình nào trong đó cả. Cả thế giới này lúc nào cũng đang sinh, đang diệt. Mọi điều tốt xấu, mọi âm thanh hạnh phúc, khổ đau, hòa quyện với sóng vỗ, với mây trời, ngàn năm vang vọng mãi. Là hải triều âm không phút giây nào ngưng dứt. Vẫn thấy biết như vậy. Thấy biết ấy không tử, cũng không sinh, chẳng phải của ai cả. Không có ai thấy biết, nhưng thường thấy, thường biết trong ấy chẳng có ai.

CHỖN QUÊ XƯA

Nhìn chiếc lá rơi
Bồng mây trời cúi xuống
Thấy em về
Từ nơi chốn hoang vu
Em hỏi ta từ đâu có mặt
Đâu biết rằng
Ta mãi chốn quê xưa
Không tên tuổi
Không thời gian hiện hữu
Chẳng phải là người
Nên em không thể biết ta
Ta là chim bay về khắp chốn
Là mây trời
Trôi mãi với mệnh mông
Là tiếng sấm vang rền trong mưa bão
Là dịu dàng êm ả khúc sông quê
Là ngàn năm trên những lối đi về
Xin yên lặng đừng hỏi gì thêm nữa
Hỏi đã lâu rồi,
Mãi hỏi - chẳng ai thưa (?)

CÓ PHÁP NÀO?

Kính trên Thầy, bao năm rồi con theo Thầy học hỏi đạo lý giác ngộ, giải thoát. Con nghe người xưa khi hữu duyên được Thầy dạy một câu, liền được an vui giải thoát, là nơi nương tựa của nhiều người được an vui khi đối diện, trọn trong pháp ấy người người được bình yên. Còn con đọc không biết bao nhiêu là sách của những bậc minh triết, thánh hiền. Không Thầy nào mà con không tham khảo học tập, kiến thức về đạo lý giải thoát của con khó ai qua được. Mà sao con cứ mãi thẳm trầm trong vinh nhục khổ đau. Còn có pháp nào để được an vui, kính trên Thầy từ bi chỉ dạy.

Thầy cười bình yên nhìn tôi thầy hỏi:

Trước lúc con chưa học hỏi điều gì, lúc đó có con không?

Kính thưa Thầy, lúc đó vẫn có con, vẫn đói thì ăn, khát thì uống. Và bây giờ cũng vậy.

Thầy cười:

Vậy những kiến thức một đời tích lũy của con và những thẳm trầm gì đó, con để chỗ nào trong con, con có thể cho ta xem không?

Kính thưa Thầy, con không tìm được.

Ngay lúc này con đang nghe mọi âm thanh, và thấy hết mọi cảnh vật, thấy nghe này do con học hành mà có được, hay từ không học mà có? Tự trong thấy nghe ấy có buồn vui gì không?

Kính thưa Thầy, trong thấy nghe ấy không có buồn vui, không một kiến thức nào, không có tướng nam nữ. Chẳng có hình bóng của con.

Chẳng có pháp nào là giác ngộ giải thoát. Hiểu và không hiểu ở đây cũng không thể.

Thầy cười bình yên. Âm vang của rừng xưa vọng lại, là âm thanh từ bi của Thầy. Hình bóng Thầy là mây trời tan hợp, con cung kính tri ân Thầy nơi pháp giới mệnh môn...

HẢI TRIỀU

Chim bay qua hồ không lưu bóng. Cơn gió không có điểm bắt đầu, gió về không nơi chốn. Một sự nghĩ suy trong ta cũng không có điểm bắt đầu. Dòng suy nghĩ ấy tan lúc nào ta cũng không biết. Vậy dựa trên những suy nghĩ từ những điều ta học được tích lũy chọn cho ta một phương pháp lấy bỏ, đúng sai, mà gửi thân nương gá khác nào nắm giữ áng mây! Lấy thân hợp tan này mà tu học, liệu có còn đến ngày mai? Nương kiến thức huân tập làm nơi nương tựa, mà kiến thức không tương mạo sao gọi là chỗ an thân lập mạng? Thật là đáng thương.

Kính thưa Thầy, qua lời Thầy chỉ dạy mới thấy gần hết một đời của con an thân lập mạng qua những dòng suy nghĩ. Những dòng nghĩ suy như thế nào hình thành đời con như vậy. Chẳng biết quê hương. Không rõ lối về. Kính trên Thầy từ tâm chỉ dạy.

Thầy cười bình yên hỏi tôi:

Con từ nhà đến đây con đi bao nhiêu bước?

Kính thưa thầy, con không biết!

Thầy hỏi dù biết hay không con vẫn đến đây. Bước chân ấy không tư duy, không kiến thức. Như chim bay về nguồn, như trăm sông về với biển nào có nghĩ suy. Khác nào những bước chân đến đây của

con chẳng có tư duy nào. Bóng mây, bóng con bóng Thầy chỉ là những chiếc bóng. Thầy chẳng có lời nào cho con, vì con muốn hiểu nên không thể nghe được lời nào. Lời Thầy là sóng vỗ, là gió mưa. Con hiểu gì nơi âm thanh ấy...?

HẢI TRIỀU (2)

Mây chẳng biết về đâu.
Như hoa vừa mới nở
Không màng ai thưởng thức
Sao hỏi mây về đâu?
Luận về hoa đẹp xấu
Đẹp - hoa vẫn tỏa hương
Xấu - vẫn lung linh màu sắc
Ta không biết từ đâu đến
Chẳng biết ta về đâu
Ta cũng chỉ là mây
Về nơi không xứ sở.
Hoa nào có bận lòng
Và chỉ nở ra thôi
Ta nào khác muôn loài
Như nhiên không ý niệm.
Ý cũng như là mây
Niệm về không nơi chốn
Như chiếc lá vàng rơi
Bình yên về với lá
Ta nào khác lá vàng
Bình yên như chiếc lá...

NẾU

Nếu ta sống với kiến thức mà ta tích lũy có được, thì ta thường xử lý *đúng và sai* trên tất cả mọi sự việc. Khổ đau từ đó thường đồng hành với chúng ta.

Nếu ta sống với trí tuệ, Ta thường xử trí mọi vấn đề cuộc đời bằng tình thương và lòng từ bi, thì hạnh phúc bình yên luôn đồng hành với chúng ta.

ĐIÊN NÀO BỊ BỎ RƠI

Thấy người điên lang thang chửi rủa, mình hết lòng thương cảm, đem tâm giúp đỡ để người vơi bớt khổ đau.

Vậy mà chúng ta không từ bi giúp đỡ những cơn điên lang thang trong lòng ta, mãi cho đến hôm nay ta vẫn bỏ mặc. Nỗi khổ này không biết đến bao giờ mới được giúp đỡ đây...?

ĐẾN THĂM THẦY

Này con, nói lời yêu thương bao dung, từ tốn, cung kính mọi người, điều đó không khó đối với con, sao con không thực hiện được? Điều gì khiến cho con như vậy?

Con có thể cúi xuống tri ân, xin lỗi mọi người qua những lần không kiểm soát được cảm xúc của mình, nên đã có những hành động và lời nói làm tổn thương người từng yêu thương quan tâm giúp đỡ mình. Điều gì đã làm cho con không cúi xuống được?

Con lắng lòng nhìn lại mình. Khi con thường cho mình là người hiểu biết, mà không biết được những nguyên nhân từ đâu. Không biết cúi đầu khi mình có lỗi. Không biết tri ân khi hai đấng sinh thành và những bậc Hiền nhân chỉ dạy. Con đã biết khắp thiên hạ mà những khuyết điểm của đời mình con lại không biết, mới thật là bất hạnh, con có biết không? Vài lời cho con, và Thầy cũng tự nhắc chính mình. Con uống trà đi.

Kính trên Thầy, Người đã từ tâm nhắc nhở con. Nay quỳ dưới chân Thầy, những hiểu biết xưa nay của con như mây mờ tan biến. Chút hương trà trong hơi ấm tình thương.

Cung kính tri ân Thầy...

QUÁ KHÓ

Người con thương yêu thì sự cúi xuống, tri ân, sám hối những lỗi lầm, con thực hiện một cách dễ dàng, vì người đó là lợi ích của con. Nhưng những người con không thích, không vừa ý con, thì sự tri ân và xin lỗi người rất khó thực hiện dù người đó là Mẹ, Cha hay Thầy Tổ của con. Con không đủ đại hùng, đại lực thì một cọng cỏ không qua nổi đầu con. Những kiến thức tử bi, bao dung, độ lượng mà con từng thể hiện với mọi người đều là sự hổ thẹn của con. Khi con phải thực hiện những điều mình đã từng giáo huấn người mà chính mình chưa thực hiện được. Thật là xấu hổ! Cũng may là không ai biết mình như vậy. Lúc này, tâm chê bai chỉ trích người bớt dần, cái Tôi như kẻ trộm bị phát hiện, mới thực sự nhìn lại chính mình như một chiến binh bại trận.

Thấy biết khắp thiên hạ, mà thấy biết về mình khó quá phải không con. Thầy kể cho các con nghe như nói với chính mình.

(Chúng con được về bên Thầy, vài dòng xin lưu lại cung kính tri ân Người).

Hoàng hôn buông xuống

Bóng thầy bình yên

Lời như gió thoảng

Trăng về bên hiên...

HỌC VIỆN CUỘC ĐỜI

Muốn chữa lành vết thương phải chịu sự nóng rát của cồn, nỗi đau của việc phẫu thuật. Sau khi phẫu thuật, vẫn còn đau âm ran. Thêm vào những viên thuốc đắng mới có thể lành được vết thương, cơ thể mới khỏe mạnh được. Đó là Thân bệnh.

Còn Tâm bệnh, những khối u của hận thù đố kỵ, những ngã mạn kiêu căng được phủ dày bởi lòng tham muốn nơi công danh sự nghiệp, bởi những kiến thức góp nhặt từ nhiều hướng... để đánh bóng bởi cái Tôi của mình thì làm sao mà an được khi trong ta đầy ắp những điều này.

Vậy, muốn được an vui phải đến Học viện Cuộc Đời. Nơi đó có những giáo sư an tâm học. Những tổn thương, xúc phạm là những bác sĩ phẫu thuật phiền não học. Những đau thương thẳng trầm là y sĩ, điều dưỡng chăm lo thuốc tiêu trừ khổ đau, cùng với vitamin thiện pháp, uống đúng liều lượng, mới có được một tâm thể bình yên, an vui giải thoát.

Mỗi chúng ta cũng nên khám định kỳ. Chích vaccin ngừa phiền não phát sinh ở Học viện Chánh Pháp.

Vài dòng trên đây của bệnh nhân trong Học viện gửi đến tất cả mọi người không nên chủ quan lúc này.

*(Hình ảnh bác sĩ đang khám tổng quát chuẩn bị phẫu thuật
khôi u phiên não sắp di căn tại học viện).*

NHÌN LẠI (2)

Người khác nhận xét về con theo tư duy của họ, thì đối với con sẽ không hoàn toàn đúng như họ đã nhận xét vì họ không phải là con. Và ngược lại, con nhận xét về người qua kiến thức của mình thì người cũng hoàn toàn không như con nghĩ.

Vậy mà đã gần hết một đời ta học hỏi hết mọi kiến thức để nhận xét người thân, cho đến gia đình và xã hội. Từ một nhân như vậy thì ta không thể tránh khỏi sự nhận xét của cuộc đời dành cho mình. Phiền não khổ đau đến với con cũng từ những nguyên nhân này.

Con thấy đó, những gì hay va chạm thì thường hay đổ vỡ. Con nhìn xem những hành tinh mang hình tròn trong vũ trụ, luôn vận hành như vậy không biết tự bao giờ. Chưa bao giờ va chạm với nhau nên tồn tại mãi đến bây giờ. Mỗi hành tinh luôn vận hành theo quỹ đạo của riêng mình. Chân lý ấy từ lâu rồi như vậy. Nên cuộc đời xưa nay là như vậy. Ta không thể thay đổi cuộc đời theo ý mình. Mà chỉ thay đổi chính mình, con sẽ được an vui...

Lời của Thầy con xin ghi lại để tự nhắc mình.

BIẾT MÊNH MÔNG

Mục đích của người nghèo khó là muốn mình trở nên giàu có. Bằng mọi cố gắng cũng không ít người trở nên giàu có.

Mục đích của người vô minh là muốn trở thành người giác ngộ. Nhưng có ai thấy mình vô minh đâu! Nên ít có người giác ngộ.

Không có việc gì mà Ta không biết, nên không có cơ hội được biết thêm. Chỉ khi nào thấy mình thật không hiểu biết, Biết ấy thật mênh mông.

VỐN DĨ KHÔNG TÊN

Suy cho cùng, vũ trụ vốn không tên. Từ cây cỏ, núi rừng,... vạn loài không tên tuổi. Gốc đã không tên thì cái gì là thật?

Địa ngục, thiên đường,

Khổ đau, giải thoát.

Đã không tên giải thoát, thoát về đâu?

Không trên dưới, không ngày đêm là thật

Mỗi con người tự thể vẫn không tên.

Đã không tên thì ai vào địa ngục?

Ai đến thiên đường vốn dĩ đã không tên

Đang đau khổ ai là người đang khổ

Ai đang vui tìm lại hỏi ai vui?

Ai biết được xưa nay là như thế

Xin hỏi đời,

Ai biết VỐN KHÔNG TÊN (?)...

Không biết tự bao giờ ai đặt tên lên tất cả. Vũ trụ vạn loài người ấy vẫn không tên. Người này không khổ đau, cũng không giải thoát. Chẳng ở thiên đường, chẳng nơi địa ngục. Ai biết người này người ấy vẫn KHÔNG TÊN...

CHƯA TỪNG SINH TỬ

Trong vũ trụ này, từ khi có sự sống của muôn loài là đã có chiến tranh. Đố kỵ, hận thù, tham lam, ích kỷ. Chém giết tương tàn, thiên tai, dịch bệnh. Chúng ta đã bị giết trong hận thù, đố kỵ, chết trong chiến tranh, thiên tai dịch bệnh như thế xưa nay không khác.

Chúng ta từng sinh, từng tử như vậy không biết bao nhiêu lần rồi, không sao nhớ hết. Sao ta biết rõ như vậy? Vì ta là chứng nhân qua bao lần sinh tử. *Cái biết* chưa từng tử bao giờ.

Bao nhiêu người thân, tài sản ta đã bỏ lại cuộc đời qua những lần sinh tử. Máu và nước mắt đã đổ xuống như thế từ vô thủy đến nay làm sao nhớ hết! Từ lúc chào đời đến nay đã bao lần thay áo, bỏ không biết bao nhiêu chiếc áo ta không thể nhớ được, nhưng người thay đổi áo vẫn còn đây.

Từ vô thủy đến nay qua bao lần sinh, bao lần tử, làm sao ta nhớ hết. Nhưng cái biết vẫn còn đây. Vẫn rõ ràng thường biết, từ ngàn xưa mãi đến ngàn sau. Chẳng sinh, chẳng tử. Biết rõ như vậy.

Sinh tử như cuộc rong chơi từ muôn thuở. Vì thân có sinh thì có tử, Tâm ta có tử bao giờ!

An vui đi qua hai bờ sinh tử.

*Ta đến từ vô thủy
Ta về với vô chung
Vui bên dòng sinh tử
Xin lữ khách vui cùng
Ta người không đối mặt
Giữa biển trời mênh mông...*

ĐÁNH THỨC

Chúng ta không bao giờ ngồi yên. Vì sao vậy? Vì trong tâm ta cũng không yên. Có bao giờ ta thử bót nói lại một chút. Thôi không nhớ về quá khứ, vì việc đã qua rồi. Nghĩ về tương lai là việc chưa tới. Là bót hết hai phần. Còn hiện tại kiểm soát tâm mình. Tỉnh giác an vui, nhẹ nhàng hoan hỷ đón nhận trong mọi nhân duyên thuận nghịch, với lòng từ bi yêu thương lên hai mặt cuộc đời. Nhẹ nhàng đi qua.

Thực tập như vậy lâu ngày thuần thục, điều vi diệu đến với ta. Không đôi mắt nào không yêu thương. Không nụ cười nào không từ ái. *Không tốn công sức gì cả, chỉ đánh thức lại khả năng sẵn có trong ta bị lãng quên*, chứ không có ai ban cho ta. Bậc Thánh hiền ở ngay trong ta được đánh thức.

Những đức tính từ bi, trang nghiêm, thanh tịnh ở nơi quý Ngài mà ta thường tôn kính, trong ta cũng có đủ. Chỉ khác là các Ngài thường sử dụng tâm từ bi yêu thương với đời với người qua những lần đối diện. Còn ta thì không. Ta thường sử dụng với đời, với người bằng những tâm tham lam, ích kỷ, đố kỵ, hận thù. Như vậy, làm sao ta có được những ngày bình yên! Đến lúc đời trả lại cho ta những hạt giống

khổ đau ta đã gieo cho người, cho đời theo chiều
nhân quả, ta lại đi cầu xin ban phúc lành. Làm sao
có được!

Ta có khác gì con nếu không nhờ ơn Thánh Đức.

BÓNG THỜI

Đã là bóng, có gì là không bóng
Bóng cuộc đời, bóng đổ, bóng bay qua.
Bóng anh đến, bóng em về hôm ấy
Lưu lại gì, mơ chiếc bóng chiều qua.
Thật ngỡ ngẩn, mãi vui buồn với bóng
Hỏi em về, còn nhớ bóng trắng qua
Ta cùng em, rảo bước dưới trăng tà
Cơn gió thoảng hỏi ai?
Người biết bóng.
Biết bóng rồi, bóng ấy, bóng về đâu?
Bóng Cha ngồi, lặng lẽ đêm sâu
Bóng Mẹ cúi, bên suốt đời mưa nắng
Và như thế, bóng Thầy trong yên lặng
Mong cho con nhận lại một bóng người...

CÓ AI CHẴNG CÓ

Tâm nhìn sâu sắc nhận xét đánh giá về người khác không phải là tâm nhìn, mà là Tâm Thường. Nhận xét đánh giá về những khuyết điểm của mình thường làm tổn thương người, tổn thương đời là Tâm Nhìn.

Thấy nghe hiểu biết về người và mình đồng một thể. Chẳng có ai thấy, ai nghe cả. Từ khi chưa có ta, xưa nay không khác. Chẳng có ta người, *thấy nghe* hiện hữu khắp nhân sinh, chẳng ai sở hữu, chẳng sở hữu ai. Nói rằng tôi thấy, tôi nghe là điều không thể. An yên như thế đã lâu đời rồi. Mọi phương pháp thực hành, hay luyện tập gì để đạt đến, cũng là điều không thể được. Chỉ không có cái Tôi này trong mọi vấn đề thì nước mắt thôi rơi, buồn vui vắng vẻ, thanh tịnh. Lận đận hết một đời cũng chỉ là lận đận. Chỉ biết vậy thôi, cũng chẳng có AI BIẾT...

BỞI DO ĐAU

*Thái độ của tôi, là do bạn
Thái độ của bạn, cũng do tôi
Hết một đời sao cứ mãi lời thôi
Sao cứ mãi do tôi, do bạn
Do như thế
Do hoài không thấy chán
Một đời do, do mãi vẫn chưa xong...*

TRẢI NGHIỆM

*Chưa trải nghiệm khổ đau,
Thì không thể giúp người bớt khổ.
Chưa ở trong vô minh,
Thì không thể giúp người giác ngộ
Mà thấy mình giác ngộ
Thì chưa hết vô minh
Nên không người giác ngộ
Chẳng có ai vô minh.
Ai biết những việc này
Đã Minh từ vô thủy...*

CHỈ QUÊN THÔI

Hôm qua Thầy ngã bệnh. Hay tin, mỗi đứa chúng con bỏ hết mọi công việc chạy về bên Thầy.

Chiều nay Thầy khỏe hơn một chút, nắm tay từng đứa học trò, lời Thầy từ hòa thương yêu trong ánh hoàng hôn vừa buông xuống kết thúc một ngày như kết thúc mỗi đời người qua từng ngày khi còn đang hối hả...

Chúng con ngồi bên Thầy trong yên lặng. Cũng vui là Thầy vẫn còn đó, cũng buồn là cũng đã hoàng hôn. Lời Thầy từ hòa thương yêu hướng về các con, Thầy bảo:

Các con tu để làm gì biết không? Để thương yêu vạn loài, bình đẳng quyền được sống, được tôn trọng như các con thường mong muốn. Không sát hại tương tàn. Mọi cử chỉ, hành động từ bi, lời nói từ ái, đức hạnh khiến cho người được bình yên sau mỗi lần tiếp xúc với con. Đánh thức được lòng từ bi trí tuệ nơi đời, nơi người. Tâm con cũng an yên. Và nhân sinh vạn vật muôn loài cũng được bình yên.

Những đức tính này trong ta ai mà không có! Chỉ đem ra sử dụng với đời, với người, các con cũng an vui, người cũng an vui. Đâu phải do tu hành hay luyện tập gì mới có đâu con. Có sẵn trong các con tự bao giờ. Chỉ sử dụng thôi.

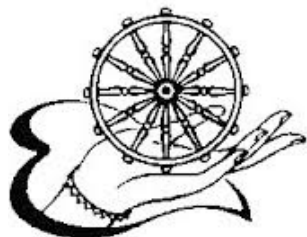
Điều gì khiến các con như vậy? Một đời Thầy chỉ ra lòng từ bi, bao dung độ lượng, cái sẵn có nơi các con thôi. Thầy cũng không thêm gì nơi các con, vì những bậc Hiền nhân và các con nào khác. Không một đấng thiêng liêng nào ban cho các con cả. Thôi một đời lặn độn cứ mãi cầu xin. Nhân sinh vạn loài đầy đủ cả, không ai thiếu, cũng chẳng có ai dư, mới gọi là Bình Đẳng. Các con hãy tự thắp sáng chính mình.

Con đâu biết chính con - Người hiền đức.

Chỉ quên thôi nên nông nổi đến bây giờ

Đến đời này như một kẻ bơ vơ

Nay nhớ lại cội nguồn là như thế...

ĐỐI DIỆN

Con đối diện với cái ác, ở nơi đó tâm thiện lành của con có cơ hội được phát sinh. Đối diện với vui buồn, được mất, con nếm trải qua những nỗi khổ đau tận cùng ấy, mới thấu được lý Vô Thường. Con mới à ra được cuộc đời xưa nay thường như vậy. Nước mắt mới thôi rơi, nụ cười an lạc. Những bậc Thánh hiền cũng từ nơi vô minh đau khổ mà có quý Ngài. Vậy, giá trị khổ đau, được mất... đâu không phải là ân đức của cuộc đời đã dành cho con đó sao. Được trở nên người trí tuệ đức hạnh như bây giờ, con phải cúi xuống cung kính tri ân hai mặt cuộc đời. Từ nơi tâm cung kính ấy, tâm con không còn bóng dáng khổ đau. Vững vẻ, trang nghiêm, thanh tịnh... thì cuộc đời đối với con không còn là biển khổ, mà là biển tánh mệnh mênh mông, lòng từ vô hạn. Lúc này tâm con đối diện với đời, với người, không lời nào mà không từ bi, không có cử chỉ nào mà không yêu thương kính trọng. Không phải bậc Hiền nhân chứ là gì? Chỉ thay đổi cái nhìn cuộc đời thôi con. Thắp sáng lại tâm mình.

Xưa đời phải biết ơn ta.

Nay ta lại biết ơn đời.

Ta là dòng sông nhỏ.

Xuôi mình về biển khơi...

THÍCH LÀ THIẾU

Cứ mỗi đêm rằm, chúng con thường ngồi bên Thầy vừa thưởng thức trà vừa ngắm trăng. Sau cơn mưa chiều vừa dứt, thỉnh thoảng vài tiếng chim gọi bầu bên rừng Thông vọng lại. Tất cả chúng tôi như hòa mình vào không gian yên lặng. Thầy quay sang nhìn chúng tôi. Thầy hỏi:

Các con có thích sân si, tham lam, ích kỷ, hận thù không?

Câu hỏi quá bất ngờ, chúng tôi nhìn nhau đồng thưa:

Kính trên Thầy, đó là những điều trong mỗi chúng con không ai thích đâu ạ!

Thầy cười:

Vậy các con thích từ bi, bao dung độ lượng, lời nói từ ái, đức hạnh, khiến người người được an vui phải không?

Chúng tôi cung kính thưa:

Dạ đúng như vậy ạ. Chúng con thường mong muốn được như vậy.

Thầy cười bình yên:

Ừ! Thầy biết rồi. Tham lam, ích kỷ, đổ kỵ, hận thù lúc nào cũng có sẵn trong mỗi chúng ta, có dư rồi, nên các con không thích nữa.

Còn từ bi, bao dung, độ lượng, lời nói từ ái đức hạnh, chúng ta không có nên cứ mãi mong cầu là vậy.

Chẳng có đấng thiêng liêng nào ban cho các con đâu. Những đức tính mà các con cầu xin đó, trong các con có đầy đủ một kho tàng. Không tốn công sức gì cả. Chỉ thay đổi thói quen cũ. Thay đổi thái độ ứng xử bằng tâm từ bi, trí tuệ, đức hạnh, vô ngã. Chính các con là những bậc Hiền nhân thông tuệ, được mọi người quý trọng, thương yêu, nhân sinh lợi lạc. Hiện tại an vui, tương lai giải thoát. Chẳng có pháp môn hay phương pháp nào đâu. Ngay nơi mình đây đủ, chỉ khéo ứng dụng. Nơi Thầy và các con không khác. Chỉ vậy thôi con.

Vì con lặn lội một đời

Chúng con cứ mãi đứng ngồi không yên

Thầy là bến vắng trăng nghiêng

Mặt hồ trăng hiện, khắp miền nhân gian...

XIN NÀO CÓ ĐƯỢC

Chắc chắn một điều là ai trong chúng ta cũng rành về nhân quả. Còn giảng dạy về nhân quả một cách tường tận nữa chứ. Nhưng rồi những nhân duyên đi qua đời ta vẫn khổ đau, oán hận. Lại tạo thêm ác nhân. Đến khi đủ duyên thì ác quả lại đến, lại khổ đau oán trách. Ác nhân lần nữa lại phát sinh muôn thuở, cứ như vậy. Khổ đau mãi mãi, rồi đi cầu xin, sám hối, xin cho con bớt khổ.

Nếu sám hối cầu xin mà hết khổ, thì nỗi đau thương từ tâm hận thù, đổ kỹ ta đã gây ra cho đời, ai là người chịu trách nhiệm? Vậy, là người trí tuệ thì hoan hỷ nhận quả, khéo khéo lập nhân. Không còn phạm luật nữa thì đời bình yên, pháp giới bình đẳng, an vui giải thoát. Cầu xin, sám hối mấy mươi năm rồi sao nay vẫn khổ? Chỉ chuyển cái nhân, thay đổi cái nhìn, thay đổi cách ứng xử trên mọi nhân duyên thuận nghịch với lòng từ bi, đức hạnh, cung kính tri ân sẵn có nơi ta. Hiện tại nhân an vui, tương lai khổ đau cũng vắng vẻ. Giải thoát. Chỉ vậy thôi.

Cái tôi làm khổ một đời

Không tôi ai khổ ai vui hỏi người..?

THÓI QUEN NÀO

Chúng ta thường tìm cách nói dối tự nơi mình, và giúp người cái cách để nói dối khi có lỗi hoặc gặp lúc khó khăn. Và như thế đối với người thân, bạn bè,... đã thành thói quen tự bao giờ. Nhân ta đã lập như vậy với đời, với người, không biết tự lúc nào, nên ta có cuộc sống nghi ngờ tất cả. Luôn khao khát một sự thật, lòng chân thành của ai đó khi đối diện. Câu hỏi có thật lòng không? Có ai thật lòng với ta đâu, khi nhân ta đã lập như vậy. Nước mắt cũng từ đây. Cứ mãi mong đời hoàn hảo với ta trong khi ta tự cho phép mình không hoàn hảo. Nên khi được nghe lời chân thật về khuyết điểm của mình, thì rất khó nói được lời xin lỗi, lời tri ân người đã chỉ ra khuyết điểm cho mình.

Chỉ có người đức hạnh, trí tuệ mới có thói quen luôn xét lỗi mình, và không có thói quen nhận xét lỗi người. Vì người trí thấy mọi lỗi lầm của người luôn có hết trong ta. Thấy được như vậy, những đức tính thiện lành: *lòng bao dung, độ lượng, lời nói từ ái* luôn là thói quen của những bậc Hiền nhân từ đây được đánh thức trong mỗi chúng ta. Lúc nào cũng an vui, bình yên thanh tịnh.

*Nhẹ nhàng như chiếc lá,
Là bến đỗ bình yên...*

SAO KHÔNG THẤY?

Lâu rồi, hôm nay tôi mới có dịp đến thăm Thầy trong bộ đồ Lam tượm tất, hợ́n hợ́, cung kính chào Thầy. Thầy hỏi: *Con đi đâu về?* Như trúng ý, tôi vội vàng kể cho Thầy nghe sự tằm đặc về mình.

Kính trên Thầy, hôm nay con ăn chay. Con đi chùa về tiện đường con ghé thăm vấn an sức khỏe Thầy.

Đôi mắt yêu thương, Thầy cười nhìn tôi với lời nói từ ái:

Con ạ. Đã bao đời có lúc nào con không ăn? Từ khi con chào đời đến nay con vẫn đang ăn mà sao con không thấy? Ăn chay một ngày liền thấy, bước chân đi qua bao kiếp, có lúc nào không đi? Đi tiệc tùng, đi làm, đi mua sắm nơi nào không có dấu chân con. Con chỉ thấy đi chùa thôi, điều gì che khuất con như vậy, đâu không là cái ngã? Thật là đáng thương cho con.

Bước chân ngàn năm của nhân sinh, thủy tộc tung tăng nơi đại dương, như chim trời tung cánh. Có nơi nào không phải dấu chân con? Sao con lại quên một cách đáng thương như vậy? Chỉ nhớ lại thôi. Chẳng có bóng Thầy, bóng con cũng mất. Những bước chân muôn thuở không cùng, vang vọng mãi như vậy chẳng có bước chân ai...

*Cơn mưa chiều vừa dứt
Lời của thầy nối tiếp những hạt mưa
Con như vừa tỉnh giấc
Thấy đời mình nào khác những cơn mưa...*

THỬ THỜI

Hãy thử đi con
Nói lời từ ái
Người rất vui và con cũng rất vui.
Hãy thử đi con
Có chút gì chia sẻ
Tình yêu thương và đức hạnh ở nơi mình.
Và như thế không mong cầu gì khác
Chỉ yêu thương trong khắp cả quên mình...
Con chỉ thử
Biết rằng con không thể...
Khổ một đời theo lối cũ đường xưa .
Chỉ thay đổi cách nhìn và ứng xử
Nhọc nhằn chi, chỉ thay đổi thói con.
Con sẽ thấy bình yên rất lạ
Chỉ cười thôi.
Ngó ngán hết một đời...

NHỚ LẠI

Thân bất an thường tìm mọi cách để chữa trị. Dù phải tốn bao nhiêu, còn nước, còn tát, mong cho Thân được khỏi bệnh. Còn Tâm bất an, đau khổ thì bỏ mặc. Nghĩ cũng lạ...

Thật ngớ ngẩn. Việc đáng lo, lại lo việc không đáng. Thầy trò mình là vậy đó con.

Bao nhiêu năm bên Thầy chỉ một câu. CON KHỔ QUÁ THẦY ƠI...

Có phút giây nào rời xa con đâu, cả khi con ngủ. Con chỉ quên thôi. Trong chiều dài sinh tử của con, Thầy vẫn không rời. Con đã quên tự thuở nào. Thầy luôn đồng hành với con, mong một ngày con nhớ lại, nước mắt thôi rơi, nụ cười an lạc.

Con nhớ lại và nụ cười an lạc của con vừa nghĩ đến cũng là bóng thôi con. Thôi đừng đuổi bóng nữa. Trước lúc nghĩ suy, *có gì mà con không biết* mới thật là QUÊ HƯƠNG.

Biển không thuộc về loài cá nào nếu con là BIỂN.

SAO KHÔNG CHẾT

Sao không chết ngay khi còn đang sống
Sẽ bình yên sau cái chết diệu kỳ.
Chết tất cả những vui buồn được mất
Những công trình hoài bão vẫn chưa xong
Những yêu thương đau khổ trong lòng
Sống như chết sao sống hoài như thế
Mỗi ngày trôi qua, mỗi ngày tồi tệ
Hãy chết một lần mọi việc hóa hư không
Nếu không chết không thể nào được sống
Thật an yên khi chẳng thấy bóng mình
Tôi chẳng thấy thì buồn vui cũng mất.
Cái Tôi này thật chết mới an vui.

LỜI THẦY

Dễ sân hận, dễ ích kỷ, dễ đổ ky hận thù. Không quá khó khăn với con khi phải sử dụng cách ứng xử này với đời, với người. Vì con đã tích chứa rất nhiều trong con tự bao giờ, đem ra sử dụng ngay khi gặp vấn đề nghịch ý, không vất vả lắm, phải không con. Ừ Thầy biết con thường như vậy.

Còn lời từ ái, yêu thương, khiêm hạ với đời, với người, con không có thói quen sử dụng những ý ngữ cao đẹp này, con cứ mãi va đầu vào phiền não khổ đau. Điều gì khiến cho con như vậy?

Trong khi con thường khoe với Thầy con là người trí thức, hiểu biết. Cách sống và lối ứng xử như vậy vẫn đang đồng hành với con đến nay, khổ đời, khổ người, khổ cả con nữa mà sao con không biết, sao gọi là người khôn ngoan hiểu biết phải không con!

Vì sao con biết mọi người đang đổ ky hận thù con? Vì trong con có đầy đủ những đức tính ấy nên có sự tương đồng. Nếu con đánh thức trong con bằng tâm từ bi, khiêm hạ, yêu thương, cung kính tri ân đến với đời, với người,... thì nhận lại sự yêu thương kính trọng đời sẽ dành cho con. Có phải hạnh phúc hay khổ đau tự ở nơi con, sao con cứ mãi trách đời, mà gốc từ nơi con sao không tự trách mình?

Cung kính trên Thầy từ bi chỉ dạy, con như vùa tỉnh giấc. Bao nhiêu kiến thức, hiểu biết, tất cả cái gì con cũng muốn biết. Gần hết một đời con chưa có một phút giây nào ngồi yên để biết lại chính mình.

*Thầy ơi gần hết một đời
Quên con như đã, quên Thầy từ lâu
Thầy về trong hạt mưa ngâu
Trong cơn gió thoảng kinh cầu chiều qua.
Ai nghe trong dải ngân hà
Ngàn năm muôn thuở chẳng ta, chẳng người.
Tặng đời một cánh hoa tươi
Từ trong nước mắt nụ cười an nhiên...*

AI ĐIÊN

Học để giúp con và để giúp người
Giúp con chưa thể, giúp người làm sao?
Bao năm giữa chốn ba đào
Sống như đã chết con nào được yên.
Sống chi như thể người điên
Điên trong được mất, điên vì đúng sai.
Điên trong bao kiếp trôi dài
Nay điên bỗng nhớ, mình điên lâu rồi
Điên vì nhận có cái Tôi
Cái Tôi muốn được, đúng ngời không yên
Nay Tôi nói với người điên
Cái Tôi nào có.
Ai điên một đời?
Ai ngời nhìn thấy biển khơi
Biển đời cũng thấy ai ngời - ai ĐIÊN (?)

LỜI CỦA XÁC

Xác người, trong mỗi chúng ta ai cũng một lần nhìn thấy xác ấy. Vẫn yên định, vô tâm, vô tư, vô sự, không trách nhiệm gì cả. Ai có nói gì dù chuyện xấu, chuyện tốt, xúc phạm hay xem thường, kể cả đem vứt đi, hay chôn xuống đất, dù có thối rữa hay tan rã, xác ấy cũng không bận lòng. Không một chút hận thù, đố kỵ, không thương yêu, cũng không lưu luyến. Đó là cách ứng xử của xác ấy. Bình yên như chiếc lá rơi.

Trong chúng ta ai cũng đang sở hữu một xác như vậy. Hãy học cách ứng xử trong tương lai của xác ta để ứng dụng bây giờ thật là bình yên giải thoát. Ở đâu cũng có pháp giải thoát. Ta đã học hết rồi nhưng bài pháp giải thoát của xác người ta chưa học. Mà xác ấy ta đang sở hữu. Ai cũng muốn chết đi khi tận cùng đau khổ. Sao muốn mà không chết ngay khi còn đang sống? "Sao không là mặt trời gieo hạt nắng vô tư"*.

*Còn tôi đâu thể bình yên
Không tôi ai khổ, ai phiền, hỡi em
Sao không là ánh trăng đêm
Ngàn năm mưa bão bên thềm chiếu soi...*

(*) Trích bài hát *Khát Vọng* – NS. Phạm Minh Tuấn.

THÔI KỆ

Từ những ngàn năm trước cũng là ta, và bây giờ cũng không ai ngoài ta. Đang ngồi đây sao gọi là không? Những buồn vui đã đồng hành với ta không biết tự bao giờ, bảo buông bỏ, bỏ vào đâu? Buồn vui đâu phải là mình. Nghe mọi người bảo buông, bao năm rồi buông nào có được. Buồn vui thương ghét tìm lại chẳng thấy, không tưởng mạo làm sao buông...! Thôi kệ nó... Vớt Trăng hoài nào có được.

Khéo nhận ra chẳng có bóng mình.

Không có mình cái gì là ngã?

Cái gọi là thân xưa nay rất lạ

Ngày đến đây không hề báo trước

Ngày ra đi chẳng biết lúc nào.

Đã không biết sao gọi là mình? Nương tựa vào thân thì sớm còn, tối mất. Nương vui, buồn là mình thì không thể. Nếu buồn là tôi còn vui là ai? Cái gì gọi là tôi? Tìm trong khắp chốn có thấy đâu.

Xin để lại muôn đời trong câu hỏi

Áng mây chiều hỏi gió thổi về đâu...

CHẲNG SINH TỬ

Xưa nay như vậy. Chưa bao giờ sinh ra, mà cũng chưa tử đi. Con chưa rõ ý này. Kính trên Thầy từ bi chỉ dạy.

Thầy cười bình yên nhìn tôi Thầy hỏi:

Con đi đến đây bằng phương tiện gì?

Dạ con đi bằng xe ạ.

Khi con khởi động xe chạy đến đây, xe ấy có nghĩ mình đang sinh ra không?

Dạ không ạ...

Vậy con dùng xe tắt máy vào đây, xe ấy có nói mình tử rồi không?

Dạ thưa không ạ.

Khi con sử dụng xe ấy, có ý niệm sinh tử gì không?

Thưa Thầy, lúc sử dụng xe và không sử dụng, con vẫn không một ý niệm sinh tử gì.

Vậy xe vẫn vô tri, người sử dụng xe cũng không một niệm vậy sinh tử từ đâu mà có vậy?

Xe không phải là con. Cũng không giống con. Con chỉ là người sử dụng những chiếc xe ấy. Người không phải là Tâm. Tâm đang sử dụng bốn loài. Xuất

xưởng một chiếc xe không gọi là sinh. Khi xe thành phế liệu không gọi là tử. Cũng chỉ là phương tiện cho con người sử dụng. Bậc Thánh Đức dạy thân người cũng là phương tiện. Tâm đang sử dụng thân này, thì thân này mất đi tâm đâu có mất theo, sao gọi là tử! Lầm nhận phương tiện là mình thì có sinh có tử. Cái biết sinh tử có tử bao giờ! Biết từ vô thủy đâu của riêng ai. Như biển không thuộc về loài cá nào, như tâm không của riêng ai nên gọi là không tâm, con có biết không?

Cung kính trên Thầy từ bi chỉ dạy. Con như cá nhỏ bé trong đại dương cứ ngơ biển của riêng mình.

Vạn lần sinh tử của con biển ấy vẫn thường hằng.

*"Xin cứ để trắng tàn theo đêm xuống
Còn gì đâu vương víu hồi Tùng khô".*

GIỌT NƯỚC VÔ TƯ

Giọt Nước Vô Tư
Giọt mưa vẫn vô tư
Giọt nước mắt người sao triều nặng
Rơi từ trong sâu lắng
Rớt xuống đời mênh mông
Nước mắt là dòng sông
Xuôi dòng về biển cả
Có một điều rất lạ
Nước ẩn mình về không
Bỗng hóa thành mây trắng
Mây trôi trong yên lặng
Giọt nước từ hư không
Rơi xuống giữa chân thường
Bỗng hóa thành nước mắt
Từng giọt trong vô thường
Em ơi! Là giọt nước
Sẽ hóa thành hơi sương
Thành mây không duyên nợ
Mênh mông giữa chân thường.

GIẤC NGỦ VÔ VI

Có nhau để yêu thương, biết ơn và trân quý. Chứ không phải để phàn nàn chỉ trích. Hãy chia sẻ những khó khăn qua những vấp ngã của người dù có mất mát ở nơi con về tinh thần hay vật chất. Không mất gì đâu con. Vì đây là cơ hội cho con phát triển lòng từ bi và sự yêu thương chia sẻ với người, nay mới có cơ hội. Vì vui nơi cái được của người, là niềm vui trong đức hạnh và trí tuệ. Con thường vui nơi cái được của mình, nhỏ nhoi, ích kỷ quá nhiều rồi. Hãy thực tập đi con, vì đó là con đường vượt qua những thăng trầm trong nước mắt của đời mình. Từ những tâm ích kỷ chỉ biết lợi cho mình. Và hiện tại những bước chân của con gần hết một đời đi trong lo âu và nước mắt. Cũng quá đủ cho con để quay đầu nhìn lại. Học đức hạnh của bậc Thánh hiền. Chọn cho mình một con đường sẻ chia, bao dung, độ lượng... ngay nơi khó khăn của con vì con đang nghèo vật chất và phương tiện. Nhưng tâm từ bi, bao dung, độ lượng, lời nói từ ái đức hạnh, chắc chắn con không thiếu.

Hãy hoan hỷ chấp nhận những khổ đau hiện tại từ những ác nhân trong quá khứ của mình. Quên đi cái tội yếu đuối của mình. Trở về nơi tâm thể bình yên, mệnh môn, lòng từ vô hạn, an vui giải thoát. Chẳng cầu xin ở đâu. Sẵn có nơi mình...

Chợt tỉnh mộng qua đêm dài trong giấc ngủ
Một đời người như mộng một đêm qua
Chưa tỉnh giấc, nên khổ hoài trong giấc mộng
Tỉnh giấc đời vào giấc ngủ sẽ quên đi.
Trong giấc ngủ không thấy mình đâu cả.
Giấc ngủ đời người, giấc ngủ thật vô vi...

PHÀM THÁNH

Khi con còn phàm phu lòng Thầy luôn lo lắng
Khi con làm thánh Thầy lại thêm lo
Con đâu biết thánh kia từ đâu mà có
Từ phàm phu mà sinh thánh đó con.
Thánh có được từ phàm mà có
Thì thánh kia gốc vẫn ở nơi phàm
Thật là thánh chẳng phải phàm, chẳng thánh
Mà dung thông cả thánh cả phàm.
Nếu là đúng, thấy sai sanh phiền não
Không đúng sai, phiền não hóa từ bi
Thầy cũng vậy thấy mình luôn luôn đúng
Nên việc sai làm khổ đến bây giờ
Đời sắp hết đúng sai hoài không hết
Chỉ hết một đời vất vả với đúng sai
Vài dòng này Thầy viết để cho ai
Con biết được chính Thầy là con đó
Con muốn biết Thầy mình không quá khó
Thầy của con chẳng tên tuổi gì đâu
Thầy và con là những hạt mưa ngâu
Là gió thoảng bên cầu,
Trăng đêm vừa buông xuống.
Bao yêu thương, với bao điều phiền muộn.
Én lượn trời xa, mây trắng hỏi về đâu..?

XUÂN DIỆU KỲ

Mỗi mùa xuân đến thường là những ngày đoàn tụ, sum họp, hạnh phúc. Và cũng chính mỗi lần xuân đến cũng là ngày chia ly vĩnh viễn đến rất gần. Trong sâu thẳm của mỗi chúng ta, ai cũng có một mùa xuân, không vui khi sum họp, không buồn từ chia ly. Ai biết mùa xuân ấy, hạnh phúc thật diệu kỳ.

*Chớ bảo xuân tàn hoa mai rụng
Bao đời hoa ấy vẫn lung linh
Từ trong mưa bão cảnh Mai ấy
Chẳng có hợp tan. Vẫn yên bình...
Ta về trong nắng nhạt cánh hoa
Tặng hạt sương đêm vẫn đang là
Ngàn năm sương, nắng, còn đang đó
Ai bảo sương tan.
Nắng nhạt nhòa...*

THƯ TRONG CHIẾC GỐI

Từ lúc trưởng thành đến nay con chưa một lần quỳ xuống trước mẹ cha, thầy tổ. Để nói lời yêu thương, cung kính, tri ân.

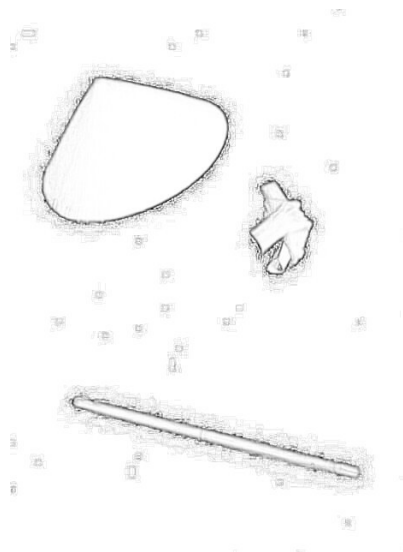
Các con chỉ có thể bỏ hết mọi công việc chạy về bên thi hài bất động. Dù có xa bao nhiêu, có bận bao nhiêu. Chắc chắn con sẽ về chỉ quỳ được lúc này thôi.

"Mẹ biết các con của Mẹ rất bận rộn không có thời gian về thăm hay một cuộc điện thoại, mẹ chờ được nghe tiếng nói của các con, mẹ chờ, nhưng mẹ không trách vì các con của Mẹ rất bận. Mẹ không trách các con, chỉ trách mẹ không đủ sức theo các con từng bước đến trường. Những lúc nô đùa bên mé sông. Nơi sân trường vắng vẻ. Cầm roi đi tìm từng nhà sau mỗi bữa ăn. Mẹ không đủ sức nữa rồi. Chắc ngày nằm yên bất động các con của mẹ sẽ về. Mẹ tin như vậy các con yêu của Mẹ."

Nghe em gái báo tin mẹ vừa trút hơi thở cuối cùng. Tôi vội vàng bỏ hết mọi công việc chạy về bên Mẹ trong nỗi đau vô hạn. Mẹ vĩnh biệt các con rồi. Chúng tôi lo đám thật lớn, không thiếu một thủ tục nào. Ai cũng nói nhà bà Tư đại phúc. Sau ba ngày anh em tôi lục tìm thử mẹ có để lại gì. Chỉ còn lại bức thư trong chiếc gối mền mỗi chờ mong của Mẹ.

Trước sự ca ngợi đám to, con hiểu.

Mẹ ơi...! Chúng con biết Mẹ không giận chúng con. Cho đến hơi thở cuối cùng mẹ vẫn chờ mong yêu thương. Sao chúng con lại như vậy... Mẹ ơi..!

PHẢI ĐI QUA

Những nỗi khổ con trải qua, những ngày tưởng chừng như không thể, những đau thương, nhục nhã mà chính con đã phải gánh chịu hậu quả của chính mình. Những đau khổ, hận thù, từ những tâm ích kỷ, đố kỵ, mà con đã đem đến cho người. Những danh thơm, tiếng tốt mà đời đã tặng cho con. Con đã và đang nếm trải. Con phải đổi lấy vô vàn nước mắt.

Thật là vi diệu, chính những thăng trầm như thế mới có được lòng từ bi, bao dung độ lượng, lời nói từ ái, đức hạnh. Những trải nghiệm ấy đã làm nên bậc Hiền nhân, Thánh đức.

Có thánh nhân nào mà chưa trải mình qua những khổ đau! Có câu *"Ai chưa qua chưa phải là người"*. Đúng vậy. Muốn là Người đúng nghĩa là phải đi qua. Cuộc đời đã cho con những bài học, là để học được những gì, chứ không phải để khổ đau. Thầy trò mình từng ngày cũng đang học, bài học của kiếp người. Không đi qua những khổ đau làm sao có được hạnh phúc phải không con?

Đừng hỏi tại sao? Mà rơi nước mắt

Nên biết tại vì phải học để đi qua...

Hoa không biết hoa nhẹ nhàng khoe sắc

Cũng nhẹ nhàng rơi rụng trước hoàng hôn...

VỀ VỚI BIỂN

Phải rời dòng suối nhỏ mới đến được những dòng sông. Từ những dòng sông xuôi mình về biển lớn. Phải can đảm chấp nhận vị mặn mênh mông của biển, quên đi sự ngọt ngào hiểm hoi của dòng sông nhỏ.

Vậy, sự đắng cay đang đến với con, để con trải nghiệm thích nghi với sự mênh mông của biển đời. Tỏa hương đức hạnh. Hoa mai và hoa đào, đâu không từ những ánh nắng gay gắt, mùi hôi của phân bón, dòng nước lạnh buốt của mùa đông và những giọt mồ hôi trên lưng trần của người chăm sóc... để tỏa được hương thơm. Người người khen ngợi. Trang trí nơi tôn nghiêm.

Có đức hạnh nào mà không đi qua tủi nhục. Có hạnh phúc nào không nếm trải mọi khổ đau. Mồ hôi, máu và nước mắt có vị mặn của biển đó con. Những ngày cuối năm, khắp nơi khoe sắc, những cái đẹp của những loài Hoa.

Cuối đời người hoa đức hạnh cũng tỏa hương. Nhớ chấp nhận phân bón để tỏa hương. Không chấp nhận làm sao mà cây trí tuệ, đức hạnh nở hoa được, phải không con?

KHÓ HIỂU

"Thật ra người thời xưa cũng khá là lạc quan đó, có thời gian rảnh họ sẽ suy nghĩ xem làm thế nào để Trường sinh bất lão. Người bây giờ tắt bật cả ngày trời, tới lúc đặt lưng xuống giường nghỉ ngơi thì trong lòng chỉ có bốn chữ: Không muốn sống nữa". (Dịch: Phuong Hoyang)

Muốn sống trường thọ cũng khổ. Muốn chết, mà chết không được cũng khổ. Chỉ một cách duy nhất là chết đi ngay khi còn đang sống. Hãy ngủ ngay khi còn đang thức. Khám phá ra một thể chưa từng sinh tử. Đó chính là quê hương, là nơi trở về qua bao đời nhọc nhằn trong sinh tử.

Lúc này sinh-tử như ngày và đêm. Ngày đi, đêm đến, ta đâu có giật mình. Hoa nở, hoa tàn sao ta bình yên đến vậy. Người trí tuệ việc sinh tử như ngày và đêm. Như hoa nở, hoa tàn. An yên thanh tịnh...

KHÔNG NGỜ!...

Đừng giật mình hai chữ Không Ngờ
Em đâu biết có gì là không cũ
Xưa, xưa lắm chuyện buồn vui, được mất
Chuyện muôn đời như sóng vỗ ngàn năm.
Em cứ mãi, mãi không ngờ mọi thứ
Muốn thế này, rồi lại phải thế kia
Muốn trăm năm, rồi lại phải chia lìa
Muốn đầy đủ, mãi một đời cứ thiếu.
Chuyện của em với muôn người một kiểu
Kiểu đời người, kiểu ấy rất xa xưa
Nước mắt đời người, nào khác những cơn mưa
Rơi vô tư, không hương, không vị
Rơi xuống đời người, bỗng nặng nỗi ưu tư
Chuyện như thế, muôn đời là như thế.
Buồn vui chi? Ngớ ngẩn!
Mãi không ngờ...

HIỂU GÌ?

Tuổi thơ thường hay thắc mắc. Thường hay hỏi về mọi thứ, nên tuổi thơ học rất nhanh. Nếu cũng như vậy, lúc nào cũng muốn hỏi cũng muốn học với những bậc Thầy, những bậc Hiền nhân, Thánh đức, chắc ta trở thành người thông tuệ, đức hạnh lợi lạc cho đời, cho người, qua những lần đối diện. Qua cách ứng xử yêu thương, khiêm hạ. Ảnh hưởng từ nơi hạnh đức của quý Ngài.

Có lẽ vì ta hiểu biết trong thiên hạ quá nhiều nên hiểu mình chẳng bao nhiêu. Nên trong thái độ ứng xử của mình một cách không bình thường như thế với đời, với người mà mình cũng không hề hay biết, thật là đáng thương.

Liệu có còn thời gian để hiểu về mình? Trước những vô thường đang chi phối nhân sinh từng giờ mà ta cũng không ngoại lệ.

Chân lý cuộc đời là sự đổi thay từ vật chất cho đến mọi tư duy. Liên tục thay đổi như vậy mà hiểu làm sao cho đúng. Chính mình đôi khi còn không hiểu được mình mà sao cứ mãi hoài muốn hiểu. Thật ngớ ngẩn!!!

Đời hiểu biết mình, nên đời biết mình chẳng hiểu. Cứ muốn hiểu đời là điều không thể. Nên, hiểu được mình là hiểu khắp nhân sinh...

NHỚ ƠN

Mỗi duyên đi qua
Mỗi duyên thanh tịnh
Mỗi lần tiếp xúc
Ái ngữ mở lời.
Nơi người phiền não
Tâm ta yêu thương,
Lúc ta ưu phiền
Hiền nhân giúp đỡ,
Khi còn bờ ngõ
Tôn đức chỉ đường.
Nay người yêu thương,
Nhớ ơn Thầy Tổ
Tôn kính Hiền nhân.
Ghi nhớ ngàn lần
Ân sâu cha mẹ,
Nuôi từ tấm bé
Ân đức thầy cô,
Đoạn dứt tam đồ
Nhờ ơn Thầy Tổ.
Nay con bùng ngộ
Thấu rõ ân này
Xin nguyện từ đây
Một đời tôn kính...

NÓI VỚI EM TÔI

Vốn mà em phải ngày tính đêm lo để có được tài sản, vật chất, được như ý mình rồi cũng phải chia tay em thôi. Không đồng hành với em, không ở mãi cùng em sao gọi là vốn của em được? Cả một đời tạo vốn này sẽ để lại. Chỉ mang theo phiền não, hận thù, khổ đau, tiếc nuối. Mang theo tài sản này cuộc hành trình phía trước sẽ đưa em về đâu?...

Tài sản trí tuệ và đức hạnh mới thực là vốn đồng hành với em. Hiện tại an vui, tương lai cũng an vui, phải không em? Một thị trường tạo nên tài chính cho mình, rất nhiều người quan tâm đến. Song song vẫn có thị trường tạo nên trí tuệ, lòng từ bi, thương yêu và đức hạnh thì rất ít người quan tâm. Có mấy ai ngày tính, đêm lo, tìm đủ mọi cách để có được trí tuệ, đức hạnh từ tâm viên mãn không em?... Trường này luôn mở cửa học miễn phí, lại rất ít người đến học.

Cha mẹ định hướng cho anh em mình học vào cái trường làm nên tài chính. Khi ra trường, anh như con thiêu thân nên giờ anh mới ra nông nỗi này. Anh đã đại gần hết một đời, em đại nữa sao em?!

Đâu ngờ trí tuệ và đức hạnh, lòng từ bi thương lên tất cả, sống quên mình vì nhân sinh chính là gốc của mọi phước điền mà anh không biết.

Biết em cũng trải qua những thăng trầm không ít từ đó đến nay khi đã chọn sai trường.

Vài dòng cho em trong căn phòng tĩnh lặng, còn lại dư âm chút nắng vàng đọng lại. Viết vội vài dòng với cây bút của thời gian...

HỎI TỪ ĐÂU (?)

Ta vẫn còn đây, chẳng kiếp nào
Thì ra như thế, đã từ lâu
Ta đâu từ thế, thân sinh tử
Sinh tử là ta, tự thuở nào.
Bên dòng sinh tử hỏi, về đâu?
Về đâu để biết, thuở ban đầu
Ai sinh, ai tử, ai người biết?
Xin hỏi là ai?...
Biết thế nào?
Xin hỏi trăng vàng
Hỏi mấy câu
Ai treo trăng ấy, tự thuở nào?
Trăng cười yên lặng, cùng mây, nước.
Trăng hỏi, Trăng vàng,
Hỏi từ đâu (?)...

ĐAU VÌ CHƯA BIẾT

Lòng từ bi của con chưa đủ lớn. Con chưa trải mình trong nỗi đau vô hạn của đời người. Không biết nên có những nỗi đau.

Đau vì phải sợ phải mất đi khi có được chút gì, và đau vì đã mất. Đau vì muốn thay đổi người khác sống theo ý của mình mà vẫn không được, đau vì phải chấp nhận những điều không như ý luôn đến với mình. Đau vì phải cố gắng giữ gìn thân thể này trước sự tàn phá của thời gian. Đau vì liên tục nhận những ác quả do chính mình tạo ra cho đời, cho người mà giờ phải gánh chịu. Và nỗi đau lớn nhất là mãi đến nay vẫn chưa nhận ra đó là những vai diễn của đời người, mà chính con là đạo diễn lại trở thành diễn viên, rồi nhập vai vào từng nhân vật, quên mình là diễn viên nên máu và nước mắt mãi đổ xuống qua từng vai diễn của đời người, không biết tự bao giờ.

Con chỉ nhớ lại thôi, là diễn viên thôi con. Sau tấm màn nhung vô thường khép lại, buông xuống mọi trang phục trong các vai diễn mà con đã khoác lên mình. Mong con nhận ra một sự thật này trước lúc hoàng hôn. Cuối trời xa ánh trăng vàng bình yên. Cùng Thầy vui bên hương trà tĩnh lặng. Nghe rừng xưa còn đọng lại chút sương đêm...

CÙNG THẦY (2)

Nhân: là hạt giống mà người thông minh chọn lựa.

Từ: là từ dung*, ái ngữ.

Nhân Từ là vậy đó con. Vậy con đang làm gì? Đang nói với ai? Tại sao con lại có cách nói năng và hành động như vậy? Ai cho con cái cách được hành xử với người như thế?

Với người đối diện, con thường nghĩ mình thông minh sao không biết người đối diện với mình là ai? Là ân, là đức đó con. Không kịp chọn cho mình một lời ái ngữ, dịu dàng, hiền trí. Con quá vội như thế từ lâu rồi con cũng không biết. Chậm một chút đi con, để có bước đi vững chắc. Lắng lại một chút, sẽ nói lời từ ái, đức hạnh.

Đời đã khổ vì sự có mặt của con lâu rồi con có biết không? Người cũng đã khổ vì con, kể cả đấng sinh thành.

Đừng sửa cuộc đời nữa con mà hãy sửa chính mình thì đời cũng vui, mà con cũng an vui. Uống trà đi con...

*Thầy ơi từ một hương trà
Cho con uống cạn bao là tình Thầy.*

(*) Từ dung: từ bi và bao dung.

VỐN KHEN CHÊ

Chê là vốn dĩ của người muốn mua
Khen là sở trường người muốn bán
Khen để mong cho mình bán được
Chê để mà mua hàng rẻ đó thôi.
Trong mua bán khen chê hoài như thế
Chê để mà muốn có được cái đang chê
Khen chỉ để muốn bán đi cho quách
Chân lý cuộc đời, đâu khỏi, khỏi khen chê.
Bạn đồng hành còn mãi, thấy ngộ ghê
Chê từ thuở tóc xanh, đến nay là tóc bạc
Người ta chê, cùng ta theo năm tháng
Người ta khen, như lũ khách qua đường.
Ngắm đời người, như những hạt sương
Đọng lại giữa vô thường, như hạt mưa, hạt nắng
Rơi xuống đời người, rơi trong sâu lắng
Từng hạt, vào đời, từng hạt,
Bỗng vô vi...

HẠNH PHÚC

Hạnh phúc không phải được thỏa mãn mọi nhu cầu về cuộc sống từ tình yêu đến vật chất. Mà hạnh phúc là khi đối diện mọi khổ đau với tâm thái bình yên, vô ngại. Đi qua mưa bão đời người với lòng từ ái, bao dung. Tình yêu vô bờ trong mỗi chúng ta thương lên tất cả. Vì những bất hạnh, khổ đau từng ngày đến với ta, để đời mới được cảm nhận sâu sắc vị mặn của những giọt nước mắt hạnh phúc, nở được nụ cười an yên thanh tịnh.

Một đời để được

Để mất cuối đời

Một cuộc rong chơi

Có gì nuối tiếc

Đến khi từ biệt

Để lại nụ cười

Nụ cười an vui

Nụ cười hạnh phúc...

KÍNH CHÚC

*Xuân về xin chúc những đấng cay
Nuôi lớn cho ta những tháng ngày
Lặng giữa phong trần hoa mai nở
Nhặt vội hương đời thoáng mây bay
Ta về tìm lại xuân trong ấy
Một thoáng hương qua những tháng ngày...*

ÁI CHÀ!...

*Lỡ nói ngộ rồi. Phải cố học để ngộ thôi.
Nếu không ngộ, đời cười cho chết đấy.
Học hết một đời hóa ra mình chưa ngộ.
Nếu ngộ rồi, ngộ ấy, bỗng u mê...
ÁI CHÀ!...*

Kết

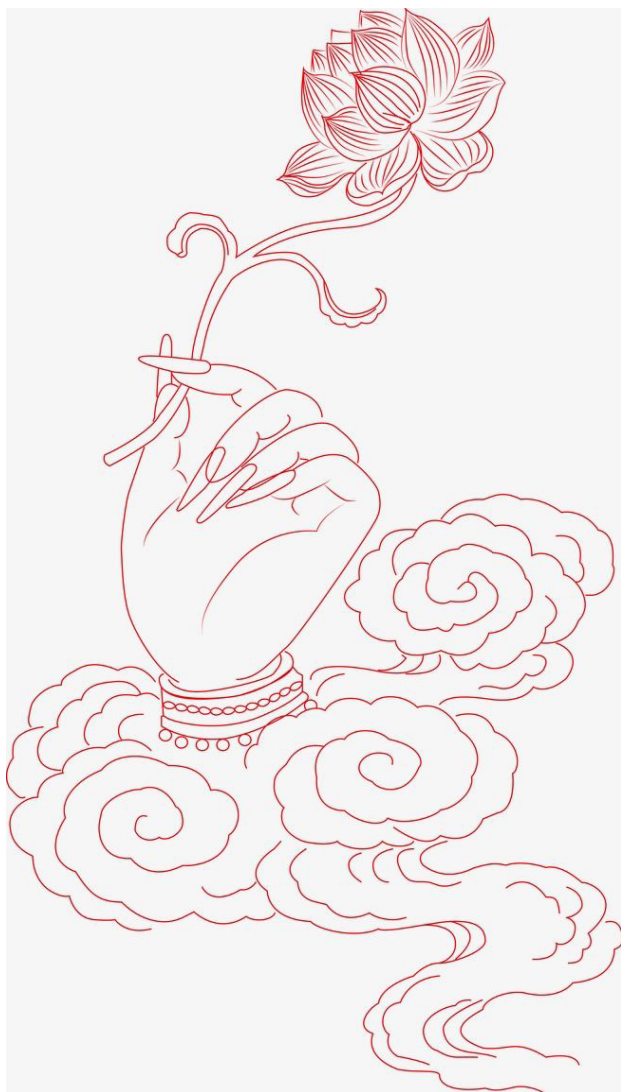
Không ước mong có nhiều tiền để trang trải, mà con đã trang trải những gì cho đời cho người trong những ngày qua.

Nay con đã biết cuộc đời này, nên con mới đến đây để yêu thương cung kính cuộc đời. Để làm cho đời được an vui với tâm nguyện của mình. Chứ không đến đây để khổ đau với đời này.

Dịu dàng khi nói, lặng lẽ khi nghe, nhẹ nhàng như chiếc lá, là bến đỗ bình yên.

*Thấu được tâm đức của Cha,
Lòng bao dung của Mẹ,
Ân đức của Thầy,
Con cúi xuống tri ân.*

MỤC LỤC

<i>Lời tựa</i>	3
HOA THẬT	5
CÂY KHÔNG RỄ	7
MÃI CHƯA XONG!	8
KHÔNG CÓ NGƯỜI XẤU	9
NGHỈ NGƠI	10
HAI CHÂN	11
HÃY IM LẶNG	12
TÂM NIỆM	13
ĐỂ DÀNH	14
LÀ GÌ?	15
CHUYỆN LỚN	16
LÀ HOA LÀ RÁC	17
NGHĨ CŨNG LẠ	18
Ý NGHĨA GÌ?	19
BẤT HẠNH	20
MƠ CHIẾC BÓNG	21
RỪNG XƯA	22
TRI ÂN THẦY	24

KHÔNG LƯU TRÚ.....	25
HƯƠNG TRÀ.....	26
ĐỪNG XẢ RÁC.....	27
MƠ HOA	28
NGỚ NGẨN.....	29
NHỚ AI?.....	30
RƠI BÌNH AN	31
TỪNG NHỊP BƯỚC	32
HƯƠNG TRÀ (2)	33
GHÉP...!.....	34
VẪN THẾ	35
HOA GIÁC NGỘ	36
THẮNG MÌNH.....	37
TIẾNG SƯƠNG ĐÊM.....	38
QUÊN.....	39
MƯA	40
CÓ NHỮNG GÌ?	41
BUÔNG.....	42
NÀY CON.....	43
DÃ TRÀNG.....	45

THUỐC TRONG TỦ	46
HẢI TRIỀU	46
BỎ LẠI NỤ CƯỜI.....	48
THINH ÂM.....	49
BÓNG CÒ.....	50
THẤY EM.....	51
CĂN NHÀ.....	52
GIÓ CUỐN	53
THƯƠNG MÌNH.....	54
GÁNH ĐỜI	55
TẠI AI?.....	56
ĐƯỜNG EM ĐI	58
BÓNG THẦY	59
TRI ÂN	61
TRUNG TÂM THẨM MỸ.....	62
CHIẾC ÁO	63
THẦY TÔI	64
THONG DONG.....	66
CÂY VÀ LÁ.....	67
HOA VÀ CỎ.....	68

KHỔ LẠI KHỔ THÊM	69
TÔI ƠI!	70
CON KHỔ À?	71
TRĂNG ĐÊM	72
BÊN LY TRÀ	73
CHỈ LÀ MỘT MÀ THÔI	75
LÀ AI?	76
EM CHƯA BIẾT	77
BỒ TÁT LỄ TA	78
PHẬT BÌNH THƯỜNG	80
TỰ TỬ	81
LẠ QUÁ!	82
DỐI MÌNH	83
CƯỜI!	84
THÁNG CÔ HỒN	85
TĨNH LẶNG	86
ĐỪNG	87
TỰ TÌNH	88
LẮNG NGHE	89
CON ĐƯỜNG	90

HƯỚNG VỀ	91
NHÌN LẠI (1).....	92
TRƯỚC LÚC HOÀNG HÔN	93
HỎI RỪNG	94
KIỆM KHÁCH	95
HOA VÔ THƯỜNG	96
TRI ÂN	97
AI BIẾT?.....	98
KHÔNG CỦA RIÊNG AI.....	99
NGƯỜI HỎI	100
CÙNG THẦY (1).....	101
HẠT NẮNG VÔ TƯ.....	103
TÊN GÌ	104
TÔI ĐI TÌM TÔI	105
AI BIẾT? (2)	106
TA ĐÂU BIẾT	107
SUỐI TỪ	108
BIẾT GÌ	109
THẦN THÁI	110
HOA HỒNG.....	111

KHÔNG CÓ AI.....	112
TRĂNG	113
CÚI XUỐNG	114
RU MÃ NGÀN NĂM	116
MỜI TRÀ.....	117
NÓI NHỎ.....	118
NGƯỜI ĐIÊN.....	119
AI NGHE?.....	120
CHỈ CÒN LẠI.....	121
DUYÊN NỢ.....	122
DỄ VÀ KHÓ.....	123
AI BIẾT? (3)	124
THIỀN THẤT.....	125
MỆT RỒI	127
MỤC ĐÍCH NÀO	128
HƯƠNG XUÂN.....	130
VỀ ĐÂU?	131
NGỦ ĐI EM	132
NGHĨA ÂN SỰ.....	133
NGHE ĐÁ KỂ.....	135

ÁNG MÂY TRỜI	136
EM CÓ BIẾT?	138
BÌNH ĐẲNG	140
HAI BÀN TAY	142
KIẾN TRÚC SƯ	143
NGƯỜI HỘ THẤT	145
TUYỀN LÂM TĨNH LẶNG	146
CHẲNG HIỂU	148
CHA TÔI	149
ĐI TÌM	151
MẸ TÔI *	152
NHẬN XÉT	154
ĐỪNG CHẾT TRƯỚC	155
ĐÚNG VÀ SAI	156
VỀ VỚI BIỂN	157
NÓI CHO NHỚ	159
ĐẢN SINH	160
CHẤP NHẬN	161
KHÔNG LÀ GÌ	162
THẤY BIẾT CHẲNG PHẢI	163

CHỖN QUÊ XƯA	164
CÓ PHÁP NÀO?	165
HẢI TRIỀU	167
HẢI TRIỀU (2).....	169
NẾU	170
ĐIÊN NÀO BỊ BỎ RƠI.....	170
ĐẾN THĂM THẦY	171
QUÁ KHÓ.....	172
HỌC VIỆN CUỘC ĐỜI	173
NHÌN LẠI (2).....	175
BIẾT MỆNH MÔNG	176
VỐN DĨ KHÔNG TÊN	177
CHƯA TỪNG SINH TỬ'	178
ĐÁNH THỨC.....	180
BÓNG THÔI	182
CÓ AI! CHẴNG CÓ	183
BỞI DO ĐÂU	184
TRẢI NGHIỆM	184
CHỈ QUÊN THÔI	185
THÍCH LÀ THIẾU.....	188

XIN NÀO CÓ ĐƯỢC	190
THÓI QUEN NÀO	191
SAO KHÔNG THẤY?.....	192
THỬ THÔI.....	194
NHỚ LẠI	195
SAO KHÔNG CHẾT	196
LỜI THẦY.....	197
AI ĐIÊN	199
LỜI CỦA XÁC.....	200
THÔI KẼ.....	201
CHẲNG SINH TỬ.....	202
GIỌT NƯỚC VÔ TƯ.....	204
GIẤC NGỦ VÔ VI	205
PHÀM THÁNH	207
XUÂN DIỆU KỲ	208
THƯ TRONG CHIẾC GỐI	209
PHẢI ĐI QUA	211
VỀ VỚI BIỂN	212
KHÓ HIỂU.....	213
KHÔNG NGỜ!.....	214

HIỂU GÌ?	215
NHỚ ƠN.....	216
NÓI VỚI EM TÔI	217
HỎI TỪ ĐÂU (?)	219
ĐAU VÌ CHƯA BIẾT	220
CÙNG THẦY (2).....	221
VỐN KHEN CHÊ	222
HẠNH PHÚC	223
KÍNH CHÚC	224
ÁI CHÀ!.....	224
Kết.....	225

NÓI VỚI CHÍNH MÌNH

Tác giả: PHẠM CHÂN NHƯ

Trình bày : Tánh Hiền Đăng (Trưởng ban)
Chon Hiền
Tâm Hiền Ngộ
Chon Hạnh Tường
Chon Nguyên Từ
Diệu Thiện

Liên lạc : Tánh Hiền Đăng
0913.651.479
Chánh Khải Phương
0989.848.032

NÓI VỚI CHÍNH MÌNH

Tác giả: PHẠM CHÂN NHƯ

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Trụ sở:

Phòng 501, Nhà Điều hành
ĐHQG-HCM, phường Linh Trung,
TP Thủ Đức, TPHCM
ĐT: 028 62726361
E-mail: vnuhp@vnuhcm.edu.vn

Văn phòng đại diện:

Tòa nhà K-Trường Đại học Khoa học Xã hội & Nhân văn,
số 10-12 Đinh Tiên Hoàng,
phường Bến Nghé, Quận 1, TPHCM
ĐT: 028 62726390
Website: www.vnuhcmpress.edu.vn

Chịu trách nhiệm xuất bản và nội dung

TS ĐỖ VĂN BIÊN

Biên tập

LÊ THỊ THU THẢO

Sửa bản in

PHAN KHÔI

Trình bày, bìa

PHAN ĐĂNG

Đối tác liên kết

HOÀNG XUÂN BÁCH

Xuất bản lần thứ 1. Số lượng in: 100 cuốn, khổ 14.5 x 20.5 cm. Số XNĐKXB: 723-2022/
CXBIPH/4-06/ĐHQGTPHCM. QĐXB số: 56/QĐ-NXB cấp ngày 15/4/2022. In tại: Công
ty TNHH in An Tạo. Địa chỉ: Số 84 Hiến Vương, phường Phú Thạnh, quận Tân Phú,
TP.HCM. Nộp lưu chiếu: Năm 2022. ISBN: 978-604-73-8890-5

Bản quyền tác phẩm đã được bảo hộ bởi Luật Xuất bản và Luật Sở hữu trí tuệ Việt Nam.
Nghiêm cấm mọi hình thức xuất bản, sao chụp, phát tán nội dung
khi chưa có sự đồng ý của tác giả và Nhà xuất bản.

ĐỂ CÓ SÁCH HAY, CẦN CHUNG TAY BẢO VỆ TÁC QUYỀN!